

DEEL 8. Geloofskracht

Dit is het geloofsaspect waarbij vooral de wil (en de loyaliteit) van de gelovige een rol speelt. Daarbij denken we aan de mate van toewijding van de gelovige en zijn bereidheid om zichzelf over te geven aan God. Alleen dan kan Gods kracht zich door hem manifesteren, bijvoorbeeld door overwinning in de geestelijke strijd en bij het uitdragen van het evangelie. De hoogste vorm van toewijding blijkt uit de bereidheid van gelovigen om voor Jezus te lijden.

Hoofdstuk 8.1. Toewijding

De liefde tot God blijkt bij gelovigen vooral uit hun toewijding aan God. Die komt tot uitdrukking door een heilige levensstijl, discipelschap en gehoorzaamheid aan Jezus.

Hoofdstuk 8.2. Zwakheid en kracht

De geloofskracht van de gelovige bestaat in het besef van afhankelijkheid van God en de overgave van zijn wil zodat Gods kracht in en door hem kan werken. Het is een combinatie van het zegenrijke besef van zwakheid bij de gelovige die samenwerkt met de oneindige kracht van God.

Hoofdstuk 8.3. Geestelijke strijd

Elke gelovige heeft te maken met innerlijke strijd (de verdedigingsstrijd waarbij de machten van de satan via omstandigheden en verleidingen de gelovige probeert onderuit te halen) en uiterlijke strijd (de aanvalsstrijd om de invloed van Gods Koninkrijk op aarde uit te breiden tegenover de machtsinvloed van de satan). Daarbij is de geestelijke wapenrusting van levensbelang.

Hoofdstuk 8.4. Bevrijding

Gelovigen kunnen op verschillende manieren gebonden zijn, waardoor ze niet de volle vrijheid van het nieuwe leven kunnen ervaren. In dit hoofdstuk worden enkele voorbeelden besproken. Het is de bedoeling dat dit hoofdstuk later wordt aangevuld.

Hoofdstuk 8.5. Getuigen van Jezus

Jezus heeft zijn volgelingen opgedragen om het evangelie over de hele aarde bekend te maken om mensen tot volgelingen van Jezus te maken. Dan kan op veel verschillende manieren gebeuren, dichtbij of ver weg.

Hoofdstuk 8.6. Geloofsvervolgung

Door alle eeuwen heen zijn er christengelovigen geweest die om hun geloof zijn gediscrimineerd, vervolgd of zelfs vermoord. Vandaag de dag gebeurt dit zelfs op grotere schaal dan ooit tevoren. De bereidheid om voor Jezus te lijden is een hoge vorm van liefdevolle toewijding aan God.

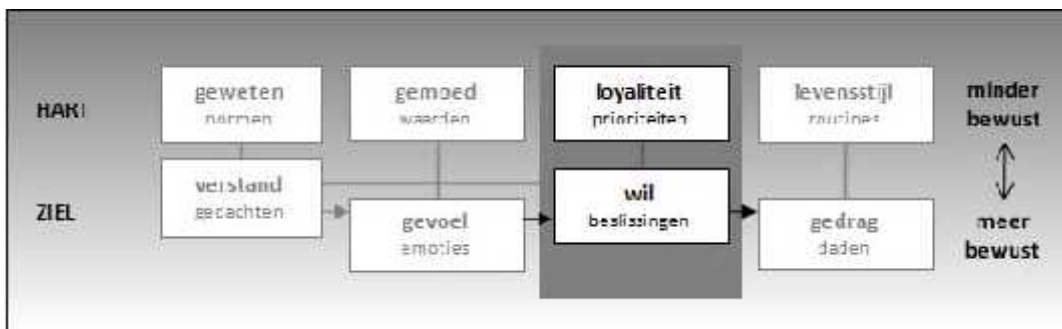
8.0. Inleiding

Geloofskracht is het wilsaspect van het geloof en die is vooral gebaseerd op wat de Heilige Geest doet in en door de gelovige die wil leven vanuit liefdevolle toewijding aan God. Daardoor komt de gelovige in actie voor de Heer. Geloofskracht is de motor van het geloof dat tot geloofsdaden aanzet.

Wil en loyaliteit

Je **wil** is het aspect van je ziel waarmee je de dagelijkse beslissingen neemt en keuzen maakt. In je wil worden je meningen en opvattingen gevormd. Je wil wordt geadviseerd door je verstand en je gevoel. Aan de andere kant stuurt de wil het verstand aan door bewust te kiezen om op een bepaalde manier te denken. Bij de wil ligt ook de morele verantwoordelijkheid voor je daden.

Je **loyaliteit** is de functie van je hart (en de hulpfunctie van je wil) waarin je onder meer bepaalt wat de belangrijkste doelstellingen en prioriteiten van je leven zijn, door wie of wat je jezelf laat beheersen, waar je in gelooft, waar je voor gaat en wie je onvoorwaardelijk lief hebt.

Zie meer over deze functies van ziel en hart in onderwerp 'Wil en loyaliteit' in hoofdstuk 'Menselijk wezen'.

Heilige Geest

Door de Heilige Geest ontvang je kracht van God die nodig is om een toegewijd christenleven te leiden. Dat betekent onder meer:

- kracht om te overwinnen in geval van beproevingen
- kracht om verleidingen te weerstaan
- kracht om God te gehoorzamen onder alle omstandigheden
- kracht om te getuigen van Jezus
- kracht om door God gebruikt te worden om geestelijke strijd te voeren
- kracht tot bereidheid voor Jezus te willen lijden

Dit wordt uitvoeriger beschreven in onderwerp 'Heilige Geest en verstand' in hoofdstuk 'Heilige Geest'.

De Heilige Geest wil je als wedergeboren gelovige helpen je wil en loyaliteit op God te richten, waardoor je kunt groeien in toewijding, geloofsovergave en geloofskracht.

Groeien in geloofskracht

Bij een krachtig geloof is een houding van liefdevolle toewijding aan God de belangrijkste factor. Je zult steeds beter leren je eigen kracht te wantrouwen en te leven vanuit de kracht van Gods Geest. Dat vereist een basishouding van afhankelijkheid van God en overgave aan zijn wil. Door ervoor te kiezen om God te vertrouwen en Hem de eerste plaats in je leven geven zul je steeds meer bevrijding in je leven meemaken van zaken waarmee je een verkeerde binding hebt en overwinningen behalen op gebieden waar je voorheen steeds faalde. In elk christenleven is geestelijke strijd te voeren om te leven vanuit het nieuwe leven en verzet te bieden tegenover de machten van de satan.

Daarnaast worden gelovigen uitgedaagd om van Jezus te getuigen en actief te zijn bij het uitbreiden van Gods Koninkrijk. De ultieme houding van toewijding en overgave is de bereidheid om te lijden voor Jezus.

8.1. Toewijding

De liefde tot God blijkt bij gelovigen vooral uit hun toewijding aan God. Die komt tot uitdrukking door een heilige levensstijl, discipelschap en gehoorzaamheid aan Jezus.

- 8.1.1. Wat is toewijding?**
- 8.1.2. Heiliging**
- 8.1.3. Vreemdelingschap**
- 8.1.4. Afgoden**
- 8.1.5. Toegewijd aan Jezus**
- 8.1.6. Discipelschap**
- 8.1.7. Geloofdiscipline**
- 8.1.8. Geloofsgehoorzaamheid**
- 8.1.9. Gehoorzaamheid en zegen**
- 8.1.10. Doelgerichtheid**
- 8.1.11. Gods doel met je leven**

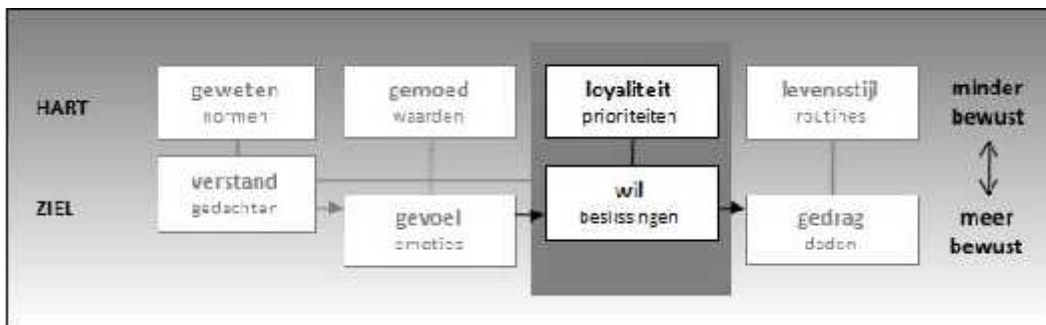
8.1.1. Wat is toewijding?

Definitie

In de 'dikke van Dale' komen we de volgende definitie tegen:

"Toewijding is het zich geheel en al geven aan de belangen van een persoon of zaak."

Toewijding komt uit het diepst van je hart, uit het deel van het hart dat we in 'Herschepping' aanduiden als 'loyaliteit'. Dat is een soort hulpfunctie van de wil, waaruit de motieven voortkomen om op een bepaalde manier op te treden.

Je toewijding kan dus uitgaan naar personen of zaken, zoals:

- jezelf
- je werk, hobby's of idealen
- je geliefde
- je familieleden, vrienden
- Jezus
- het Koninkrijk van de Hemel
- je kerkelijke gemeente
- Van nature toegewijd aan jezelf

Van nature zijn we hartstochtelijk toegewijd aan onszelf. Alles draait om het eigen ik, in alles zijn we geneigd om eerst ons eigen voordeel te zoeken. Zelfs onze meest edele neigingen bevatten een hoeveelheid zelfzucht. Vaak bewijzen we liefde aan mensen die ons liefde teruggeven of bij wie we ons prettig voelen.

Veel liefde tot God heeft te maken met het feit dat we er beter van denken te worden. Het is beschamend als we onze diepste motieven onder de loep nemen en ontdekken hoe onzuiver ze vaak zijn. Hoe is het mogelijk dat God zoveel van ons houdt!

Nazireeërschap en toewijding

In het Oude Testament lezen we een uitgebreide beschrijving van het nazireeërschap in Numeri 6:1-21. Dat had te maken met een vrijwillige toewijding aan God, om een bepaalde periode van je leven geheel aan Hem en zijn dienst te wijden. Als je de nazireeërgelofte aflegde verplichtte je jezelf aan het volgende:

1. Geen gebruik van alcohol (afstand doen van alles wat je kan benevelen of afstand scheppen ten opzichte van God; prioriteit geven aan de dingen die belangrijk zijn voor God)
2. Niet je haar knippen (teken van onderdanigheid aan Gods heerschappij over je leven en een zichtbaar teken van het nazireeërschap)
3. Geen dode aanraken (niet bezig zijn met wat je innerlijk kan verwoesten, ofwel met alles wat raakvlakken heeft met de zonde, om je hart zuiver te bewaren voor God)

Toewijding is geen verplichting, want uitingen van liefde zijn niet af te dwingen, en God dwingt ons nooit iets af.

Radicaal

Toewijding heeft te maken met radicaal zijn. De 'dikke van Dale' geeft een interessante definitie van een radicaal persoon:

"Een persoon die de uiterste consequentie van een denkwijze aanvaardt en zich in zijn daden daarnaar wil richten."

Jezus was radicaal. Hij bracht de hele levenswet van God in praktijk en Hij was in alles onderworpen aan zijn Vader. Hij voerde het plan van God uit door te sterven aan het kruis en werd daarbij gemotiveerd door zijn liefdevolle toewijding aan God en ongekende bewogenheid met de verloren mensheid...

Aanbidding

Liefdevolle toewijding aan God uit zich in een levensstijl van aanbidding. We kunnen het ook andersom zeggen: aanbidding is een levensstijl die voortkomt uit liefdevolle toewijding. Dat is het beste te vergelijken met de liefde tussen man en vrouw. Vanaf het moment dat de liefde in hun harten ontluikt, verandert het leven van de geliefden:

1. Ze betrekken de ander bij al hun toekomstplannen.
2. Ze houden in alles rekening met de ander.
3. Ze doen alles om de ander gelukkig te maken.

Dat is een nauwkeurige beschrijving van de aanbidding die God graag van zijn schepselen ontvangt. Aanbidding kan onder meer geuit worden door het uitspreken van woorden van liefde. Toch is aanbidding vooral een levenshouding, een hartsgesteldheid van liefdevolle toewijding die de belangrijkste motivatie is om met God en voor God te leven. Kijk eens naar de volgende uitspraak van een bekende toegewijde christengelovige van de afgelopen tijd die een hart vol aanbidding:

"Ik wil de Heer Jezus liefhebben, zoals Hij nog nooit is liefgehad." (Moeder Theresa)

Ik vind dit een uitspraak om even heel stil van te worden.

Toewijding van Maria

Een van de mooiste voorbeelden van toewijding en aanbidding in het Nieuwe Testament is wat Maria deed kort voordat Jezus zou sterven. Ze kocht een kruikje met buitengewoon kostbare parfum, mogelijk al haar spaargeld. Die kostbare parfum goot ze uit over het hoofd van Jezus tijdens een maaltijd. Dit was een ongekend groot offer, geheel bedoeld om Jezus te laten weten hoeveel Hij voor haar betekende. Wat een sterke geur zal op dat moment het huis vervuld hebben. Ik kan me voorstellen dat de omstanders dat wel een beetje te bar vonden: parfum is bedoeld om druppelsgewijs te worden gebruikt, niet om een heel huis te vergassen!

Echte aanbidding wordt maar door weinig mensen begrepen. De twaalf discipelen dachten bij dat voorval meteen aan de lieve som geld die de parfum had gekost en hoe zinloos het was om dat geld op zo'n manier te verspillen. Maar Jezus zag de toewijding van Maria's hart door het offer heen. Het is niet in woorden uit te drukken hoeveel vreugde die daad van aanbidding Hem moet hebben gegeven!

*"Ik verzeker je: overal in de wereld waar dit evangelie bekendgemaakt wordt, zal ook worden verteld wat zij gedaan heeft. Zo zal zij in de herinnering blijven voortleven."
(Matteüs 26:13, GNB1996)*

Ook nu je deze woorden leest gaan deze woorden in vervulling!

8.1.2. Heiliging

Heiligheid is geen populair woord

De oorspronkelijke betekenis van het woord 'heilig' in Bijbelse zin is: behorend bij God en apart gezet van de wereld. Het is een impopulair woord dat vaker spottend dan positief wordt gebruikt. Utdrukkingen als 'heilig boontje' gaan in de richting van: wereldvreemde slappeling die er niet bij hoort, iemand met ouderwetse ideeën die niet meer van deze tijd zijn. De wereld-zonder-God heeft een grondige afkeer van dit woord. En voor de meeste christenen klinkt het woord 'heiligheid' ook niet prettig. Het doet je denken aan je eigen tekortschieten tegenover het loepzuivere karakter van God. Het woord lijkt afstand te scheppen tussen de mens en zijn heilige God, die gezegd heeft:

"... Wees heilig, want ik ben heilig." (1 Petrus 1:16, NBV2004)

Die woorden klinken beschuldigend en verwijtend, waardoor God zo onbereikbaar ver van ons af lijkt te staan. We krijgen beter zicht op deze Bijbeltekst als we bedenken dat de gelovige door God gereinigd en geheiligd is (wanneer hij al zijn onbeleden zonden alsnog bij God heeft gebracht) en dat van de gelovige niet verwacht wordt dat hij volmaakt is, maar dat zijn hart en zijn gedachten maar één richting uitgaan: naar God en niet in de richting van de zonde. Als we groeien in liefdevolle toewijding naar God, waarin we echt in alles voor HEM willen leven, zijn we op de goede weg. Dat is een heilig leven.

Toewijding en heiliging

Het begrip 'toewijding' houdt in dat je veel aandacht wilt geven aan iemand of iets en dat je je daar volledig voor wil inzetten. Het Bijbelse begrip 'heiliging' gaat een stap verder, namelijk om een soort toewijding die je hele leven omvat, je hart en je ziel, je gedachten, woorden en daden. Heiliging zouden we kunnen omschrijven als je hele persoonlijkheid wijden aan de dienst van God, alles afstemmen op Hem en de belangen van het Koninkrijk van de Hemel. Moderne Bijbelvertalingen (zoals de NBV2004 vertaling) geven het abstract klinkende woord voor 'heiliging' soms weer als 'toewijding'.

Heiliging is een geestelijk proces in de mens, dat een onderdeel is van zijn geloofsgroeiproces. Daarbij zijn de volgende factoren van belang:

1. De gelovige wordt geheiligd door God.
2. De gelovige wijdt zich toe aan God.

In de Bijbel komen we de begrippen reiniging en heiliging vaak naast elkaar tegen. Ze liggen ook in elkaars verlengde, want onreinheid gaat niet samen met Gods heiligheid. Iemand moet eerst rein zijn (zonden vergeven) voordat hij geheiligd voor God kan zijn en zich aan Hem kan toewijden.

Geheiligd door God

Elk proces in de gelovige begint bij God en dat geldt zeker ook voor heiliging. De gelovige wordt alereerst geheiligd door God. De apostel Paulus adresseert zijn eerste brief aan de Korintiërs aan de 'geheiligden' in Korinte:

"aan de gemeente Gods te Korinte, aan de geheiligden in Christus Jezus, de geroepen heiligen ..." (1 Korintiërs 1:2, NBG1951)

God heeft gelovigen afgezonderd van de wereldse mensen en hen geroepen en apart gezet om in de eerste plaats Hem te dienen. Daardoor zijn zij ingelijfd in Gods eigen volk. God is zelf bovenal heilig en dat is zijn meest prominente eigenschap. God is God vanwege zijn heiligheid waardoor Hij meer dan enig ander wezen in het heelal eer, respect en aanbidding verdient van alles wat leeft. Door het werk van Jezus op aarde, door zijn lijden, sterven en opstanding, heeft Hij de weg geopend voor mensen om door God geheiligd te worden om deel uit te maken van zijn heilige, hemelse Koninkrijk.

"u bent geheiligd, u bent gerechtvaardigd in de naam van de Heer Jezus Christus en door de Geest van onze God ..." (1 Korintiërs 6:11, WV1995)

Geheiligd aan God

Heiliging betekent ook een keuze om je leven aan God toe te wijden. Een voorbeeld vinden we in het Oude Testament over de wijding van Aäron tot hogepriester van God. Mozes kreeg van God de volgende instructie:

"Laat je broer Aäron en zijn zonen deze kleding aantrekken en zalf hen; zo wijd je hen en heilig je hen om mij als priester te dienen." (Exodus 28:41, NBV2004)

Hier zien we hoe toewijding, wijding en heiliging bij elkaar horen. Zoals Aäron zich wijdde aan de fulltime dienst aan God, zo worden christengelovigen aangespoord om hun hele leven in dienst van God stellen. Dat is toewijding en dat is heiliging.

Onder het Oude Verbond komen we allerlei ceremoniële gebruiken tegen die te maken hebben met allerlei vormen van heiliging. Die gebruiken waren bedoeld ter ondersteuning van de keuze van de Israëlieten om hun leven aan God toe te wijden. Voorbeelden daarvan zijn: besnijdenis, priesterwijding, het onderhouden van de Sabbatten feestdagen. Onder het Nieuwe Verbond is de doop ook een plechtigheid ter ondersteuning van de wijding van het leven aan het volgen van de Heer. Ook kennen we de kerkelijke plechtigheden bij de inwijding van predikanten, priesters en andere mensen met verantwoordelijke taken binnen de gemeente.

In veel gevallen wordt er een belofte of zelfs een eed afgelegd bij een daad of ritueel van wijding aan God. Hier volgt een Bijbelgedeelte waarin het volk Israël zich opnieuw besloot toe te wijden aan het dienen van God:

"Iedereen in Juda verheugde zich over de eed die ze hadden afgelegd. Ze hadden uit volle overtuiging gezworen en zochten met heel hun hart de HEER, en hij liet zich door hen vinden en verschaftte hun rust aan al hun grenzen." (2 Kronieken 15:15, NBV2004)

We zien ook de uitwerking van deze keuze van toewijding: God bevestigde het met vrede en voorspoed. God zal zeker iedereen zegenen die een belofte of gelofte doet om zijn leven toe te wijden aan Jezus.

Een rein en heilig leven

In het Oude Testament lezen we veel voorbeelden van reiniging en heiliging. Vaak ging het daarbij om rituelen die door de Israëlieten moesten worden uitgevoerd. Kijk maar eens naar de volgende passage over de ontmoeting tussen God en het volk bij de wetgeving vanaf de berg Sinai:

"Toen sprak de HEER tot Mozes: 'Ga naar het volk en zorg ervoor dat ze zich vandaag en morgen heiligen en hun kleren wassen. Zij moeten zich gereed maken voor overmorgen, want overmorgen zal de HEER voor de ogen van heel het volk neerdalen op de Sinai.'" (Exodus 19:10-11, WV1995)

Het wassen van de kleren was een eenvoudig reinigingsritueel. De nieuwtestamentische vertaling daarvan is natuurlijk de noodzaak voor innerlijke reiniging (door belijdenis en vergeving van zonden) als noodzakelijke voorbereiding voor een ontmoeting met God. Een uiterlijk ritueel is voor nieuwtestamentische gelovigen niet nodig, maar het kan wel helpen om de juiste innerlijke houding te onderstrepen. Zo is het een goede gewoonte om niet in je vuile kleren naar een kerkelijke samenkomst te gaan om daar als gemeente een ontmoeting met God te hebben. De 'zondagse kleding' die in vroegere jaren stevast werd gedragen bij de kerkgang heeft dus wel degelijk een Bijbels fundament. Maar zodra het als een ongeschreven wet gaat functioneren verliest het zijn waarde. Het belangrijkste is dat we als gelovigen ons hart voorbereiden op de ontmoeting met God. Als we dat nalaten heeft de zondagse kleding natuurlijk geen enkele waarde. Als we het bewust doen om er God mee te eren dan is dat een goede zaak, maar het is geen verplichting en we mogen medegelovigen niet minachten als zij zich anders willen uiten.

Een heilige levensstijl richt zich op de richtlijnen van Gods Woord en is zo ongeveer het tegenovergestelde van een wereldse levensstijl, die erop gericht is om zoveel mogelijk de eigen behoeften te bevredigen en op te gaan in begeerten van het vlees. Voorbeelden:

"... Door Jezus wordt duidelijk dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten, moet afleggen, dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden en dat u de nieuwe mens moet aantrekken, die naar Gods wil geschapen is in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid."
(Efeziërs 4:21-24, NBV2004)

"God heeft ons niet geroepen tot zedeloosheid, maar tot een heilig leven."
(1 Tessalonicenzen 4:7, NBV2004)

"Daar al deze dingen aldus vergaan, hoedanig behoort gij dan te zijn in heilige wandel en godsvrucht." (2 Petrus 3:11, NBG1951)

"... maar u bent gereinigd, u bent geheiligd, u bent rechtvaardig verklaard in de naam van de Heer Jezus Christus en door de Geest van onze God." (1 Korintiërs 6:11, NBV2004)

"Maar nu, bevrijd van de zonde en dienstknecht geworden van God, oogst u heiligheid en tenslotte eeuwig leven." (Romeinen 6:22, WV1995)

8.1.3. Vreemdelingschap

Het gaat bij dit onderwerp om de vraag: Waar ligt je hart? Waar zoek je je heil? In de wereld of bij God? De psalmdichter had zijn antwoord al klaar:

"Beter één dag in uw voorhoven dan duizend dagen daarbuiten, beter op de drempel van Gods huis dan wonen in de tenten der goddelozen." (Psalm 84:11, NBV2004)

Begin van de reis

Jezus zei:

"Ik ben het licht van de wereld. Wie Mij volgt, gaat zijn weg niet in de duisternis, maar zal het ware levenslicht hebben." (Johannes 8:12, WV1995)

Bij de bekering zet je de eerste stap op een nieuwe weg door het aardse leven. De aarde is niet je definitieve woonplaats, maar een doorgangsgebied. Je volgende thuis is het Vaderhuis, ofwel de hemel. Alles wat je op aarde doet is bepalend voor wat je in het hiernamaals zult zijn...

Vriendschap met de wereld of vreemdelingschap

Een ware gelovige, die als zodanig tot het Koninkrijk van God is toegetreden, behoort niet te heulen met Gods vijand door wereldgezindheid. Dat getuigt van grove trouweloosheid.

"Trouwelozen, weet u niet dat vriendschap met de wereld vijandschap met God betekent? Wie met de wereld bevriend wil zijn, maakt zich tot vijand van God." (Jakobus 4:4, WV1995)

Vreemdelingschap houdt geen wereldmijding in, maar dat je niet gaat leven zoals de mensen die zonder God leven.

"En word niet aan deze wereld gelijkvormig, maar word innerlijk veranderd door de vernieuwing van uw gezindheid ..." (Romeinen 12:2, HSV2006)

"Vrienden, u bent hier vreemdelingen, tijdelijke bewoners. Daarom druk ik u op het hart, geef niet toe aan uw zelfzuchtige verlangens. Ze belagen uw geestelijk leven."
1 Petrus 2:11, GNB1996)

Natuurlijk is het wel toegestaan vriendschap te sluiten met ongelovigen of je aansluiten bij niet-christelijke organisaties, om door woord en wandel van Jezus te getuigen. Maar alleen als je zeker weet dat Gods invloed door jou sterker is dan verkeerde invloeden die ze uitoefenen op jouw le-

vensstijl. Maar ga daardoor niet met de anderen mee naar plaatsen waar je niet hoort te komen. Laat je ook niet door de ander overhalen dingen te doen die tegen Gods wil ingaan, zoals het verzuimen van je kerkdiensten omdat je bepaalde dingen wilt doen met je vrienden. Denk je dat je tegenover hen een getuige van Jezus kunt zijn als je met hen meegaat en je eigen levensstijl zo gauw opgeeft?

Jezus ging vriendschappelijk om met het uitschot van de maatschappij, om hen de liefde van God te laten zien. Maar ik geloof niet dat Hij zich door hen liet overhalen om tegen zijn geweten in te gaan.

"Loop niet in een en hetzelfde span met ongelovigen. Wat is de verwantschap tussen gerechtigheid en wetteloosheid? Wat heeft licht met duisternis te maken? ... Daarom zegt de Heer: Ga weg bij de ongelovigen, zonder je van hen af en raak niets aan dat onrein is. Dan zal ik jullie aannemen ..." (2 Korintiërs 6:14,17, NBV2004)

De bekendste toepassing van dit Bijbelvers is: trouw niet met een ongelovige! Als je verkering hebt met een ongelovige, zorg er dan voor dat je voor het huwelijk zeker weet dat de ander is wedergeboren en vertrouw er NOOIT op dat de bekering van de ander wel na de huwelijksdag zal plaatsvinden. Belangrijke mijlpalen in je leven moet je goed neerzetten. Dit is van levensbelang.

Tot vervelens toe lezen we in het Oude Testament Gods waarschuwingen aan de Israëlieten om zich niet te vermengen met heidense volken, omdat ze daardoor gemakkelijke verleid zouden worden tot afgoderij en immoraliteit. Het Oude Testament staat vol met voorbeelden waarbij de Israëlieten dat juist WEL deden. En daar kwamen steevast grote brokken van. Een voorbeeld:

"Efraïm heeft zich met andere volken vermengd; hij is een misbaksel geworden. Vreemdelingen hebben zijn krachten verteerd, maar hij beseft het niet; zijn haar is grijs geworden, maar hij beseft het niet." (Hosea 7:8-9, NBV2004)

Nederland telt honderdduizenden kerkverlaters die om precies dezelfde reden zijn afgehaakt van het volgen van Jezus. Ze vonden de dingen van de wereld waardevoller dan die van God. Niet ineens, maar stapje voor stapje.

Vreemdelingschap van Abraham

Een van duidelijkste contrasten tussen wereldgelijkvormigheid en vreemdelingschap vinden we in de geschiedenis van Abraham en Lot. Abraham was gegaan naar het land dat God hem had gegeven. Abraham ging met God en Lot ging met Abraham mee. Dat is nu net het verschil tussen de beide mannen. Toen ze uit elkaar moesten gaan omdat hun kudden te groot werden, liet Abraham Lot kiezen waar hij heen wilde gaan. Lot had zijn ogen goed de kost gegeven en maakte onmiddellijk zijn keus:

"Lot liet zijn blik rondgaan en zag hoe rijk aan water de hele Jordaanvallei was; Abram bleef in Kanaän wonen ... Lot sloeg zijn tenten op bij de steden in de vallei. Zijn woongebied strekte zich uit tot aan Sodom; de mensen daar waren slecht, ze zondigden zwaar tegen de HEER." (Genesis 13:10-13, NBV2004)

Lot koos voor de gemakkelijk te verkrijgen welvaart. De zondige reputatie van de mensen van Sodom deed hem niet: zijn ogen waren verblind door de dollartekens in zijn ogen. God speelde maar een bijrol in zijn leven en zijn beslissing over de toekomst was dus snel gemaakt. De hebzucht heerste over hem. En hij dacht waarschijnlijk bij zichzelf: "Ik zal nooit zo slecht worden als die Sodomieten."

Abraham gebruikte ook zijn ogen, in geestelijke zin dan 'als ziende de Onzienlijke' (Hebreeën 11:27, NBG1951). Hij had de vlakte bij Sodom ook wel gezien en als oudere van de twee had hij het volste recht om als eerste zijn keuze te maken. Maar hij woonde liever in tenten met God dichtbij dan bij een zondige stad waar God niet blij mee zou zijn. God maakte duidelijk dat Abraham daarmee de juiste keus had gemaakt.

"Nadat Lot was weggegaan, zei de HEER tegen Abram: 'Kijk eens goed om je heen, kijk vanaf de plaats waar je nu staat naar het noorden, het zuiden, het oosten en het westen. Al het land dat je ziet geef ik aan jou en je nakomelingen, voor altijd ... Toen brak Abram op en ging wonen bij de eiken van Mamre, bij Hebron. Daar bouwde hij een altaar voor de HEER."
(Genesis 13:14-18, NBV2004)

Ook hierin vertrouwde Abraham op God en het gevolg was ... een rijke belofte, die God later ook vervuld heeft, maar nog niet tijdens zijn leven. Abraham verkoos het vreemdelingschap boven de verleidelijke welvaart, en de beloning was oneindig veel meer waard dan de snelle rijkdom die hij had afgewezen.

"Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land van de belofte als in een vreemd land en heeft hij in tenten gewoond, met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte. Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, waarvan God de Bouwer en Ontwerper is." (Hebreeën 11:9-10, HSV2010)

Wereldgezindheid van Lot

En Lot? Eerst woonde hij BIJ de stad Sodom (Genesis 13:12), later IN de stad (Genesis 14:12). Van het één komt het ander. Hij wilde geen vreemdelingschap, maar vriendschap met de wereld en dat zou hem duur komen te staan.

Lot voelde zich veilig in Sodom. Een stad biedt namelijk bescherming, heel wat meer dan de tenten waar zijn oom Abraham in bleef wonen. Het Griekse woord voor 'stad' is 'polis', een woord dat wij kennen als een verzekeringsbewijs. Stad en zekerheid, die begrippen horen bij elkaar. Maar er kwamen vijanden het land binnen. Zij namen niet de tentbewoner Abraham te pakken, want die werd beschermd door zijn almachtige God. De stad Sodom werd overmeesterd en de inwoners, waaronder Lot en zijn gezin, werden als slaven buitgemaakt. Toch was God Lot genadig, vanwege zijn relatie met Abraham en zorgde ervoor dat hij gered werd en wel door ... oom Abraham de tentbewoner.

Had Lot zijn les geleerd? Nee. Want hij ging weer in Sodom wonen en later was hij zelfs een van de stadsbestuurders die als zodanig 'bij de stadspoort zaten' (Genesis 19:1). Hij was helemaal ingeburgerd en voelde zich thuis in de zondige stad. Hij noemde zijn stadsgenoten zelfs zijn broeders (Genesis 19:7). Toen God de stad ging vernietigen vanwege haar zondige levensstijl, redde God hem en zijn gezin door de hulp van engelen (Genesis 19). Tijdens de vlucht keek Lots vrouw om naar Sodom, tegen het uitdrukkelijke verbod van de engel. Het kostte haar het leven (Genesis 19:26). Zij staat als symbool voor een houding van niet los willen komen van de wereld (Lucas 17:32).

Maar ook deze dramatische gebeurtenis bracht Lot niet dichterbij God. Toen zijn stad Sodom vernietigd was, ging hij niet naar Abraham toe om een ander leven te beginnen en te leren op God te vertrouwen. Nee, hij wilde perse weer zijn veiligheid in een ander stadje zoeken (Genesis 19:19-23). Maar ook daaruit moest hij wegvluchten en hij eindigde als holbewoner (Genesis 19:30). Wat een afgang. Zijn laatste levensjaren waren een toonbeeld van triestheid en schande (Genesis 19:20-38).

Vreemdelingen

Laat dit voorbeeld een aansporing zijn om het vreemdelingschap met God te zoeken en er GROTE ERNST mee maken om de wereldgelijkvormigheid af te leggen. Wil je kortstondige bevrediging van je verlangens of een onvergankelijke erfenis? Of denk je net als Lot dat een klein beetje wereldgelijkvormigheid geen kwaad kan? Dat zou wel eens de grootste vergissing van je leven kunnen zijn. Kies dan niet volgens je gevoel, want dat laat zich te gemakkelijk verleiden om mee te doen met de wereld-zonder-God. Volg je verstand dat zich laat leiden door de eeuwige waarheid van Gods Woord.

"Vrienden, u bent hier vreemdelingen, tijdelijke bewoners. Daarom druk ik u op het hart, geef niet toe aan uw zelfzuchtige verlangens. Ze belagen uw geestelijk leven."
(1 Petrus 2:11, GNB1996)

Er is een belofte voor mensen die als vreemdelingen in de wereld willen leven:

*"De wereld met haar begeerte gaat voorbij, maar wie Gods wil doet blijft tot in eeuwigheid."
(1 Johannes 2:17, NBV2004)*

Elk compromis dat je als gelovige sluit met de wereld is een verzwakking van je geloofsleven. Eerst merk je niets, maar als je het later wel merkt is de weg terug erg moeilijk.

8.1.4. Afgoden

Zie ook onderwerp 'Geen andere goden dienen' in hoofdstuk 'Gods levenswet'.

Afgoderij toen en nu

In de tijd van het Oude Testament vervielen de Israëlieten geregeld tot afgoderij. Ze bogen zich neer voor de afgoden van de omwonende volken. In die tijd heerste de gedachte dat elk stuk grondgebied zijn eigen goden had en dat het heel belangrijk was om die goden tevreden te stellen. De Israëlieten wilden vaak wel de echte God dienen, wat ze daar ook maar mee bedoelden, maar daarnaast ook de afgoden, gewoon voor de zekerheid. Daardoor voelden ze zich een stuk veiliger. Afgoderij was de belangrijkste zonde van de Israëlieten en de belangrijkste reden voor de grootste straf van God voor zijn volk: de Babylonische ballingschap:

*"Dit alles gebeurde omdat de Israëlieten zondigden tegen de HEER, hun God, die hen had bevrijd uit de handen van de farao, de koning van Egypte, en hen uit Egypte had weggeleid. Ze waren andere goden gaan vereren en volgden de levenswijze van de volken die de HEER voor hen verdreven had en de bepalingen die de koningen van Israël zelf uitvaardigden."
(2 Koningen 17:7-8, NBV2004)*

Dit heeft ons heel veel te zeggen. We moeten de zonde van afgoderij zeer ernstig nemen, ook vandaag. Het is het grootste struikelblok en het grootste gevaar voor elke christengelovige. Vooral het vermengen van het dienen van God met afgoderij. Een dergelijk compromis is niet acceptabel voor God: je kunt nu eenmaal geen twee heren dienen.

"Niemand kan twee heren dienen: hij zal de eerste haten en de tweede liefhebben, of hij zal juist toegewijd zijn aan de ene en de andere verachten..." (Matteüs 6:24, NBV2004)

In onze tijd en cultuur zijn de afgoden iets subtieler. Een afgod kan alles zijn waar we ons vertrouwen op stellen naast God. Jezus noemde de mammon verschillende malen als een belangrijke afgod van het hart. Dat was de verpersoonlijking van de geldzucht, die door Paulus de wortel van alle kwaad genoemd wordt (1 Timoteüs 6:10). Het hangt natuurlijk nauw samen met begrippen als hebzucht en materialisme. Als we ons geluk laten afhangen van materiële zaken, doen we stevig mee aan afgodendienst, ook al buigen we ons niet voor een letterlijk afgodsbeeld neer.

Waarden en afgoden

Laten we als gelovigen niet te snel denken dat WIJ geen afgoden dienen:

"Een afgod is datgene waar je je toevlucht zoekt voordat je naar God gaat."

In feite kunnen al je persoonlijke waarden, die niet onder de heerschappij van Jezus staan, zich in je leven ontwikkelen tot afgoden. Hoe herken je afgoden in je leven? Bijvoorbeeld aan een of meer van de volgende kenmerken:

- Je bent bereid aanzienlijke offers aan ze te brengen (bijvoorbeeld: onevenredig veel tijd en geld er aan besteden).
- Ze hebben je in hun macht, zodat je niet vrij kunt kiezen wat je doet.
- Je zou er niet zonder kunnen.
- Je ontleent er een gevoel van veiligheid aan.
- Ze houden je af van het dienen van God.

Wat kunnen we zoal tot afgoden maken? Een paar voorbeelden:

- werk, status, populariteit
- sport, hobby's
- geld, huis, auto, andere bezittingen
- relatienetwerk, materiële zaken
- een bepaald persoon die je kritiekloos navolgt
- iets waar je aan verslaafd bent
- horoscopen
- alles wat raakvlakken heeft met occultisme

Het is natuurlijk moeilijk om precies te bepalen wanneer iets een afgod voor je is. Hoe meer je aan een iets vastzit, hoe eerder je kunt spreken van afgoderij. Let wel dat ook goede dingen een afgod kunnen worden, zoals een geliefd persoon, je kerk of zelfs je Bijbelkennis of geloofsopvattingen. Het hangt er dus maar van af hoe je er mee omgaat. Pas op. Afgoden zijn enorm gevaarlijk, vooral de afgoden die niet op afgoden lijken. Ze trekken je hart van God af zijn oorzaken van veel zonden in je leven. En of je ervan bewust bent of niet, de satan verschuilt zich achter je afgoden waardoor HIJ macht over je krijgt. Zo werkt dat.

Wegdoen van afgoden

Op heel veel plaatsen in de Bijbel lezen we oproepen om afstand te doen van afgoden en alles wat daarmee te maken heeft, soms als een onderdeel van daadwerkelijke toewijding aan God. Als aan die oproepen gehoor werd gegeven, had dat vaak heel zegenrijke gevolgen, omdat God daarna zijn volle zegen weer kon uitdelen. Als je wilt kun je de volgende Bijbelgedeelten bestuderen:

Bijbelfiguur	wegdoen afgoden	gevolgen
Jakob (Genesis 35:1-15)	Hij droeg zijn familie op om afgoden weg te doen, omdat hij in Bethel een offer aan God wilde brengen.	Ontzag voor God viel op de omliggende steden en hij ontving een zegenende openbaring van God.
Gideon (Rechters 6:25-32)	Hij moest eerst de gewijde paal van zijn familie omhakken voordat hij door God gebruikt kon worden.	Daardoor werd hij door God geschikt geacht om Israël te bevrijden van de oppermachtige vijandelijke legers.
Koning Asa (2 Kronieken 15:8-19)	Hij verwijderde de afgodsbeelden uit zijn land.	Er was geen oorlog tijdens zijn regeringsperiode.
Efeziërs (Handelingen 19:19-20)	Enkele mensen verbrandden hun occulte boeken.	Het woord van de Heer zette krachtig door in dat gebied

Heb jij misschien nog voorwerpen in bezit die met moderne afgoden te maken hebben? Verwijder en vernietig ze en let eens op hoe God je op een nieuwe manier zal gaan zegenen.

Godsbeelden

De Bijbel verbiedt ons ook om beelden van God te maken. Daarmee wordt naar mijn mening bedoeld: beelden met het oog op religieuze aanbidding. Dat betekent niet dat we geen tekeningen mogen maken van Jezus, bijvoorbeeld als illustratiemateriaal, of van andere Bijbelfiguren; die zijn immers bedoeld om de Bijbelse boodschap te communiceren. Datzelfde kan gezegd worden van films, waarbij Jezus wordt uitgebeeld door een acteur. Wel vind ik het ongepast om beelden of beeldjes van Jezus te maken om te gebruiken bij aanbidding en eredienst, zoals crucifixen. Daardoor wordt het zicht op Jezus beperkt door wat door die beelden wordt benadrukt.

Nee, het is vooral belangrijk dat we God dienen en vereren zoals Hij zich heeft geopenbaard in de Bijbel. Laten we nu de overstap maken van fysieke beelden van God naar beelden in onze eigen verbeelding. Veel mensen houden er een eenzijdig Godsbeeld op na, zoals:

- God als een strenge rechter, die geen zonde over het hoofd ziet en die altijd vol ontzetting het hoofd schudt over wat de mensen allemaal verkeerd doen.

- God als een soort sinterklaas, die er wel streng uitziet, maar als het er op aankomt iedereen over de bol aait en cadeautjes geeft.
- God als een soort vriend, die er alleen maar om je gelukkig te maken zonder eisen te stellen.
- God als een onpersoonlijk iets, inpasbaar in alle wereldreligies en persoonlijke ideeën over een hoger wezen.

Door zulke eenzijdige en dus verkeerde beelden van God kunnen we Hem niet aanbidden zoals Hij is.

Zie een aantal onderwerpen in hoofdstuk 'Karakter van God' over een gebalanceerd Bijbels Godsbeeld.

8.1.5. Toegewijd aan Jezus

Jezus is Heer

Als je tot geloof komt, heb je voldoende vertrouwen in God dat je je leven aan Hem wilt toewijden. En toch blijkt later pas dat het best moeilijk is om in de praktijk Jezus Heer en Meester van je leven te laten zijn. Het liefst wil je zelf de controle over je leven houden en alleen Jezus volgen voor zover het jou uitkomt. Jonge echtparen beloven elkaar op hun huwelijksdag eeuwige trouw, maar die toewijding moeten ze gedurende de daarop volgende huwelijksjaren uitwerken. Zo gaat het ook met de toewijding aan de Heer. Het gaat tenslotte om de volgende indringende vragen:

- In hoeverre laat ik mijn leven leiden door Jezus of door mijzelf?
- Wie zit er achter het stuurwiel van mijn leven?
- Wie of wat beheerst mijn leven?

Andere positie van Jezus

Uit de Bijbel kennen wij Jezus vooral als de Mensenzoon die de mensen het karakter van de God de Vader liet zien. Dat deed Hij door:

- van de Vader te vertellen, en van de Heilige Geest
- aandacht en liefde te tonen voor mensen,
- mensen te genezen en andere wonderen te doen,
- Gods genade te tonen door als Lam van God de zonden van de wereld op zich te nemen om de verzoening met God tot stand te brengen.

We moeten goed bedenken dat dit allemaal betrekking heeft op wat vroeger gebeurd is en dit zal niet worden herhaald. Sinds zijn hemelvaart is Jezus de Koning van het hemelse Koninkrijk, dat nu nog alleen een geestelijk koninkrijk is, maar uiteindelijk de hele schepping zal omvatten. Voor het hier en nu en voor de toekomst staat bij Jezus zijn koningschap centraal. Dit is een heel belangrijke gedachte en ik denk dat de meeste christenen hun beeld van Jezus daarop moeten bijstellen. De Jezus die wij later in de hemel zullen tegenkomen en de Jezus die wij uit de hemel terug verwachten is een andere Jezus dan die we uit de evangeliën kennen. Natuurlijk is zijn karakter niet veranderd, maar zijn positie wel en dat maakt een groot verschil! Hij is en zal altijd zijn: de allerhoogste Koning.

Een mens op de troon

Dit is een van de wonderlijkste geheimen van het Koninkrijk: de mens geworden Zoon van God zit op de troon van het heelal. We moeten niet denken dat Jezus alleen maar een tijdje mens is geweest en dat Hij dat nu niet meer is. Bij zijn hemelvaart heeft Hij zijn menselijkheid niet afgelegd, om weer voor 100% terug te keren tot zijn goddelijkheid zoals Hij die voorheen had. Natuurlijk, zijn goddelijkheid was en is blijvend, maar zijn menselijkheid ook.

Toen Jezus naar de hemel ging, wat gebeurde er toen met zijn lichaam? Ik denk dat zijn lichaam als het ware omgezet werd naar een soort verschijningsvorm in de hemel, en dat die verschijningsvorm bij zijn wederkomst naar de aarde op omgekeerde wijze wordt omgezet naar het lichaam waarmee Hij destijds naar de hemel is gegaan. Bij de verschijningen van Jezus na zijn opstanding hebben er mogelijk soortgelijke overgangen plaatsgevonden tussen de materiële en de geestelijke wereld. Hoe dat precies in zijn werk gaat zullen we later pas begrijpen, wanneer wij zelf de opstanding naar een

nieuw, verheerlijkt lichaam mee zullen maken. Daarna kunnen wij ook die overgangen tussen beide werelden meemaken. Sommige mensen zeggen dat Jezus momenteel lichamelijk in de hemel is en niet met een geestelijk lichaam. Ik vind dit eigenlijk geen discussie waard, omdat we maar bij benadering dingen kunnen zeggen over de geestelijke wereld.

Koning of dienstverlener?

In onze tijd zien we onze landelijke overheid meer als een dienstverlenende instantie dan als het ultieme gezag over ons volk. Woorden als autoriteit, gezag, plichten en gehoorzaamheid aan de wet klinken zwaar verouderd. Tegen deze achtergrond is het te begrijpen dat het koningschap van Jezus ver verwijderd staat van de beleving van veel gelovigen van nu. Wij voelen ons het beste bij het prettige beeld van een dienstverlenende God die bestaat om voor ONS te zorgen. Daarom lezen we zo graag Psalm 23 over God die zijn schapen heerlijk in de watten legt. Dat spreekt ons wel aan. Veel kinderen van God doen wat ze zelf willen, maar eisen wel dat God hen op hun wenken bedient door hun zelfzuchtige gebeden te verhoren. En als ze niet van God krijgen wat ze verlangen worden ze boos op God en menen daarbij in hun volste recht te staan.

Ik denk dat we ons moeten wapenen tegen de denkwijze van deze tijd. We moeten leren om het koningschap van Jezus serieus te nemen. Jezus is namelijk geen koning zoals in het Europa van deze eeuw. Die heeft vooral een representatieve functie en nauwelijks bevoegdheden of macht. Jezus is een echte Koning met echte macht over zijn onderdanen. Niet voor niets vergeleek Jezus zijn relatie met zijn volgelingen vaak met die tussen een meester en zijn slaven of dienaren, de bekendste gezagsverhouding uit die tijd. Lees maar eens de volgende woorden van Jezus:

"Als iemand van jullie een knecht zou hebben die ploegt of kudden weidt, dan zal hij, wanneer die thuiskomt van het land, toch niet tegen hem zeggen: "Ga maar meteen aan tafel?" Zal hij niet veel eerder tegen hem zeggen: "Maak iets te eten voor me klaar, doe je gordel om en bedien me terwijl ik eet en drink, en daarna kun je zelf eten en drinken?" Hij bedankt de knecht toch niet omdat die gedaan heeft wat hem is opgedragen? Hetzelfde geldt voor jullie; wanneer jullie alles gedaan hebben wat jullie is opgedragen, zeg dan: "Wij zijn maar knechten, we hebben enkel onze plicht gedaan." (Lucas 17:7-10, NBV2004)

We voelen ons wat minder gevleid als de Bijbel ons knechten of slaven van Jezus noemt in plaats van strijders, erfgenamen en koningskinderen, maar we moeten wel de HELE Bijbel lezen, niet alleen de teksten die ons het prettigste gevoel geven.

Jezus is onze Koning, die zich ook als onze Knecht gedragen heeft. Hij heeft zelfs zijn leven voor ons gegeven en heeft ons ongekende beloften in het vooruitzicht gesteld voor heden en toekomst maar ... Hij is wel de Koning. Laten we ernst maken met de woorden van Jezus:

"Waarom roepen jullie 'Heer, Heer' tegen mij, maar doen jullie niet wat ik zeg?" (Lucas 6:46, NBV2004)

Vol van Jezus

Wat was het directe gevolg van de komst van de Heilige Geest in de harten van de apostelen? Ze zeiden niet tegen elkaar: "Wat heerlijk om zo'n fijne geestelijke ervaring mee te maken." Ze waren niet vol van hun ervaring, maar vol van Jezus. Vol zijn van de Heilige Geest en vol zijn van Jezus hoort bij elkaar. Daarom konden de apostelen ook niet anders dan vertellen over wat God allemaal had gedaan. Ze deden dat in de vreemde talen die de Geest hen deed spreken (Handelingen 2:4,11). In zijn toespraak benadrukte Petrus de glorie van Jezus op de Troon van God, die de Heilige Geest had gezonden om daarmee zijn Koningschap te bevestigen (Handelingen 2:32-36).

Welke waarde heeft Jezus en zijn Koninkrijk voor jou persoonlijk? Daar kun je achter komen door de volgende vragen voor jezelf zo eerlijk mogelijk te beantwoorden:

- Waar denk je het meeste aan als je je gedachten de vrije loop laat?
- Waaraan besteed je de meeste vrije tijd (afgezien van werk en verplichtingen)?
- Waaraan geef je het meeste vrij te besteden geld uit (afgezien van noodzakelijke uitgaven)?
- In hoeverre houd je bij je keuzen en beslissingen rekening met het belang van Jezus en zijn Koninkrijk?

Je eerlijke antwoorden op deze vragen laten zien waar je vol van bent! In hoeverre komt het Koninkrijk van Jezus voor in je antwoorden op deze vragen? Jezus zei eens: waar je schat is, daar is je hart. Je schat is alles wat werkelijke waarde voor je heeft en waar je je door laat beheersen.

Onverdeeld hart

*"Mijn hart zij onverdeeld in uw inzetten, opdat ik niet beschaamd worde."
(Psalm 19:80, NBG1951)*

*"... Neig mijn hart, en voeg het saam tot de vrees van Uwen Naam..."
(Psalm 86:6, oude berijming)*

*"... Mijn diepst verlangen is, dat nergens in mijn hart verborgen liefdes zijn..."
(Opwekkingslied 257)*

Dit is een diepe wens van elke toegewijde volgeling van de Koning: een onverdeeld hart dat geheel en al uitgaat naar Jezus en waar geen plaats is voor de 'verborgen liefdes', zaken die niet samengaan met het dienen van Hem.

8.1.6. Discipelschap

Discipelschap is de vertaling van toewijding aan God naar een nieuwe gedragscode, een nieuwe manier van leven.

Geroepen tot discipelschap

De twaalf mensen, die Jezus riep om steeds bij Hem te zijn en om uiteindelijk zijn apostelen te worden, waren begonnen als discipelen. De Grote Opdracht die Jezus vlak voor zijn vertrek naar de hemel aan zijn discipelen gaf, was om alle volken tot DISCIPELEN van Jezus te maken (Matteüs 28:19-20). Let wel, het was Jezus niet te doen om ziertjes te winnen of kerkgebouwen vol te krijgen, maar om echte volgelingen te hebben, die Hem door dik en dun zou volgen en navolgen.

Iedere wedergeboren gelovige heeft een uitnodiging voor de school van discipelschap. De lessen die je op die school krijgt bestaan, net als bij elke andere opleiding, uit theorielessen en praktijklessen. De theorielessen krijg je vanuit de Bijbel, door Bijbelstudie, prediking, enzovoort. De praktijklessen krijg je op alle andere uren van de week.

Wat is een discipel?

In de meeste moderne Bijbelvertalingen wordt het woord 'discipel' vertaald met leerling. Die vertaling is op zich niet onjuist, maar daarmee wordt wel tekort gedaan aan de veel diepere inhoud van het woord. Een discipel is meer dan een leerling. Een leerling is iemand die tijdelijk ergens een (meestal theoretische) opleiding volgt en daarna de praktijk in gaat. Een discipel is iemand die opletend naar zijn meester kijkt en precies zo leert te leven als die meester. Het is te vergelijken met bijvoorbeeld een schildersgezel in de zeventiende eeuw die jarenlang met zijn meester optrok, tot dat hij deze volledig kon imiteren. Daarna kon hij zich vestigen als erkend kunstschilder en zich verder ontwikkelen.

*"Hierin wordt Mijn Vader verheerlijkt, dat u veel vrucht draagt en Mijn discipelen bent."
(Johannes 15:8, HSV2010)*

Jezus roept elke gelovige op om zijn discipel te zijn. Bij discipelschap zijn theorie en praktijk met elkaar verweven. Het raakt je hele mens-zijn in al zijn facetten en gedurende je hele leven. Een discipel van Jezus verlangt ernaar te leven zoals Jezus leefde, lief te hebben zoals Jezus liefhad, en Hem te volgen zoals Jezus de Vader gehoorzaamde. De term 'volgeling' zou daarom ook een goede weergave van het woord zijn, maar persoonlijk geef ik de voorkeur aan 'discipel'.

Opleiding en uitzending

Jezus koos twaalf discipelen uit om zijn naaste volgelingen te worden:

*"En Hij stelde er twaalf aan, opdat zij met Hem zouden zijn en opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken, en om macht te hebben boze geesten uit te drijven."
(Marcus 3:14-15, NBG1951)*

In dit Bijbelgedeelte lezen we dat Jezus zijn twaalf discipelen uitkoos:

1. om een tijd met Hem op te trekken en
2. om later te worden uitgezonden om dezelfde dingen te doen die Hij zelf deed.

Een discipel van Jezus moet dus beginnen te leren:

- met Jezus te leven,
- te luisteren naar zijn onderwijs (Bijbel),
- met Hem te communiceren (o.a. door gebed),
- een relatie met Hem op te bouwen,
- goed op te letten wat Jezus allemaal deed en hoe Hij het deed.

Dit was een noodzakelijke voorbereiding om later de wereld in te worden gezonden in dienst van het Koninkrijk van God. In Matteüs 10 lezen we dat Jezus zijn discipelen twee aan twee uitzond om een stageopdracht uit te voeren: het Koninkrijk van God bekend maken en allerlei tekenen te verrichten ter ondersteuning van hun boodschap. Eerst een opleiding, halverwege een stageopdracht, vervolgens de Grote Opdracht uitvoeren (Matteüs 28:19-20). Het is een logische volgorde.

Wat houdt discipelschap in?

In Matteüs 10:37-11:1 noemt Jezus twee grondprincipes die bij het discipelschap horen.

1. Niemand boven Jezus stellen in je leven, ook niet je gezinsleden.
2. Je kruis opnemen ofwel de aanspraken van je oude natuur afwijzen en jezelf volledig overgeven aan Hem.

Dat is een hoge prijs. Ben je bereid die te betalen? Van een discipel wordt verwacht dat hij Jezus koste wat kost gaat navolgen.

8.1.7. Geloofdiscipline

Discipline en discipelschap

Nauw verwant aan het woord 'discipel' is: discipline. Paulus gebruikt in zijn brieven verschillende malen het beeld van atleten op een renbaan en over de discipline die deze mensen zichzelf opleggen om de eerste prijs te behalen. Maar daarvoor moeten we ook een prijs betalen: Voor het volhardend volgen van Jezus geldt hetzelfde. Laten we dat beeld eens verder uitwerken:

1. Topatleten stemmen hun dagelijkse voedselinname af op hun sport - Discipelen van Jezus voedden zich met het zuivere en kracht gevende Woord van God en worden gesterkt door de omgang met God.
2. Topatleten zorgen voor de beste kleding, zo licht mogelijk en zo min mogelijk belemmerend - Discipelen van Jezus belijden hun zonden zodat hun geweten niet meer op hen drukt. Zij nemen afstand van zelfzuchtige verlangens en het streven naar succes en rijkdom, omdat al die dingen het bereiken van je doel in de weg staan. Ze moeten zichzelf leren in bedwang te houden, zodat de oude natuur met zijn hinderlijke begeerten hen niet kunnen hinderen.

3. Topatleten voelen zich aangespoord als hun supporters hen vanaf de tribune bemoedigend toeroepen - Discipelen van Jezus zien aanmoedigingen in voorbeelden van krachtige geloofsgetuigen (zie Hebrëeën 11)

De laatste twee items worden prachtig verwoord in het volgende Bijbelgedeelte:

"Nu wij door zo'n menigte geloofsgetuigen omringd zijn, moeten ook wij de last van de zonde, waarin we steeds weer verstrikt raken, van ons afwerpen en vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt." (Hebrëeën 12:1, NBV2004)

Geloofstraining

Tijdens de training ontwikkelen atleten een optimale conditie eenvoudigweg door veel te oefenen onder goede leiding. Zij moeten ook een winnaarmentaliteit zien te ontwikkelen. Verder ligt het voor de hand om zo licht mogelijk te lopen, zonder ballast.

Iedereen die serieus aan sport doet moet deelnemen aan het trainingsprogramma. Als een sporter geregeld niet komt opdagen bij de training, kan hij wel vertrekken. Hetzelfde geldt voor gelovigen. Als zij om allerlei slappe redenen wegblijven van samenkomsten, Bijbelkringavonden of andere bijeenkomsten waar hun deelname gewenst is dan bewijzen ze daarmee een chronisch gebrek aan toewijding en zijn ze de naam 'discipel' niet waard.

"Wij moeten niet wegblijven van onze bijeenkomsten, zoals sommigen gewoonlijk doen; laten we elkaar moed inspreken, en dit temeer naarmate u de grote dag dichterbij ziet komen." (Hebrëeën 10:25, WV1995)

Een topsporter moet zich laten corrigeren door zijn coach. Wie dat niet doet kan er zeker van zijn dat hij de top niet bereikt. Onze coach is Jezus, die zelf het hoogste record op zijn naam heeft staan en dus het klappen van de zweep kent. Jozua, Kaleb, Daniël en zijn drie vrienden van Daniël, dat zijn typische voorbeelden van gelovigen met een winnaarmentaliteit. Ze hebben de eindstreep met vlag en wimpel behaald. En wat was hun geheim? Radicale toewijding aan de Heer en geoefende trouw in het gehoorzamen van God.

"Oefen u in de godsvrucht..." (1 Timoteüs 4:8, NBG1951)

Bij een collega, met wie ik samen op één kantoorkamer werkte, zag ik elke dag de volgende spreuk aan de muur hangen:

"Er zijn meer mensen die vaardigheden leren door oefening dan door aanleg."

Dit is een andere versie van de bekende spreuk: 'oefening baart kunst.' Dat is de vrucht van discipline. Jammer dat de meeste gelovigen denken dat geloofsgroei vanzelf komt, bijvoorbeeld als je maar lang genoeg trouw naar de kerk gaat, maar zo werkt het echt niet.

Trouw

Trouw is een voortvloeiende uit volharding en discipline. In deze tijd komen er onnoemelijk veel impulsen op de westerse mens af, waardoor zijn gedrag steeds meer gaat bestaan uit het reageren op die impulsen. Impulsgedrag komt in de praktijk vaak neer op: doen waar je op dat moment zin in hebt of wat je aandacht vraagt, en je andere verplichtingen naar de achtergrond schuiven. Het gaat hand in hand met leven vanuit je gevoel en de behoeften van je oude natuur. Daar tegenover staat zoets als trouw. Trouw is een combinatie van toewijding en herhaaldelijk kiezen om je verplichtingen na te komen. Het is een kostbare, maar helaas steeds schaarser wordende eigenschap bij mensen.

8.1.8. Geloofsgehoorzaamheid

"Geloof is in je leven gehoorzamen en opzien naar de Heer; gehoorzaamheid is geloof dat naar buiten treedt en zijn wil doet." (Andrew Murray)

Geloofsgehoorzaamheid is de gepaste reactie van de mens op de wil van God, zoals die aan ons is bekend gemaakt door zijn Woord en zijn Geest. Gehoorzaamheid is de uitwerking van de overgave van de wil aan God en de basisvoorwaarde voor vrucht dragen.

Geloofsgehoorzaamheid

Alles wat we uit de Bijbel leren is nutteloos als we God niet gehoorzamen. Voor alle duidelijkheid: dit geldt voor nieuwtestamentische gelovigen evenzeer als voor het volk Israël.

*"Luister niet alleen naar het woord, maar handel er ook naar; anders bedriegt u uzelf."
(Jakobus 1:22, WV1995)*

"Geloven doe je in de kerk" zegt de wereld. Fout. Kerkdiensten dienen tot geloofsopbouw en die hoort te leiden tot geloofspraktijk en die vindt voornamelijk buiten het kerkgebouw plaats. Mensen die hun 'geloof' beperken tot hun kerkgang houden zichzelf voor de gek. Aan hun 'geloof' ontbreekt namelijk het belangrijkste element.

Paulus zag zijn bediening niet als een opdracht om Gods Koninkrijk vol te krijgen met preekluisteraars, maar:

*"... om de heidenen tot gehoorzaamheid te brengen, in woord en daad..."
(Romeinen 15:18, HSV2010)*

"...overeenkomstig het bevel van de eeuwige God, om hen tot geloofsgehoorzaamheid te brengen...", (Romeinen 16:26, HSV2010)

Je daden laten zien wat er in je zit en wat je werkelijk belangrijk vindt. Geloof zonder daden is dood, zo legt Jakobus uit:

*"Zo is het ook met het geloof; als het niet tot daden komt, is het op zichzelf genomen dood."
(Jakobus 2:17, WV1995)*

Mooie woorden zonder daden zijn als ongedekte cheques (uitspraak van de rooms-katholieke bisschop Simonis). En als je zegt dat je God lief hebt en tegelijk voornamelijk doet waar je zelf zin in hebt, dan heb je God NIET lief maar jezelf. Zo simpel werkt het.

*"Waarom noemt u mij steeds: Heer, Heer, maar doet u niet wat ik zeg?"
(Lucas 6:46, GNB1996)*

Motieven voor gehoorzaamheid

Laten we er maar niet omheen draaien: gehoorzaamheid is soms erg moeilijk. Zelfs Jezus heeft dat zo ervaren. Vlak voor zijn sterven heeft Hij in de olijfgaard Getsemane een intense geloofsworsteling doorgemaakt:

*"Hoewel Hij Gods Zoon was, heeft Hij in de school van het lijden gehoorzaamheid geleerd."
(Hebreeën 5:8, WV1995)*

Jezus is ons voorgegaan op de weg van gehoorzaamheid en het is duidelijk dat Hij ons een voorbeeld heeft willen geven ter navolging. De motieven van Jezus om dit allemaal te doen hadden niets te maken met slaafse, willoze volgzaamheid, maar met:

- de liefdevolle overgave aan de Vader (Hebreeën 10:8-9)
- de liefde voor de mensen (1 Johannes 3:16)
- het vooruitzicht van vreugde en eeuwig koningschap (Hebreeën 12:2)

Ook voor ons als nieuwtestamentische gelovigen zijn dit de beste motieven om God te gehoorzamen.

Gehoorzaamheid uit dankbaarheid?

Is dankbaarheid een goed motief voor gehoorzaamheid? Je kent waarschijnlijk wel de uitspraak die hoort bij een afbeelding van de gekruisigde Jezus: "Dit deed Ik voor jou; wat doe jij voor Mij?" Toch heeft gehoorzaamheid uit dankbaarheid voor wat Jezus voor ons heeft gedaan iets wettisch in zich.

Daarbij ligt de nadruk op onze eigen prestaties om Jezus iets 'terug te betalen' en dat doet af van Gods genade, die niet terugbetaald kan worden en hoeft te worden. Laten we vooral goed beseffen dat wettische gehoorzaamheid geen eeuwigheidswaarde heeft. Alleen wat gedaan wordt uit liefdevolle toewijding aan Jezus is onvergankelijk. Gehoorzamen is een belangrijke opdracht, zeker, maar zonder het juiste motief schieten we ons doel voorbij...

Gehoorzaamheid uit liefde

Laten we deze gedachte nog wat verder uitwerken. Jezus verweet de joodse leiders dat ze God wilden gehoorzamen door zich nauwgezet te houden aan allerlei regels, terwijl hun hart er niet mee verbonden was:

"Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u geeft tienden van de munt, de dille en de komijn,, en u laat het belangrijkste van de Wet na: het recht, en de barmhartigheid en het geloof. Deze dingen zou men moeten doen en die andere dingen niet nalaten. Blinde leiders, die de mug uitzift maar de kameel doorslikt." (Matteüs 23:23-24, HSV2010)

Voor alle duidelijkheid: de farizeeën zeefden hun drinkwater letterlijk om niet per ongeluk een onrein dier in te slikken, want dat was volgens Gods levenswet verboden. Voor hen was gehoorzaamheid aan de levenswet een doel op zich geworden. Natuurlijk vinden we zulk gedrag belachelijk, maar laten we niet te hard lachen. Binnen onze eigen kerkelijke kringen wordt ook niet zelden gemuggenzift over kleine regeltjes die in verband worden gebracht met het gehoorzamen van God. Tegelijk worden de belangrijkste Bijbelse opdrachten (bijvoorbeeld om Gods liefde aan de wereld te laten zien) vaak stelselmatig verwaarloosd.

Jezus kwam op aarde om gelovigen uit te tillen boven het oudtestamentische concept van God als Heerser boven zijn volk als zijn onderdanen. Dat Godsbeeld speelt nog steeds een grote rol in geloofsgemeenschappen waar de soevereiniteit van God te sterk benadrukt wordt. Het gehoorzamen van God kan dan gemakkelijk beperkt blijven tot kerkelijk plichtsbesef en toewijding aan de kerkelijke leer en traditie. En dat is een oudtestamentische manier van godsdienstigheid.

In het Nieuwe Testament zien we echter hoe Jezus ons God schildert als een Vader, die een diepgaande relatie met zijn kinderen onderhoudt. Jezus legt de verbinding tussen gehoorzaamheid en liefde, die beide voortvloeien op de relatie met de Vader en de inwoning van de Heilige Geest. Jezus zei:

"Als jullie je aan mijn geboden houden, blijven jullie in mijn liefde, zoals ik mij aan de geboden van mijn Vader houd en blijf in zijn liefde." (Johannes 15:10, GNB1996)

"Jullie zijn mijn vrienden wanneer je doet wat ik zeg." (Johannes 15:14, NBV2004)

Liefde tot God leidt tot gehoorzaamheid en gehoorzaamheid is de uiting van liefde tot God. Geloofsgheoorzaamheid is van harte doen wat God van je vraagt in het stellige vertrouwen dat God altijd het beste met je voor heeft.

Het woord gehoorzaamheid klinkt op zich wat streng en stug. Hoe meer de liefde tot God een rol speelt, hoe minder het begrip gehoorzaamheid als een vervelende verplichting wordt ervaren. Waarom zie je zo vaak dat gelovigen een vies gezicht trekken als het gaat om gehoorzaamheid? Ze zijn echt niet alleen beducht voor wetticisme, nee diep in hun hart willen ze liever hun eigen zin doen.

Bij een huwelijksbevestiging in het gemeentehuis wordt aan het bruidspaar meestal voorgehouden dat ze volgens de levenswet VERPLICHT zijn voor elkaar te zorgen. Waarom schrikken ze niet van die levenswet? Omdat ze in elkaar geloven en van elkaar houden. Daardoor is de zorgplicht geen opoffering maar een vreugde. Zo werkt het dus ook met gehoorzaamheid binnen Gods Koninkrijk. Gods levenswet en Gods geboden en opdrachten komen voort uit zijn liefde en zijn verlangen om het allerbeste voor ons te zoeken. Als we vanuit dat vertrouwen Hem uit liefde gehoorzamen is dat een

stijl van leven die uiteindelijk alleen maar vreugde geeft, ook al is gehoorzamen soms heel erg moeilijk vanwege de consequenties die er op korte termijn aan verbonden kunnen zijn.

8.1.9. Gehoorzaamheid en zegen

Duidelijke relatie

Er is een duidelijke relatie tussen gehoorzaamheid en zegen, en ook tussen ongehoorzaamheid en vloek (= het ontbreken van zegen). Vanaf het begin was dit een van de belangrijkste en duidelijkste boodschappen die God had voor zijn geliefde volk Israël.

"Besef goed, vandaag stel ik u voor de keuze tussen zegen en vloek. Zegen, als u gehoorzaam bent aan de geboden van de HEER, uw God, zoals ik ze u vandaag voorhoud. Vloek, als u zijn geboden niet gehoorzaamt en afwijkt van de weg die ik u vandaag wijs..."
(Deuteronomium 11:26-28, NBV2004)

Onder het Oude Verbond waren de beloofde zegeningen veelal van materiële aard, terwijl onder het Nieuwe Verbond de nadruk ligt op geestelijke zegeningen.

Ongehoorzaamheid van koning Saul

Overbekend is de geschiedenis van koning Saul, die een duidelijke opdracht kreeg om het volk van de Amalekieten volledig uit te roeien en hun bezittingen te vernietigen:

"Ruk dus uit en sla de Amalekieten neer en wijd alles wat hun toebehoort aan de vernietiging; spaar hen niet, maar dood iedereen, mannen en vrouwen, kinderen en zuigelingen, runderen en schapen, kamelen en ezels." (1 Samuël 15:3, WV1995)

Hij gehoorzaamde slechts gedeeltelijk. Hij versloeg inderdaad de Amalekieten, maar hij voerde koning Agag mee om daarmee zijn eigen triomf te onderstrepen. Hij vond zichzelf zo goed dat hij een monument had opgericht (1 Samuël 15:12). Bovendien liet hij toe dat zijn soldaten het beste vee en andere kostbare spullen als buit voor zichzelf mee naar huis namen (1 Samuël 15:7-9). Alle overwinende legers deden dat immers.

God nam Saul zijn halfslachtige houding zeer kwalijk. In zijn manier van 'gehoorzamen' ontdekten we wel een zekere gewilligheid, maar geen liefdevolle toewijding aan God en ook flink wat liefde voor zichzelf. God doorzag zijn verkeerde motieven haarscherp en noemde zijn gedeeltelijke gehoorzaamheid pure ongehoorzaamheid (1 Samuël 15:11).

Om alles nog erger te maken vertelde Saul aan de profeet Samuël doodleuk dat hij Gods opdracht keurig had uitgevoerd (1 Samuël 15:13,20). Sterker nog, hij had het beste vee gespaard om God een brandoffer te brengen (1 Samuël 15:15). Als dat niet vroom was... Het antwoord van Samuël kwam hard aan:

"... Heeft de HERE net zoveel genoeg in uw brandoffers en geschenken als in uw gehoorzaamheid? Gehoorzaamheid is Hem veel meer waard dan offers. Hij heeft liever dat u naar Hem luistert, dan dat u Hem het vet van de rammen offert. Want opstandigheid is net zo erg als toverij en koppigheid is net zo erg als aanbidding van afgodsbeelden. Omdat u het woord van de HERE in de wind hebt geslagen, heeft Hij het koningschap van u afgenomen."
(1 Samuël 15:22-23, HB2008)

De geschiedenissen uit het Oude Testament zijn ook illustraties van nieuwtestamentische concepten. Ook voor ons geldt dat God ook onze halfslachtige gehoorzaamheid of gedeeltelijke gehoorzaamheid veroordeelt. Ook voor ons als gelovigen zijn de kosten van ongehoorzaamheid hoog. We zijn geroepen om vandaag Jezus te dienen en later met Hem regeringsmacht uit te oefenen. We kunnen dat wel vergeten als we Hem systematisch ongehoorzaam zijn zonder dat we oprecht berouw hebben over onze daden van ongehoorzaamheid. Ongehoorzame gelovigen hebben geen waarde voor Gods Koninkrijk, al zouden ze honderd keer zijn wedergeboren.

Ongehoorzaamheid van koning Josafat

Hoewel koning Josafat bekend stond als een van de meest godvrezende koningen van Juda, lezen we in de Bijbel toch over een daad van ongehoorzaamheid met bijzonder nare gevolgen. Hij liet zich verleiden tot een opportunistische samenwerking met de goddeloze koning van Israël door een gemeenschappelijke scheepvaartroute op Tarsis te openen. God had Josafat gewaarschuwd om het niet te doen, door de woorden van de profeet Eliëzer, maar Josafat zette toch door. Het gevolg was dat zijn schepen schipbreuk leden en heel wat Israëlitische mannen nodeloos stierven (2 Kronieken 20:35-37). Josafat was en bleef een godvrezende koning, maar moest wel de gevolgen van zijn daden onder ogen zien. De prijs van ongehoorzaamheid is vaak hoger dan we van tevoren beseffen! Dat is een belangrijke les voor jou en mij.

Gehoorzame gelovigen

Gelukkig komen we in de Bijbel ook veel voorbeelden tegen van mensen die God wel gehoorzaam waren. Steeds zien we de zegenrijke gevolgen van gehoorzaamheid en die zegeningen hebben allerlei vormen.

- Noach bouwde de ark in gehoorzaamheid aan God met als gevolg dat hij en zijn familie als enigen de zondvloed overleefden (Hebreeën 11:7)
- Abraham gehoorzaamde God door uit Ur te vertrekken en te gaan naar het land dat God hem zou wijzen (Hebreeën 11:8). Hij putte kracht en vreugde uit Gods belofte voor toekomstige vergelding (Hebreeën 11:9-10).
- Koning Hizkia stond bekend om zijn gehoorzaamheid aan God (2 Koningen 18:6). God beschermde en zegende hem voortdurend.
- Toen Daniël en zijn vrienden een kaderopleiding moesten volgen aan het Babylonische hof, kozen ervoor om zich aan de Tora te houden. Ze namen een groot risico, maar God beschermde en zegende hen, zodat ze een ongekend hoge positie ontvingen (Daniël 1)

Mensen gehoorzaamden God, terwijl Gods opdrachten vaak indruisten tegen de menselijke logica. Hun geloof in Gods wijsheid en hulp hielp hen om de juiste keuzen te maken en te doen wat God van hen vroeg. Allen hebben zij de zegenrijke gevolgen van hun gehoorzaamheid ondervonden.

Gehoorzaamheid van Jezus

De meest gehoorzame persoon die ooit op aarde geleefd heeft was ... Jezus. De gehoorzaamheid van Jezus aan Vaders opdracht om te lijden en te sterven om verzoening tussen God en de mensheid tot stand te brengen was het sterkste voorbeeld:

"Hij is aan de mensen gelijk geworden. En als mens verschenen heeft Hij zich vernederd; Hij werd gehoorzaam tot de dood, de dood aan een kruis." (Filippenzen 2:7-8, WV1995)

"Hoewel hij zijn Zoon was, heeft hij moeten lijden, en zo heeft hij gehoorzaamheid geleerd." (Hebreeën 5:8, NBV2004)

Dat was zijn beste voorbereiding op het koningschap binnen Gods Koninkrijk. Wie gehoorzaamheid vraagt van anderen, moet zelf een gehoorzaam persoon zijn.

"Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en Hem de naam boven alle naam geschonken..." (Filippenzen 2:9, NBG1951)

Vorbereiding op het 'koningschap'

Christengelovigen mogen zich laten inspireren door de volgende belofte:

"U hebt voor onze God uit hen een koninkrijk gevormd en hen tot priesters gemaakt. Zij zullen als koningen heersen op aarde." (Openbaring 5:10, NBV2004)

Dat is inderdaad een geweldig perspectief. Zoals we hiervoor zagen werd Jezus door de Vader waardig bevonden voor het koningschap door zijn volkomen gehoorzaamheid aan Hem. Hetzelfde geldt voor christengelovigen die 'met Jezus willen regeren' in het hiernamaals volgens zijn belofte: de discipline van volkomen gehoorzaamheid.

Ik las eens dat joodse rabbi's bij hun godsdienstlessen het volgende zeggen over gehoorzaamheid:

Ook als je niet begrijpt waarom God bepaalde dingen van je vraagt: eerst gehoorzamen en dan pas vragen stellen, niet andersom.

8.1.10. Doelgerichtheid

Bijbelfiguren met levensdoelen

In de Bijbel komen we veel mensen tegen die een duidelijk levensdoel hadden voor een belangrijk deel van hun leven.

	levensdoel	hoe wisten ze dat?
Noach	Ark bouwen waarmee mensen en dieren de zondvloed konden overleven.	God had het hem gezegd.
Jozef	Het volk van God in leven houden tijdens een hongersnood.	God leidde de omstandigheden zodat hij onderkoning van Egypte werd.
Mozes	Het volk van God uit Egypte leiden en brengen in het door God beloofde land (Exodus, Deuteronomium).	God had het hem gezegd.
Samuël	Profeet en rechter zijn over het volk Israël.	God had herhaaldelijk tot hem gesproken en hij groeide in deze bediening als tussenpersoon tussen God en het volk.
Ester	Het volk van Israël beschermen voor uitroeiing door Haman.	Mordechai zag Gods hand in de gebeurtenissen en Ester handelde ernaar.
Daniël	Staatsman en profeet van God zijn.	God gaf hem de gave van profetie en sprak tot hem door dromen en visioenen.
Nehemia	De stad Jeruzalem herbouwen na de ballingschap van het volk Israël.	Hij werd diep in zijn geraakt toen hij hoorde dat de ballingen in Jeruzalem het slecht hadden. Hij bad om een gelegenheid en God baande de weg voor hem.
Dorcus	Zorg dragen voor arme mensen.	Ze werd in haar hart aangeraakt door de nood van mensen en ging aan de slag in gehoorzaamheid aan Gods levenswet van de liefde.
Paulus	Apostel van niet-joden worden en het evangelie in veel landen brengen. Brieven schrijven aan diverse gemeenten.	God riep hem als apostel. Door toelating van zijn gevangenschap gaf God hem de gelegenheid om zulke brieven te schrijven.

In veel gevallen zien we dat God deze mensen persoonlijk riep voor hun specifieke taak. In andere gevallen zien we dat mensen dicht bij God leefden en taken zagen liggen die hun hart hadden aangeraakt. Anderen zagen hun levensdoel in het gebruiken van hun persoonlijke gaven om God en mensen te dienen. In veel gevallen was het een combinatie van deze mogelijkheden.

Ook zien we een andere lijn, maar niet bij alle personen in het overzichtje: de taken sloten goed aan bij het temperament en de natuurlijke gaven van de personen.

Lees bijvoorbeeld de levensbeschrijvingen in de hoofdstukken over Abraham, Mozes, Petrus en Paulus in deel 9: 'Geloofspraktijk'.

Doelgerichtheid van Paulus

Vooral bij de apostel Paulus komen we een krachtige doelgerichtheid tegen. Diverse keren gebruikt hij in zijn brieven de beeldspraak van een atleet die alles op alles zet om als eerste te eindigen. Hij vergelijkt de renbaan van atleten met de levensloop van de gelovige, die maar één doel hoort te hebben: het doel te bereiken dat God met zijn leven heeft. Over zijn eigen gemotiveerdheid schrijft hij:

"Al wat ik wens is Christus te kennen en de kracht te ondervinden van zijn opstanding; te delen in zijn lijden en aan hem gelijk te worden in zijn dood, in het verlangen eens de opstanding uit de dood te bereiken." (Filippenzen 3:10, GNB1966)

Paulus wist dat Jezus de weg was om het hoogste doel voor zijn leven te bereiken. Het lijden, het sterven en de opstanding van Jezus vormden het fundament van zijn geloof in Jezus. Daarin is immers de kracht te vinden om dat doel te bereiken. Het persoonlijk kennen van God, de geoefende omgang met Hem en het volgen van zijn wil staan daarbij centraal. Maar ook nog iets heel belangrijks dat we het liefst zouden overslaan: het aan Jezus gelijk worden in zijn dood. Dat betekent:

- sterven aan je eigen begeerten en verlangens
- bereid zijn het hoogste offer te brengen voor Hem

Beide heeft Paulus in praktijk gebracht. Hij wist ook wanneer hij zijn einddoel zou bereiken: bij de lichamelijke opstanding bij de wederkomst van Jezus. Niet dat hij twijfelde aan het feit DAT hij zou opstaan, maar het ging hem om de MANIER WAAROP hij zou opstaan: als iemand die een oppervlakkig geloofsleven heeft geleid of als een echte overwinnaar. Paulus ging voor het laatste.

"Ik beweer niet dat ik er al ben of dat ik al volmaakt ben. Maar ik zet wel door, om eens te grijpen waarvoor Christus Jezus mij gegrepen heeft. Nee, broeders en zusters, ik verbeeld me niet het al gegrepen te hebben. Alleen dit: ik vergeet wat achter mij ligt en doe mijn best om te bereiken wat voor mij ligt; ik ga recht op mijn doel af om de hemelse prijs te behalen waartoe God mij geroepen heeft in Christus Jezus." (Filippenzen 3:11-14, GNB1966)

Paulus was zeker van zijn behoud, maar hij had zijn loopbaan nog niet beëindigd. Tot die tijd bleef hij leerling, een stagiair in het Koninkrijk van God en hij wist dat geen mens tijdens zijn aardse leven ooit perfect kan worden. Maar hij keek niet naar alles wat in het verleden fout gegaan was (iets wat zoveel gelovigen helaas zo vaak doen) want dat had hij verwerkt en in Gods handen gelaten. Hij leefde in het heden met het oog op de toekomst. En hij bleef zijn best doen om het allerbeste aan de Heer te geven, en al zijn liefde, tijd en energie te investeren in het Koninkrijk. De prijs was de positie die hij in het hiernamaals zou bereiken, niet om daar mee te pronken, maar om daar zijn Heer mee te eren. Dat moet ook de mentaliteit zijn van elke toegewijde gelovige die ernst maakt met zijn christenleven en het doel wil bereiken dat God met zijn leven heeft.

8.1.11. Gods doel met je leven

Heb je een plan?

We leven in een tijd, waarin bedrijven, organisaties of groepen mensen gewend zijn om na te denken over hun missie, visie, beleid, doelstellingen en actieplannen. Ook in kerkelijke organisaties komen we dat wel tegen. Maar als je aan willekeurige gelovigen zou vragen welk doel ze met hun leven hebben, kijken ze waarschijnlijk heel glazig aan en zeggen ze zoiets als:

- Ik wil gelukkig worden.
- (iets vromer): Ik wil de Heer dienen.
- (nog vromer): Ik wacht af hoe de Heer mijn leven zal leiden.

Allemaal vreselijk vaag dus. Als je een vaag doel met je leven hebt, weet je zeker dat je dat doel nooit zult bereiken, want je hebt dan niet echt een doel.

Maar MOETEN we als christengelovigen zo nodig een doel hebben? Is het niet goed genoeg om het leven te nemen zoals het valt en gewoon op God proberen te vertrouwen totdat ons leven voorbij is? Eerlijk gezegd vind ik dat erg passief overkomen. Ik zou graag willen weten welk doel God met mijn leven heeft. Kunnen we daar achter komen?

Op zoek naar het doel van je leven

De meeste gelovigen durven zich niet te meten met de kanjers van Bijbelfiguren die hen als voorbeeld dienen. Maar toch weten we dat ieder mens voor God speciaal is en dat God een doel heeft met ieder mensenleven. Hoe kunnen we dat doel ontdekken?

Natuurlijk zijn Gods persoonlijke leiding en roeping de belangrijke factoren om je levensdoel voor de komende tijd vast te stellen, voor kortere of langere tijd. Als we die (nog) niet hebben ontvangen hoeven we niet stil te blijven zitten en wachten tot er een stem uit de hemel komt, maar moeten we verstandig omgaan met de mogelijkheden die we hebben in onze gegeven omstandigheden.

Naarmate we meer met de Heer leren wandelen ontdekken we geleidelijk aan voor welke aspecten van het Koninkrijk van God we meer warm lopen dan voor andere. Ook krijgen we steeds meer inzicht in onze gaven, ofwel onze eigenschappen die God gebruikt om anderen te zegenen. Onze eigen voorkeuren vanuit een hart dat aan God is toegewijd, mogen daarin ook best een rol spelen. Andersom zien we dat God mensen vrijwel altijd een levenstaak geeft die aansluit bij het temperament waarmee ze geboren zijn.

Zie meer hierover in hoofdstuk 'Gods leiding'.

Voorbeelden van doelstellingen

Hier zijn enkele willekeurige voorbeelden van doelstellingen die gelovigen kunnen hebben:

1. Ik wil fulltime hulpverleningswerk gaan doen onder kinderen.
2. Ik wil de zending in en van God te weten komen WAAR Hij mij wil inzetten.
3. Ik wil graag trouwen met een toegewijde christenpartner om samen meer vrucht voor de Heer te dragen dan elk afzonderlijk.
4. Ik wil mijn ervaring als automonteur gebruiken in dienst van God.
5. Ik wil mij inzetten binnen mijn eigen gemeente om iets te betekenen voor eenzame mensen.
6. Ik wil mijn kinderen opvoeden tot discipelen van Jezus.
7. Ik wil anderen vertellen over Jezus.
8. Ik wil mijn bestuurlijke capaciteiten inzetten door actief te zijn als ambassadeur van koning Jezus in schoolvereniging en politiek.
9. Ik wil mijn bedrijf op Bijbelse wijze laten functioneren.

Valt het je op dat al die genoemde doelstellingen beginnen met "ik wil"? We zijn inderdaad met het wilsaspect van het geloofsleven bezig, waarin de aan God overgegeven wil inderdaad een belangrijke rol speelt.

Test

Nu wil ik je vragen een lijstje te maken met mogelijke doelen voor je leven die betrekking hebben op personen of zaken die je aan het hart gaan en wellicht goed bij je temperament passen. Neem er rustig de tijd voor.

Zie onderwerp 'Karaktergaven' in hoofdstuk 'Karakter en geloofsgroei'.

Heb je je eigen lijstje met doelstellingen al klaar? Zorg er wel voor dat elke doelstelling concreet is, zodat je weet wanneer je doel bereikt is. Schrap vage doelstellingen maar weg, want daar doe je toch niets mee. Leg het lijstje vervolgens neer 'voor Gods aangezicht' en vraag Hem of Hij je inzicht wil geven of die doelstellingen tot je eigen eer zijn of tot eer van God. Als er een bij is die vooral voor je eigen eer is, schrap die dan ook maar.

Natuurlijk mag je nooit je eigen inzichten en verlangens boven goddelijke leiding stellen. Wel is het goed om na te denken over de prioriteiten in je leven en voor je zelf na te gaan wat je zou willen doen met het leven dat je van God hebt gekregen.

Gelukkig is de gelovige die volbrengt waartoe God hem op aarde geplaatst heeft!

Op weg naar het doel

Want nu komt de tweede stap: ga eens na welke stappen je moet nemen om je doelstellingen te bereiken. Als je stil blijft zitten kom je namelijk nooit bij je doel. Daarom moet je erover nadenken welke voorbereidende activiteiten je moet uitvoeren om je doelstellingen te bereiken. Als 'zending' een van je doelstellingen is, kun je bijvoorbeeld denken aan:

- bezoeken van zendingsbijeenkomsten waar je voorlichting kunt krijgen
- regelmatig een zendingsbidstond bezoeken
- corresponderen met een zending die hetzelfde soort werk doet als waar jij in geïnteresseerd bent
- je abonneren op een of meer informatietijdschriften over zending
- God bidden om wijsheid en inzicht om een keuze te kunnen maken

Als je niet bereid bent om de noodzakelijke stappen te ondernemen om een van je doelen te bereiken, mag je dat doel ook van je lijst wegstrepen. Je moet vooral niet jezelf voor de gek houden. Als je een doelstelling hebt, ga er dan ook voor. En onderweg stuurt God je heus wel bij als dat nodig is. Hij zal je keus bevestigen of ombuigen in een andere richting. Misschien niet precies in de richting die je zelf had bedacht, maar wel naar de plaats waar God je uiteindelijk hebben wil. Zo werkt het samenspel tussen God en mens en dat is de meest boeiende en spannende manier van leven. Het is meestal niet de gemakkelijkste weg, daar moet je wel op voorbereid zijn, maar wel verreweg de beste. Durf je de uitdaging aan?

Kom in actie

Het is altijd moeilijk om de balans te bewaren tussen wachten op de Heer en zelf in actie komen. Als je passief blijft afwachten gebeurt er meestal niets, en als je te actief bent loop je het gevaar God vooruit te lopen. Hoe lossen we dat op? Ik denk niet dat er een pasklaar antwoord is op die vraag. Door dicht bij God te leven wordt de afstemming met God steeds beter. Hoe dat gebeurt is vaak heel persoonlijk. Voor elke oprechte gelovige ligt er een uitdaging om steeds meer in Gods wil te wandelen.

Toch wil ik een Bijbels voorbeeld geven van een man die op eigen initiatief in actie kwam, maar duidelijk in afhankelijkheid van God. Het is de geschiedenis van Jonatan, die een wachtpost van de Filistijnen overviel (1 Samuël 14). In het voorafgaande hoofdstuk kunnen we lezen dat de Filistijnen Israël in een ijzeren greep hielden en dat er van Israëls leger nagenoeg niets was overgebleven. Het was zelfs zo erg dat Jonatan een van de zeer weinigen was die nog een zwaard had! Jonatan kwam op het volgende idee:

"Jonatan zei tegen zijn wapendrager: 'Laten we oversteken naar de wachtpost van die onbesnedenen. Misschien is de HEER op onze hand. Hij kan immers evengoed met weinigen voor een overwinning zorgen als met velen.'" (1 Samuël 14:, NBV2004)

Dit is geloofstaal: niet bij de pakken neerzitten, maar vanuit een benarde situatie vertrouwen tot Gods hulp EN in actie komen! Maar om zeker te zijn van Gods wil besloot Jonatan een bevestigend teken te stellen. Afhankelijk van de eerste reactie van de Filistijnen, als ze hem zagen, zou hij weten of God al of niet wilde dat hij de strijd aan zou gaan.

"'Luister,' zei Jonatan, 'we steken over en zorgen dat de soldaten ons zien. Misschien zeggen ze tegen ons: "Halt! Verroer je niet tot we bij jullie zijn!" Dan blijven we staan en gaan we niet naar ze toe. Of ze zeggen: "Kom maar op!" En dan klimmen we naar boven, want dat is voor ons het teken dat de HEER ze aan ons uitlevert.'" (1 Samuël 14:8-10, NBV2004)

Doordat de Filistijnen Jonatan uitdaagden om naar boven tegen de rotsen op te klimmen, wist Jonatan zich bevestigd door de Heer. Dus klom hij omhoog en versloeg het groepje Filistijnen (1 Samuël 14:7-13). Het resultaat was boven verwachting:

"Er ging een siddering door het kamp in het veld en door de bezetting van de wachtpost, en ook de stoottroepen rilden van schrik. De aarde beefde, en alle Filistijnen sidderden van angst voor God." (1 Samuël 14:15, NBV2004)

Het gevolg was een forse overwinning van Israël over de Filistijnen (1 Samuël 14:23) en dit alles omdat één man in actie was gekomen, vertrouwend op zijn God. Maar we lezen dat koning Saul in deze geschiedenis alleen maar een remmende rol heeft gespeeld. Hij bleef eerst passief zitten wachten (1

Samuël 14:2). Daarna probeerde hij met een rare vervloeking het volk op te peppen: niemand mocht iets eten voordat de overwinning was behaald (1 Samuël 14:24). Het gevolg was dat het volk uitgeput was en de slachting onder de Filistijnen beperkt bleef (1 Samuël 14:30). Doordat Jonatan van deze vervloeking niets wist en toch iets gegeten had, werd hij bijna ter dood gebracht (1 Samuël 14:25-45).

Uit deze geschiedenis kunnen we het volgende leren:

- God beloont ieder die het lef heeft om in actie te komen en God en zorgt voor bijzondere resultaten.
- Degenen die in actie komen, kunnen tegenwerking verwachten van 'gelovigen' die passief blijven of in eigen kracht iets willen ondernemen.

8.2. Zwakheid en kracht

De geloofskracht van de gelovige bestaat in het besef van afhankelijkheid van God en de overgave van zijn wil zodat Gods kracht in en door hem kan werken. Het is een combinatie van het zegenrijke besef van zwakheid bij de gelovige die samenwerkt met de oneindige kracht van God.

8.2.1. Kracht van Jezus

8.2.2. Eigen kracht

8.2.3. Zegenrijke zwakheid

8.2.4. Afhankelijk van God

8.2.5. Trots en nederigheid

8.2.6. Overgave van de wil

8.2.7. Jakobs overgave

8.2.1. Kracht van Jezus

Opstandingkracht

De grootste krachtsexplosie van alle tijden vond plaats toen Jezus opstond uit het graf. Daarmee heeft Jezus bewezen dat Hij inderdaad de overwinning heeft behaald over de satan en dus ook over de machten van zonde en dood, de bekendste machtsgebieden van de satan. Zonder opstanding zou Jezus alleen een martelaar zijn geweest van zijn overtuiging. Door zijn opstanding heeft Hij Gods macht en kracht getoond:

*"... door zijn opstanding uit de doden Gods Zoon te zijn in kracht, Jezus Christus onze Here"
(Romeinen 1:4, NBG1951)*

Opstanding en kracht zijn begrippen die bij elkaar horen. In de brieven van Paulus en Petrus lezen we steeds dat ze sterk de nadruk leggen op Jezus' opstanding: Hij is vooral de opgestane Heer. De opstanding van Jezus is een van de meest centrale thema's van het Nieuwe Testament. Wie dit geloofsfeit uit de Bijbel schrapt, houdt een leeg evangelie over:

"En als Christus niet is opgewekt, dan is onze prediking zonder inhoud, en zonder inhoud is ook uw geloof." (1 Korintiërs 15:14, HSV2010)

Verheerlijkte Heer

Vanuit de evangeliën wordt onze voorstelling van Jezus vooral bepaald door wat Hij heeft gedaan en gezegd toen Hij op aarde was. Als we aan Jezus denken, dan zien we Hem in onze gedachten zoals Hij in die jaren met zijn discipelen rondwandelde. En toch was dat de minst glorieuze tijd uit het leven van Jezus. Het was de periode van vernedering en lijden en dat is NIET de werkelijkheid van vandaag. Na zijn opstanding is Jezus naar de hemel gegaan en heeft Hij daar de allerhoogste machtspositie ontvangen namens God. Jezus kon dan ook naar waarheid zeggen:

"... Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde" (Matteüs 28:18, HSV2010)

De kracht van Jezus beschikbaar voor gelovigen

Diezelfde ontzagwekkende Heer staat aan onze zijde als gelovigen en daar moeten we niet te gering over denken.

"Het moet duidelijk zijn dat onze overweldigende kracht niet van onszelf komt, maar van God." (2 Korintiërs 4:7, NBV2004)

Heb je het goed gelezen? Er staat: ONZE overweldigende kracht! Die hebben we ook als gelovigen, alleen we zijn ons daar zo weinig van bewust omdat we onszelf als gelovigen nog te vaak als zwakkelingen. Dat kan onder meer komen door Bijbels onderwijs waarbij meer nadruk wordt gelegd op onze zonden en zwakheden dan om de gerechtigheid en de kracht die we in verbondenheid met Jezus hebben. De satan vindt het prachtig als we zo denken. Maar vergeet niet: als de satan Jezus door ons heen ziet, beeft hij van angst. Ken je dit oude Engelse rijmpje:

"Satan trembles when he sees
the weakest christian on his knees"
(De satan beeft al wanneer de zwakste christen op zijn knieën gaat)

Met Jezus bij ons zijn we ongekend machtig tegenover satanische machten.

*"Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, die ons heeft liefgehad."
(Romeinen 8:37, NBG1951)*

Als Jezus bij je is kan je niets overkomen dat je blijvende schade doet! Jezus is machtiger dan elke macht in het heelal. De kracht van Jezus is bovennatuurlijk van aard en is daarom oneindig veel krachtiger dan onze eigen wilskracht of daadkracht. Voorbeelden:

- kracht om te overwinnen bij beproevingen en om bestand te zijn tegen verleidingen (Romeinen 8:13; Efeziërs 6:17)

- kracht om onze medegelovigen lief te hebben en te dienen (Efeziërs 4:16; 1 Petrus 4:11)
- kracht om wonderen te verrichten namens Jezus (Handelingen 3:6; 4:7)
- kracht om van Jezus te getuigen (Handelingen 4:33)

De Heilige Geest maakt de kracht van Jezus beschikbaar voor gelovigen. Daartoe is vervulling met de Heilige Geest noodzakelijk, want gelovigen die wel zijn wedergeboren maar niet vol zijn van Gods Geest hebben weinig of geen kracht (Handelingen 1:8). Helaas is een groot deel van de christenen vrijwel krachteloos en dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat ze op vrijwel dezelfde manier reageren op beproevingen en verleidingen als ongelovigen.

Het eerste wonder dat God na de komst van de Heilige Geest door gelovigen heeft gedaan was de genezing van een verlamde man (Handelingen 3:1-10). Zoiets heeft betekenis. God wil gelovigen bevrijden van de verlamdende invloed van negatief denken en gebondenheid aan de verlangens van het vlees. Ben je geestelijk verlamd of zit je misschien vast aan bepaalde zondige gewoonten? Denk dan aan de woorden van Petrus:

"... in de naam van Jezus Christus van Nazaret, sta op en loop." (Handelingen 3:6, NBV2004)

Zulke woorden zijn kenmerkend voor de opstandingkracht die beschikbaar is voor gelovigen.

Kracht van de Heilige Geest in gelovigen:

- Door zijn INWONING is zijn kracht beschikbaar.
- Door VERVULD te zijn is zijn kracht gebruiksklaar.
- Door te handelen uit GELOOF komt zijn kracht in werking.

Kenmerk van de ware gelovige

De bovennatuurlijke kracht van Jezus doet een gelovige uitstijgen boven zichzelf. De mate waarin die kracht zich in je leven manifesteert laat zien hoe je geloofsleven er bij staat. Geloof en kracht horen bij elkaar. De kracht van Jezus in je leven toont de echtheid van je geloof. Andersom ook. Als er geen bovennatuurlijke kracht in je leven is, dan leef je niet uit geloof. Dan is je christen-zijn niet verder gekomen dan het beoefenen van een religie. Een naamchristen kan in het voorportaal van Gods Koninkrijk leven als trouw kerklid. Je kunt alle liederen meezingen tijdens de samenkomst, dagelijks in je Bijbel lezen en nog heel veel andere christelijke dingen doen. De toetssteen voor echt christen-zijn is de mate waarin Gods kracht zich in en door jou kan manifesteren. Daarom zei Paulus een keer over gemeenteleden die zichzelf nogal belangrijk vonden:

"Sommigen ... blazen hoog van de toren ... Maar binnenkort kom ik bij u ... Dan wil ik wel eens zien of die grootsprekers ook iets presteren. Want waar God werkt, is het niet een kwestie van woorden, maar van kracht." (1 Korintiërs 4:18-20, HB2008)

Christenen besteden over het algemeen veel aandacht aan het lijden en sterven van Jezus en verwonderen zich over deze ongelofelijke uiting van Gods genade voor een zondige mensheid. Dat is goed, want het kruis van Jezus hoort een heel belangrijke plaats in ons denken en leven te hebben. Maar de opstandingkracht van Jezus is een onderwerp dat veel minder aandacht krijgt. En dat is minstens even belangrijk omdat daarin Gods levensvernieuwende kracht openbaar wordt. Nadenken over het kruis van Jezus kan zo vrijblijvend zijn. Handelen vanuit de opstanding van Jezus vereist echte geloofspraktijk en dat is juist helemaal niet vrijblijvend. En we deinzen gemakkelijk terug voor onze roeping om de opstandingkracht van Jezus in de praktijk te laten zien. We geven niet graag toe dat er zo weinig kracht van ons uitgaat. Daarom lopen we liever om dit onderwerp heen. Wees eens eerlijk...

Ontvankelijkheid voor de kracht van Jezus

Geloof in eigen kracht hoort bij de oude natuur. Bijbels geloof begint met ongeloof in jezelf, waardoor je ontvankelijk bent voor de kracht van Jezus. Deze ontvankelijke houding heeft de volgende ingrediënten:

- een besef van eigen zwakheid en afhankelijkheid van God
- een bewuste keuze om de eigen wil aan die van God te onderwerpen (geloofsovergave)
- een nederige levenshouding

Deze ingrediënten gaan we hierna verder uitwerken.

8.2.2. Eigen kracht

Veel gelovigen klagen er over dat zij te weinig kracht hebben om moeilijke situaties het hoofd te bieden. Ze bidden wanhopig om meer kracht: "Heer, ik ben zo zwak, geef me alstublieft meer kracht." Het klinkt misschien vreemd, maar onze zwakheid is meestal niet ons grootste probleem, maar juist ... onze kracht.

Wat is zielskracht?

We moeten goed onderscheid maken tussen zielskracht en geestelijke kracht. Zielskracht is datgene wat we zelf kunnen opbrengen en dat vloeit voort uit wilskracht, het sterkste deel van onze menselijke natuur. Geestelijke kracht is de bovennatuurlijke hulp die van God komt, die in en door gelovigen werkt.

Zielskracht is de optelsom van al je zekerheden en je natuurlijke gaven. Die houden verband met je karaktergaven en verschillen per karakteraspect:

karakteraspect:	zekerheden
verstandelijk	scherp inzicht, kennis, nauwgezetheid, vindingrijkheid
gevoelsmatig	populariteit, netwerk van relaties, overtuigingskracht, snelheid van handelen
wilskrachtig	lichamelijke kracht, doorzettingsvermogen, machtspositie, moed, wilskracht, succes
evenwichtig	geld, bezittingen, overlevingskracht, praktisch inzicht, ervaring

Eigen zekerheden per karakteraspect

Als iemand zijn zekerheden verliest, kan hij zich vreselijk zwak en kwetsbaar voelen. Soms laat God dat toe in het leven van gelovigen om hen er toe te brengen op Gods kracht te vertrouwen.

Een sterke man

Eenmaal in de geschiedenis heeft God iemand supersterk gemaakt en hem een belangrijke taak opgedragen. Hij heette Simson (Rechters 14-16). Hij vertrouwde zo sterk op zijn eigen kracht dat hij een grote puinhoop van zijn roeping heeft gemaakt. Hij moest de afschuwelijke gevolgen van zijn eigennigheid ondervinden: hij verloor zijn kracht, zijn ogen werden uitgestoken en hij werd tot levenslang slavenwerk veroordeeld. Toen hij eindelijk ging beseffen wat hij fout had gedaan en zich volledig zwak wist tegenover God, bad de zwakke Simson om kracht en kreeg hij die om zich te wreken op zijn vijanden. Bij die laatste gelegenheid heeft hij meer vijanden gedood dan gedurende heel zijn leven daarvoor. Daarmee zorgde hij toch voor een mooie illustratie van Gods kracht in menselijke zwakheid en afhankelijkheid van Hem.

In de geschiedenissen van de koningen van Juda en Israël komen we ook veel illustraties tegen van het principe 'leven uit eigen kracht' en het resultaat daarvan. Een voorbeeld uit het leven van koning Rechabeam, de zoon van koning Salomo:

"Toen Rechabeam zich eenmaal verzekerd wist van zijn positie en hij de macht stevig in handen had, legde hij de wet van de HEER naast zich neer, en alle Israëlieten volgden zijn voorbeeld." (2 Kronieken 12:1, NBV2004)

Toen hij zich sterk waande, meende hij Gods kracht niet meer nodig te hebben, en maakte hij zelf wel uit wat goed en slecht was. Dat was het begin van zijn ondergang.

Eigen kracht is de grootste belemmering

Tallose kerkmensen zijn dezelfde weg gegaan als Simson: ze werden succesvol en welvarender en dus hadden ze God niet meer zo nodig en meenden ze Gods leefregels ook niet meer zo nodig te hebben. Met alle gevolgen van dien.

Andere gelovigen kunnen Gods kracht niet ontvangen, omdat ze met hun eigen kippenkracht bezig zijn en te eigenwijs zijn om over te schakelen op Gods kracht. In het boek 'Het normale christelijke leven' (intussen een klassieker) schreef Watchman Nee hoe hij eens een man in het water zag spartelen, die duidelijk niet kon zwemmen en in groot levensgevaar was. Zijn vriend, een ervaren zwemmer, stond er bij zonder ook maar iets te doen om de man te helpen. Pas toen die persoon na een hevige worsteling kopje onder ging zonder boven te komen, kwam zijn vriend in actie en zwom hij naar de drenkeling toe. Nadat hij de ongelukkige persoon behouden en wel aan wal had gebracht, vroeg Watchman Nee zijn vriend geïrriteerd waarom hij zo lang gewacht had. Het antwoord was: "Als ik eerder was gegaan, had de drenkeling zich zo krampachtig aan me vastgeklampt, dat we allebei zouden verdrinken. Ik moest eerst wachten tot zijn krachten uitgeput waren. Pas dan is het moment aangebroken dat je iemand uit het water kunt redden." Dat is de les die we keer op keer moeten leren: onze eigen kracht staat ons in de weg. Pas als we moe gevochten zijn vanuit onze eigen kracht, zijn we pas bereid om ons onvermogen toe te geven en staan we open voor de onbeperkte kracht van God.

Wie is er zo verstandig om die moeizame fase van 'door schade en schande worden' over te slaan door vanaf nu te luisteren naar wat Gods Woord hierover zegt en van meet af aan Gods kracht te zoeken, te ontvangen en in werking te stellen?

8.2.3. Zegenrijke zwakheid

Bij het bestuderen van de Bijbel valt ons vaak op dat de uitgangspositie van gelovigen heel vaak een toestand van zwakheid is, die hen tot wanhoop drijft. Ook valt daarbij op dat God telkens die menselijke zwakheid gebruikt als een springplank voor geloof tot het ontvangen van GODS kracht.

Zwakheid en kracht van Gideon

Ik moet denken aan de geschiedenis van Gideon, die door God geroepen werd tot richter over Israël (Rechters 6-8). Tegenover een massaal vijandelijk leger stond Gideon met een schamele 32,000 man, waarvan het grootste deel doodsbang was. Ik denk dat Gideon het ook benauwd kreeg en bevend een gebed uit zijn hart tot God opzond: "Heer, hoe kan ik met zo'n zielig klein leger zo'n sterke vijand verslaan? Had U mij niet wat meer mensen en betere mensen kunnen geven?"

Toen zei God nota bene dat zijn leger te groot was (Rechters 7:1-8). Uiteindelijk hield Gideon 300 man over en met dat kleine groepje werd een fantastische overwinning behaald. Hoe kon dat? Omdat God aan het werk kon en niet werd gehinderd door de overmoed van een sterk leger. Gideons besef van zwakheid was noodzakelijk om de cruciale stap in geloof te kunnen zetten die tot de overwinning zou leiden.

Zwakheid en kracht van David tegenover Goliath

De overbekende geschiedenis van David, de herdersjongen, en Goliath, de Filistijnse reus (1 Samuël 17) is een prachtige illustratie van de geestelijke strijd van de gelovige. We zien daarin onder meer het volgende:

- De Israëlische soldaten deden het in hun broek van angst telkens als Goliath verscheen om hen uit te dagen (onze problemen kunnen beangstigend groot zijn of lijken).
- Saul probeerde de Filistijnen met dezelfde soort wapens te bestrijden (slagorde tegenover slagorde, 1 Samuël 17:21) en raadde David aan met Sauls eigen wapenrusting te vechten (1 Samuël 17:38-39).

Onder moeilijke omstandigheden reageren we vaak net zo als koning Saul: putten uit eigen mogelijkheden. Maar het wapen van David was Gods onbeperkte kracht, die vrijkomt als een zwak mens

zich in geloof op God richt. Het resultaat van de strijd was niet alleen dat de reus Goliat werd gedood, maar dat het hele volk Israël de overwinning behaalde. De overwinning van een enkele christen kan anderen inspireren om op dezelfde manier tot overwinning te komen.

Zwakheid en kracht van Paulus

Paulus heeft een van de geheimen van het overwinningsleven ontdekt toen hij moest vechten tegen de ontmoediging van een 'doorn in het vlees'. Dat kan een lichamelijk ongemak of kwaal zijn geweest, maar het is minstens zo waarschijnlijk dat hij te worstelen had met zondige patronen in zijn leven die hij maar niet kon overwinnen (Romeinen 7).

"Daarom is mij, opdat ik mij niet te zeer zou verheffen, een doorn in het vlees gegeven, een engel des satans, om mij met vuisten te slaan, opdat ik mij niet te zeer zou verheffen. Drie-maal heb ik de Here hierover gebeden, dat hij van mij zou aflaten. En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg, want de kracht openbaart zich eerst ten volle in zwakheid..."
(2 Korintiërs 12:7-9, NBG1951)

Paulus worstelde ermee en bad God diverse keren of God deze kwelling van hem zou wegnemen. Maar God maakte hem duidelijk dat het niet altijd zo werkt in zijn Koninkrijk. De altijd maar actieve, dynamische Paulus met zijn spetterende zendingssuccessen moest het principe vast blijven houden van kracht uit zwakheid. Paulus bleek een goede leerling te zijn. Hij leerde dat zwakheid geen probleem is, maar juist een gelegenheid om meer kracht te kunnen ontplooiën:

"Zeer gaarne zal ik dus in zwakheden nog meer roemen, opdat de kracht van Christus over mij kome ... want als ik zwak ben, dan ben ik machtig." (2 Korintiërs 12:9-10, NBG1951)

8.2.4. Afhankelijk van God

De kracht van Jezus kan zich alleen manifesteren in gelovigen die zich afhankelijk van God leefregels en niet langer in hun eigen kracht geloven. Afhankelijkheid is geen zwakheid, maar juist kracht omdat het de weg baant voor Gods kracht. In het Koninkrijk van God zijn veel zaken nu eenmaal anders dan in de wereld om ons heen.

Zelfstandigheid

God heeft de mens bij zijn schepping zelfstandigheid gegeven als een groot geschenk. God is daarbij tot het uiterste gegaan. Hij heeft het risico genomen dat de mens misbruik zou maken van zijn zelfstandigheid, tot zijn eigen schade. Dat is gebeurd bij de zondeval van de mens. Zelfstandigheid is een geschenk waar we zeer zorgvuldig mee moeten omgaan. Zelfstandigheid houdt namelijk ook verantwoordelijkheid in voor de keuzen die we maken en een risico dat het fout gaat.

We zien dit principe ook geïllustreerd in de gelijkenis van de verloren zoon (Lucas 15:12-24). Toen de jongste van de twee zonen op avontuur wilde gaan, hield de vader hem niet tegen. Hij respecteerde de zelfstandigheid en de keus van zijn zoon, ook al wist hij dat hij gegarandeerd in de problemen zou komen, en daar verbaas ik me erg over. De vader gaf hem zelfs een zak met geld mee (Lucas 15:11-13). Op dezelfde manier respecteert God jouw en mijn keuzevrijheid, maar houdt ons wel verantwoordelijk voor onze daden.

Vrije wil

Als mensen hebben we een vrije wil om morele keuzen te maken en zelf te bepalen of we goede of slechte dingen willen doen. Alleen met een vrije wil kunnen liefde, vertrouwen en geloof functioneren. God dwingt je nooit om bepaalde keuzen te maken, niet voor, niet tijdens en niet na je wedergeboorte. God is met recht een 'gentleman' die je in je waarde laat en je zelfstandigheid respecteert. God is geen kraker die ongewild in je leven binnendringt. Soms staat Hij nadrukkelijk aan de deur van iemands hart te kloppen, maar zal nooit zelf die deur openen (Openbaring 3:20). Dat hoort immers de bewoner van het huis te doen!

Er is geen tegenstelling tussen Gods soevereiniteit en de menselijke vrije wil. De mens maakt vrije keuzen binnen de begrenzings van Gods wil. De almachtige, volkomen wijze God weet heel goed om te gaan met al die keuzevrijheden van alle mensen en alles in te passen in zijn totaalplan met de wereld... Hierbij is de '200 procent regeling' van toepassing, die we ook zijn tegengekomen bij het onderwerp 'uitverkiezing'. Dat betekent het volgende:

Gods soevereiniteit en de menselijke vrije wil:

- God is voor 100% soeverein is en bestuurt je leven.
- Je bent zelf voor 100% verantwoordelijk voor wat je doet.

Afhankelijk en zelfstandig

Zelfstandigheid en afhankelijkheid kunnen heel goed samengaan in het Koninkrijk van God. Volgens wereldse maatstaven is zelfstandigheid flink en afhankelijkheid iets voor watjes. God heeft ons geschapen als afhankelijke wezens, die alleen tot maximale krachtsontplooiing kunnen komen als we leven in verbondenheid met onze Schepper. Afhankelijkheid van God betekent verbonden zijn met Gods oneindige geestelijke krachtbron en daardoor kunnen we als gelovigen uitgroeien tot de meest krachtige personen op aarde. Daarbij zullen we alle ongelovige 'groten der aarde' ver voorbij streven. Met andere woorden: je vrijwillige afhankelijkheid van God is het geheim van je kracht als gelovige. Deze afhankelijkheid hoort bij de schepping als het geheim van het menselijke leven. Dat principe komt ook naar voren in de levensboom van het paradijs. Adam en Eva waren niet VERPLICHT om van die boom te eten, maar het was wel een geschenk van God dat ze konden aannemen of links laten liggen.

Het is geen passieve afhankelijkheid waardoor je alle levensomstandigheden gelaten over je heen laat komen, maar actieve afhankelijkheid waarin je ervoor kiest om je leven in Gods hand te leven en je door Hem te laten leiden. Als je groeit in je geloof zal God van tijd tot tijd steeds nieuwe uitdagingen in je leven brengen, waarbij het vaak spannend is hoe je er samen met God doorheen komt.

We moeten in de praktijk ervaren dat we uit onszelf niets kunnen. Om dat te leren moet de Heer velen van ons tot een soort faillissement brengen. Veel gelovigen komen wel eens in een crisis terecht waarbij hun alles lijkt te worden afgenomen. Vaak zijn dat belangrijke levenslessen om tot diepere afhankelijkheid te komen en tot een grotere doorwerking van Gods kracht.

God wil graag dat we afhankelijk zijn van Hem, maar ONafhankelijk van beknellende levensomstandigheden. Hoe meer we leven in afhankelijkheid van God, des te zelfstandiger staan we in het leven ofwel des te onafhankelijker we zijn van de omstandigheden. Zeg zelf maar: worden we daar zwakker of sterker van?

Niet blijven zeuren over eigen zwakheid

Je komt mensen tegen die jarenlang naar de kerk gaan en nooit verder komen dan klagerig spreken over hun eigen zwakheid en afhankelijkheid van God. Soms citeren ze zelfs een Bijbeltekst om hun twijfelmoedigheid een Bijbels fundament te geven:

"Ik geloof, Here. Kom mijn ongeloof te hulp!" (Marcus 9:24, NBG1951)

Het ergste is dat ze dat van zichzelf nog vroom vinden ook. Wat het gebruik van die laatste tekst betreft zou ik dan willen vragen: "Wat bedoel je nu precies? Geloof je of geloof je niet?" Als antwoord verwacht ik dan een onduidelijk antwoord als: "Ja maar het geloof moet je toch gegeven worden?" Die bewering is een halve waarheid en halve waarheden zijn vaak gevaarlijker dan leugens. Geloof is een geschenk van God voor wie er voor kiezen dit geschenk aan te nemen. Geloven is zowel een geschenk als een opdracht.

Geloven en kracht horen bij elkaar. Als je alleen maar spreekt over je eigen zwakheid en afhankelijkheid, en niet in één adem spreekt over de overwinningskracht die Jezus in je heeft gelegd als kind van God, dan is je geneuzel over afhankelijkheid alleen maar een uiting van ongeloof. Besef van eigen zwakheid of afhankelijkheid en geloof in de kracht van God horen onlosmakelijk bij elkaar in het

leven van een gelovige. Spreek nooit over eigen zwakheid of afhankelijkheid zonder de kracht van de inwonende Geest van God te noemen.

8.2.5. Trots en nederigheid

Naast een besef van afhankelijkheid en een bewuste keuze om de eigen wil aan die van God te onderwerpen is een levenshouding nodig om klein te willen zijn ten opzichte van Jezus. Dat is een houding van gepaste nederigheid.

Rechtvaardige trots

Trots kan zowel een positief als een negatief begrip zijn. Het is bijvoorbeeld een goede zaak wanneer je als vader of moeder trots bent op je kinderen wanneer ze iets goeds gepresteerd hebben, of trots op je ouders omdat je respect voor hen hebt. Je kunt ook op een gerechtvaardigde manier trots zijn op eigen prestaties, zolang je de eer aan God geeft en je niet jezelf ermee verheerlijkt. Iets dergelijks vinden we bijvoorbeeld ook in de Bijbel:

"Bewijs hun, en daarmee de gemeenten, dat u hen liefhebt en laat zien dat wij terecht zo trots op u zijn." (2 Korintiërs 8:24, NBV2994)

"Laat de onaanzienlijke gelovige trots zijn op zijn hoge waarde..." (Jakobus 1:9, NBV2004)

Zelfzuchtige trots

Maar meestal wordt het woord 'trots' in negatieve zin gebruikt en dan is het zoiets als bovenmatig zelfvertrouwen en zelfverheerlijking. Aanverwante begrippen zijn arrogantie, hooghartigheid, zelfgenoegzaamheid, ijdelheid en verwaandheid. Al deze begrippen zijn het tegenovergestelde van de nederigheid die we bij Jezus tegenkomen. Ze hebben allemaal te maken met zelfzucht en een ego-centrische instelling. Het was vooral trots die ertoe leidde dat Lucifer in opstand kwam tegen God (Jesaja 14:14). Het resultaat was de zondeval van de satan en zijn vernedering.

"U was trots op uw schoonheid; uw pronkzucht heeft uw wijsheid ten val gebracht. Daarom zal ik u op de grond werpen, u tot een schouwspel voor de koningen maken." (Ezechiël 28:17, WV1995)

Ook de zondeval van de mens vond plaats doordat hij gelijk aan God wilde worden. De satan verleidde Adam en Eva door hen voor te spiegelen dat ze gelijk aan God konden worden als ze van de verboden vruchten zouden eten.

"God weet dat je ogen open zullen gaan als je van die boom eet, en dat je dan gelijk zult worden aan God, door de kennis van goed en kwaad." (Genesis 3:5, WV1995)

Het verlangen om niet onderworpen aan God te zijn, maar op hetzelfde niveau als God te leven, gaf de doorslag. Trots dus. Het is dus niet voor niets dat God een geweldige hekel heeft aan trots. God vindt het een afschuwelijke zonde en volstrekt onduldbaar:

"... wie hoog van ogen en trots van hart is, die duld ik (=God) niet. (Psalm 101:5, NBG1951)

"Wie ontzag heeft voor de HEER haat het kwaad. Ik verafschuw trots en hoogmoed..." (Spreuken 8:13, NBV2004)

God haat trots, onder meer omdat we onszelf daarmee te gronde richten, want hoogmoed komt voor de val...

Trots en eerzucht inleveren

Het kost vaak zoveel moeite om onze eigen trots en eerzucht in te leveren. We willen zelf wat zijn. We hebben ons leven lang geleerd om wat te worden. Daarvoor hebben we een schoolopleiding gevolgd en vaak ook een beroepsopleiding. In ons werk proberen we vooruit te komen, want dat zit gewoon in ons. We zijn ons leven lang bezig om onszelf te ontwikkelen en daarbij hoort een zekere gezonde eerzucht.

Maar eerezucht ontardt bijna altijd tot een opgefokte ego, een gevoel van onafhankelijkheid waar we veel waarde aan hechten. Om die jarenlang aangekweekte instelling om te buigen is geen kleinigheid en veroorzaakt veel innerlijke strijd, vooral bij mannen.

Zachtmoedig en nederig

Jezus zei:

"... leer van Mij dat ik ben zachtmoedig ben en nederig van hart." (Matteüs 11:29, HSV2008)

Jezus wil ons zachtmoedigheid en nederigheid leren. Dat betekent niet dat we slap en soft moeten worden, maar dat we niet langer op onze rechten gaan staan. Wij vinden ons het meest op als onze vermeende rechten worden aangetast. Iemand dringt voor als je in de rij staat, iemand heeft kritiek op wat je doet, iemand anders krijgt het werk dat je zelf had willen doen. Allemaal voorbeelden waarbij je eigen trots gaat sputteren. Je meent recht te hebben op iets en andere mensen lijken je rechten aan te tasten. Je oude natuur kan daar echt niet tegen...

Voorbeeld van Jezus en de apostelen

Jezus zegt dus: "leer van Mij". Ben je daartoe bereid? Kijk dan even welk voorbeeld Jezus je heeft gegeven:

"Hij (=Jezus) heeft zijn grootheid opgegeven door de gestalte van een slaaf te aanvaarden en aan mensen gelijk te worden. Hij leefde als een mens en hij vernederde zich door gehoorzaam te worden tot in de dood, de dood aan een kruis." (Filippenzen 2:7-8, GNB1996)

Een groter verschil tussen wat iemand WAS en wat hij vervolgens WERD is niet denkbaar. Jezus ging VRIJWILLIG van de allerhoogste positie naar de meest verachte en vervloekte positie. Maar juist daardoor heeft Jezus van de Vader de allerhoogste positie gegeven en alle denkbare macht toevertrouwd (Filippenzen 2:9-11).

Paulus legde uit dat apostelen, die het hoogste gezag in de Gemeente hebben, het naar aardse maatstaven ook op de onderste plaats lijken te staan:

"Maar volgens mij heeft God ons, apostelen, de laagste plaats toegewezen, alsof we ter dood veroordeeld zijn. We zijn voor heel de wereld, zowel voor engelen als mensen, een schouwspel geworden ... Tot op de dag van vandaag lijden we honger en dorst, hebben we nauwelijks kleren, worden we mishandeld, zijn we dakloos, zwoegen we voor ons eigen brood..." (1 Korintiërs 4:9-12, NBV2004)

Ze zijn juist daardoor bij uitstek navolgers van Jezus geworden.

Heb je nog steeds interesse in een hoge positie in Gods Koninkrijk? Dat kan, maar wees bereid om de prijs te betalen en kies de weg van nederigheid, in navolging van de Heer.

8.2.6. Overgave van de wil

Naast een besef van afhankelijkheid is er ook een wilsbesluit nodig om de eigen wil te onderwerpen aan die van God en dat is niet altijd gemakkelijk. Zoiets kost soms veel innerlijke strijd. Deze strijd ligt in het verlengde van de innerlijke strijd die nodig was om tot bekering te komen.

Jezus' overgave aan de Vader

Jezus heeft zich geofferd aan de Vader (Efeziërs 5:1-2) en dat was een keus, een daad van volkomen overgave. Daar ging een enorme worsteling aan vooraf tussen de wil van Jezus en de wil van de Vader, die plaatsvond in de olijfgaard Getsemane. Jezus deed een beroep op Gods almacht en creativiteit om met een alternatief plan te komen, maar dat was er niet. Uiteindelijk gaf Jezus zichzelf over aan de Vader en sprak die bekende woorden:

"... laat niet wat ik wil, maar wat u wilt gebeuren." (Lucas 22:42, NBV2004)

Dat waren geen woorden van slappe lijdelijkheid, zo van "vooruit dan maar, tegen U kan ik toch niet op", maar woorden van grote kracht en zelfoverwinning.

*"Hoewel Hij de Zoon was, heeft Hij gehoorzaamheid geleerd uit wat Hij heeft geleden."
(Hebreeën 5:8, HSV2010)*

Dit was ook een leerproces voor Jezus, dat lang van tevoren was begonnen met zijn bereidheid om Gods weg te gaan:

*"Toen zei Ik: Zie Ik kom - in de boekrol is over Mij geschreven - om Uw wil te doen, o God."
(Hebreeën 10:7, HSV2010)*

Als we een basishouding hebben van overgave aan Gods wil, is het in de praktijk van het leven nog maar één stap om tot overgave te komen in een bepaalde moeilijke situatie. Ontbreekt die basishouding in ons leven, dan is er een extra intense worsteling nodig om je wil over te geven als in moeilijkheden komt!

Voor ons is het heel bemoedigend om te lezen hoezeer Jezus heeft geworsteld met geloofsovergave. Daarin is Hij NAAST ons komen staan, die het daar ook zo vaak moeilijk mee hebben. Jezus heeft eerst zichzelf overwonnen en Hij staat vandaag naast jou en mij om ons te helpen overwinnen! Maar we moeten wel zelf overwinnen, niet wachten tot Jezus het voor ons doet, want zo werkt het meestal niet.

Het kruis

"Laat daarom die gezindheid in u zijn die ook in Christus Jezus was, Die ... is gehoorzaam geworden tot de dood, ja tot de kruisdood. Daarom heeft God Hem ook bovenmate verhoogd en heeft Hem een Naam geschonken boven alle naam." (Filippenzen 2:5-9, HSV2010)

Hier schrijft Paulus over de manier waarop Jezus zichzelf aan de wil van de Vader heeft overgegeven. Deze daad van volkomen zelfovergave was de reden dat de Vader Hem na de opstanding verhoogd heeft en de hoogste plaats in de hemel heeft gegeven. Wie zichzelf vernedert, zal verhoogd worden, maar wie zichzelf verhoogt, zal vernederd worden. Dat is een wet van het Koninkrijk van God. Jezus heeft deze op een volmaakte manier in praktijk gebracht.

"Vneder u voor de Heer, dan zal hij u verheffen." (Jakobus 4:10, NBV2004)

Het kruis is ons baken in de innerlijke strijd. In de navolging van Jezus ligt de overwinning, waarbij we door de kracht van de Heilige Geest de overwinning behalen over onze eigen trots en behoefte aan onafhankelijkheid. Bij het kruis, waar Jezus alles van zichzelf heeft opgeofferd, kunnen we onze trots inleveren, onze vermeende rechten op van alles en nog wat. Het kruis is de grootste uitdaging voor elke gelovige om daar zichzelf te verliezen en het echte leven van God te winnen.

Betaal de prijs

Overgave aan God ligt in het verlengde van afhankelijkheid van God. Afhankelijkheid is een grondhouding van waaruit je leeft, terwijl overgave een bewuste keuze is in een bepaalde situatie. Het kost vaak veel strijd om tot overgave aan God te komen. Maar als je zo ver bent, dan leer je dat God je vertrouwen dubbel en dwars waard is!

Overgave aan de Heer is geen riskante stap waardoor je in een vacuüm van onzekerheid terechtkomt. Het is het verstandigste en veiligste wat je ooit kunt doen. Maar het is gevaarlijk om als een halfslachtige christen te leven in een wereld vol goddeloosheid en verleiding. In het centrum van een wervelstorm heerst absolute stilte. Evenzo is er geen veiliger plaats dan in het centrum van Gods wil te zijn.

Veel innerlijke strijd om de overgave van onze wil heeft ermee te maken dat we vasthouden aan allerlei rechten: recht op geluk, recht op een eerlijke behandeling, recht op aandacht en zorg van anderen, enzovoort. De prijs betalen bij wilsovergave is ook: afstand doen van je vermeende rech-

ten, zoals Jezus afstand had gedaan van al zijn rechten als Zoon van God toen Hij de weg naar het kruis insloeg (Filippenzen 2:6-7).

Gelijkenis van de graankorrel

Een heel belangrijk Bijbels principe is de levenswet van de graankorrel. Jezus zei:

"... als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht." (Johannes 12:24, NBV2004)

Jezus heeft uitgelegd dat het geheim van het leven ligt in de bereidheid om te willen sterven. Een graankorrel kan pas tot zijn doel komen en groeien tot een korenaar om uiteindelijk vrucht te dragen als de korrel in de grond wordt gestopt en de korrel daar als het ware sterft. Het heeft alles te maken met het sterven aan je eigen verlangens, plannen en doelstellingen en je wil helemaal overgeven aan God, zodat het leven van God zich in en door je heen kan openbaren.

Wonderbare spijziging

In het Nieuwe Testament lezen we een voorval dat een mooie illustratie is van dit principe. Jezus voorzag eens een grote menigte mensen op een bovennatuurlijke manier van voedsel. Jezus liet dit voedsel niet 'uit het niets' verschijnen maar deed iets met wat Hem door de mensen werd aange-reikt.

"Er is hier wel een jongen met vijf gerstebroden en twee vissen – maar wat hebben we daaraan voor zo veel mensen?" (Johannes 6:9, NBV2004)

In plaats van het zelf alleen op te eten gaf het jongetje zijn eten aan Jezus en dat was een verstandige daad. Jezus liet iedereen op het gras zitten omdat Hij ze allemaal te eten wilde geven. Jezus deed het volgende:

1. Jezus nam de broden aan van de jongen.
2. Jezus sprak een dankgebed uit voor het brood dat Hem was gegeven en voor de zegen die God zou gaan geven door het brood te vermenigvuldigen en de menigte te voeden.
3. Jezus brak het brood in hapklare brokken, zoals men dat gewend was te doen.
4. Jezus liet de discipelen het brood uitdelen aan de mensen.

Door een Godswonder bleek er genoeg brood te zijn dat de hele menigte ermee gevoed kon worden. Op dezelfde manier werden de vissen vermenigvuldigd, zodat iedereen ook vis te eten kreeg. Deze geschiedenis wordt in elk van de vier evangeliën vermeld (Matteüs 14:13-21; Marcus 6:30-44; Lucas 9:10-17; Johannes 6:1-14).

Jezus had het lunchpakketje van de jongen niet nodig gehad. Hij had even gemakkelijk brood uit stenen kunnen maken. Maar alle wonderen van Jezus hebben een dubbele betekenis: de praktische voorziening in een bestaande, menselijke behoefte en tegelijk een geestelijke les. De geestelijke les is dat God graag wonderen wil doen en daarbij wil gebruiken wat mensen Hem uit liefde aanbieden. Op zichzelf kunnen wij God niets goeds aanbieden omdat we vanuit onze eigen aard slecht zijn, maar Jezus maakt er iets goeds, iets volmaakts van. Dat kan alleen gebeuren onder Gods zegenende hand. God kan wonderen verrichten met wat onvolmaakte mensen aan de volmaakte God geven. Anderen worden erdoor gezegend en God wordt erdoor verheerlijkt. Een geweldig Bijbels concept met veel toepassingsmogelijkheden.

En dat alles begint met een overgegeven wil. Jezus nam het brood van de jongen en brak het. Dat is in dit verband een belangrijk aspect. Onze wil moet eerst verbroken worden, klein worden voor God en aan Hem overgegeven, en dan kan God ons pas gebruiken om een zegen te verspreiden.

8.2.7. Jakobs overgave

Dit onderwerp is zo belangrijk dat we er goed aan doen om een voorbeeld uit het Oude Testament onder de loep te nemen: de worsteling van Jakob, zoals we kunnen lezen in Genesis 32. Het probleem was dat Jakob bij zijn wederkomst uit Paddan Aram zijn broer Esau moest ontmoeten. Van-

wege zijn bedrog van een aantal jaren geleden was hij bang dat zijn broer hem nog steeds wilde doden. Het was een beproeving die God in zijn leven toeliet om hem te helpen tot volkomen overgave aan God te komen.

Jakobs gebed

In Genesis 32:9-13 lezen we welk gebed Jakob tot God richtte.

"... God van mijn vader Abraham, en God van mijn vader Izak, HEERE, Die tegen mij gezegd hebt: Keer terug naar uw land en uw familiekring en Ik zal u weldoen - ik ben te onbeduidend voor al de blijken van goedertierenheid en al de trouw die U Uw dienaar bewezen hebt ... Red mij toch uit de hand van mijn broer, uit de hand van Esau; want ik ben bevreesd voor hem ... U hebt immers gezegd: Ik zal u zeker weldoen en Ik zal uw nageslacht maken als het zand van de zee ..." (Genesis 32:9-12, HSV2010)

Daarin zien we het volgende:

1. Jakob beriep zich op Gods belofte (vers 9, 12).
2. Jakob vernederde zich (vers 10).
3. Jakob bad om hulp (vers 11).

Jakobs kracht

Op zich was dat natuurlijk een prima gebed. Maar daarna schakelde hij bliksemsnel over naar zijn eigen kracht en zijn eigen trukendoos vol slimme ideeën. Herkennen we dat in ons eigen leven? Bidden om Gods hulp en daarna ogenblikkelijk alles zelf willen doen?

Jakob smeedde weer een van zijn vele slimme plannen (vers 14-21), deze keer om Esau af te laten zien van wraakacties. Hij liet zijn personeel een aantal buitensporig grote geschenken aanbieden aan zijn broer. Jakob verdeelde zijn geschenken in drie delen om het effect te verhogen. Verder stelde hij zich heel onderdanig op ten opzichte van Esau. Hij noemde zichzelf dienaar en Esau zijn heer. Heel slim allemaal. Maar hij toonde daarmee ook nadrukkelijk dat hij op zijn eigen slimheid vertrouwde en niet op Gods hulp en bescherming.

Als Esau zijn geschenken zou accepteren, zou dat betekenen dat Jakob daarmee zijn bedrog van vroeger zou hebben afgekocht.

"... Hij (=Jakob) dacht namelijk: Ik zal proberen Esau mild te stemmen met het geschenk dat ik vooruitstuur; pas daarna durf ik hem zelf onder ogen te komen, misschien is hij dan bereid mij welwillend te ontvangen." (Genesis 32:21, NBV2004)

Maar 100% zekerheid had hij niet over het welslagen van zijn plan. En toen kwam Jakobs laatste truc: het splitsen van zijn familie en bezittingen en ze in twee groepen over de beek Jabbok te zetten (vers 22-23). Als de ene helft gepakt zou worden, zou de andere helft kunnen ontkomen. Nee, de slimme Jakob was niet voor één gat te vangen.

Nachtelijk gevecht

"Jakob bleef alleen achter..." (Genesis 32:25, WV1995)

Helemaal alleen. Dat is meestal de beste conditie om goed zicht te krijgen op God en op jezelf! Jakob had gedaan wat hij kon om de situatie te beheersen. Maar nu was Esau in aantocht, gewapend nog wel, en dat beloofde weinig goeds. Jakob worstelde met mensen, met zichzelf en met God.

"... en er worstelde iemand met hem totdat de dag aanbrak." (Genesis 32:25, NBV2004)

Midden in de nacht verscheen een man op het toneel, die met Jakob begon te worstelen. Het was een illustratie van het gevecht tussen de oude en nieuwe natuur van de nieuwtestamentische gelovige. In Hosea 12:4 staat dat Jakobs tegenstander een engel was, mogelijk de Engel van de Heer ofwel Jezus zelf. Het gevecht duurde urenlang. De kracht van de oude, natuurlijke mens, die zich verzet tegen Gods bedoelingen, is praktisch onuitputtelijk. Dat geldt ook voor jou en mij. We zijn niet zwak.

We zijn gewoon veel en veel te sterk. Met onze kracht staan we Gods bedoelingen vaak faliekant in de weg.

We kunnen een leven lang vechten om zelf onze eigen zegeningen waar te maken. Totdat we in ons Peniël terechtkomen en de eindstrijd moet worden gestreden tussen onze wil en die van God... En dan pas kunnen we de zegen ontvangen die God ons al die tijd had willen geven, en niet KON geven omdat we het zelf hadden willen organiseren. Het langdurige gevecht van Jakob zegt ook iets van Gods geduld met ons als we ons tegen Hem verzetten, maar ook van Gods vastberadenheid om ons te willen zegenen ondanks onze weerstand. God is goed!

Jakobs kracht gebroken

"Toen de ander zag dat hij het niet van hem kon winnen, raakte hij Jakobs heup aan, en daardoor raakte Jakobs heup tijdens die worsteling ontwricht." (Genesis 32:26, NBV2004)

Tenslotte werd Jakob op zijn heupgewricht geslagen. De heupspier is de krachtigste spier van het menselijke lichaam. Jakob werd dus in zijn eigen kracht aangetast. Zijn natuurlijke kracht was gebroken, met als doel dat hij in Gods kracht verder zou kunnen leven. Natuurlijk had Jakobs tegenstander hem veel eerder die tik kunnen geven. God had wellicht gehoopt dat Jakob het eerder zou opgeven, zodat Hij hem geen schade zou hoeven toebrengen. Het werd tijd dat de ontmoeting werd beëindigd. Daarom kreeg Jakob pas tegen zonsopkomst de slag op zijn heup. Het brengt ons beslist schade toe als we te lang Gods bedoelingen met ons leven weerstaan. Laten we van Jakob leren...

Zegen

De engel wilde vertrekken, maar Jakob had nog een laatste verzoek.

"...Ik zal u niet laten gaan, tenzij U mij zegent!" (vers 26, HSV2010)

Dat was nu net altijd Gods bedoeling geweest, maar Jakob had zijn zegeningen altijd zelf willen organiseren. Deze vraag om een zegen was ondanks alles toch een uiting van geloof, omdat hij beseftte met Gods vertegenwoordiger van doen te hebben en hij wist dat hij van Gods zegen afhankelijk was. Jakob moest eindelijk eerlijk erkennen dat hij niet zonder Gods zegen kon leven.

"De ander vroeg: 'Hoe luidt je naam?' 'Jakob,' antwoordde hij." (Genesis 32:27, NBV2004)

Jakob moest beschaamd erkennen dat zijn naam Jakob aangaf wat hij was: een bedrieger, een hienlichter.

"Al in de moederschoot heeft hij zijn broer beetgenomen, en in de kracht van zijn leven worstelde hij met God." (Hosea 13:4, NBV2004)

Die erkenning was belangrijk, want pas na die erkenning begon de ommekeer ten goede: Jakob kreeg een andere naam:

"Daarop zei hij: 'Voortaan zal je naam niet Jakob zijn maar Israël, want je hebt met God en mensen gestreden en je hebt gewonnen.'" (Genesis 32:29, NBV2004)

Dat betekent dat er een innerlijke verandering had plaatsgevonden. Dit was het grote keerpunt in Jakobs leven. Zijn nieuwe naam werd: Israël en dat betekent: vorst van God. Die naam slaat op zijn bestemming als stamvader van Gods volk, dat tot een heerser over de volken is geroepen. De strijd van Jakob is ook onze strijd. God is onze tegenstander in die zin dat Hij al onze zelfhandhaving wil breken omdat die Gods zegen tegenhoudt. Peniël betekent: Gods aangezicht. Jakob wist heel goed wie de man was met wie hij vocht: hij had met God gevochten en was in leven gebleven.

Lijk jij op Jakob?

Deze geschiedenis uit het leven van Jakob is een illustratie van de worsteling tussen de oude en de nieuwe natuur. Ken je iets van die worsteling? Het overgeven van je eigen wil gebeurt niet zonder slag of stoot. Voor echte overgave is echte strijd nodig en daarbij kom je God tegen als je schijnbare

tegenstander. Hij wil je zegenen, maar je houdt met alle macht zijn zegen tegen ... totdat je toegeeft en Hem ook Heer laat zijn van het gebied in je leven waar de worsteling om ging...

8.3. Geestelijke strijd

Elke gelovige heeft te maken met innerlijke strijd (de verdedigingsstrijd waarbij de machten van de satan via omstandigheden en verleidingen de gelovige probeert onderuit te halen) en uiterlijke strijd (de aanvalsstrijd om de invloed van Gods Koninkrijk op aarde uit te breiden tegenover de machtsinvloed van de satan). Daarbij is de geestelijke wapenrusting van levensbelang.

- 8.3.1. Wat is geestelijke strijd?**
- 8.3.2. Dienen in het leger van de Heer**
- 8.3.3. Geestelijke wapenrusting**
- 8.3.4. Geestelijke wapens**
- 8.3.5. Geloof als geestelijk wapen**
- 8.3.6. Autoriteit als geestelijk wapen**
- 8.3.7. Gebed als geestelijk wapen**
- 8.3.8. Overwinning in de geestelijke strijd**
- 8.3.9. Israëls nederlaag door ongeloof**
- 8.3.10. Israëls overwinning door geloof**
- 8.3.11. Geestelijke strijd van Jezus**

8.3.1. Wat is geestelijke strijd?

Geestelijke strijd zou ik willen omschrijven als alle inspanningen van gelovigen in de kracht van Gods Geest om de invloed van Gods Koninkrijk te bevorderen en die van het koninkrijk van de satan te verkleinen, zowel in je eigen leven als in de wereld om je heen. Daarom leerde Jezus het volgende gebed aan zijn discipelen:

"Onze Vader in de hemel ... laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel ... red ons uit de greep van het kwaad ..." (Matteüs 6:9-13, NBV2004)

Inderdaad, het 'Onze Vader' gebed is bij uitstek een gebed voor gelovigen die beseffen dat ze verzetstrijders zijn op een aarde die wordt getiranniseerd door de machten van de duisternis.

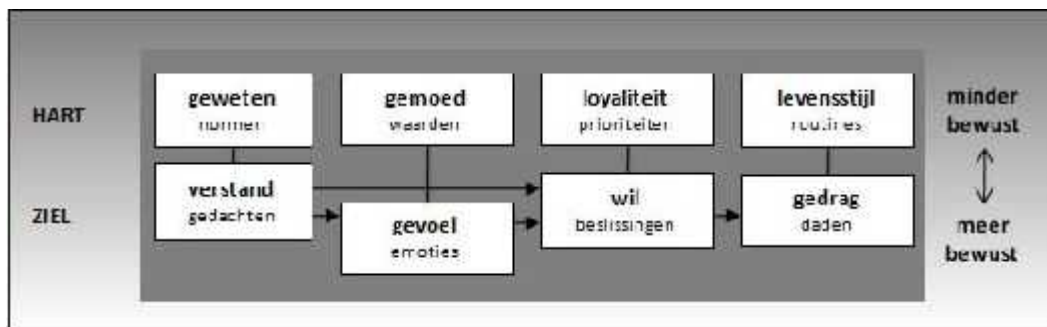
Er zijn twee soorten strijd die een christengelovige te voeren heeft:

1. **innerlijke geestelijke strijd** - Dit is een verdedigingsstrijd tegen de leugens, beproevingen en verleidingen van buitenaf en de zondige verlangens van binnen uit.
2. **uiterlijke geestelijke strijd** - Dit is een aanvalsstrijd tot uitbreiding van het Koninkrijk van God in de wereld en het terugdringen van de invloed van de satan in de wereld.

In een gevecht lopen verdediging en aanval vaak door elkaar heen en dat is bij geestelijke strijd ook mogelijk.

Innerlijke geestelijke strijd

Het doel van innerlijke de strijd is niet het verslaan van de vijand, maar het standhouden tegenover verzoeken in de vorm van leugens, verleidingen en beproevingen. Elke gelovige moet er rekening mee houden dat de satan die gebruikt om hem onderuit te halen. Hoe dichter een gelovige bij God leeft en hoe meer hij actief is in het Koninkrijk, hoe feller de aanvallen van de satan zijn. Onderschat deze vijand niet: Hij heeft eeuwenlang ervaring in dat gemene spel en is er zeer bedreven in. Je hebt beslist hulp van Boven nodig om de situatie helder te kunnen overzien en om te overwinnen. Overschat de vijand ook niet, want samen met God ben je veel sterker. Maar de overwinning komt niet vanzelf; daarvoor zul je moeten strijden, je leven lang.

Innerlijke geestelijke strijd heeft vooral te maken met de volgende aspecten van je innerlijk:

- In je verstand (vul je je gedachten Gods waarheid of laat je je leiden door leugens van de satan?)
- in je geweten (ga je zondigen of volg je Gods richtlijnen voor je leven?)
- in je gevoel (geef je toe aan verleidingen of put je je vreugde en geluk uit Gods zegeningen?)
- in je gemoed (laat je je meeslepen door je zelfzuchtige verlangens en waarden?)

Zie ook onderwerp 'Strijd om de gedachten' in hoofdstuk 'Waarheid en leugen'.

Uiterlijke geestelijke strijd

Volwassen gelovigen zijn niet alleen met zichzelf bezig, zoals pas wedergeboren gelovigen, maar zij richten zich ook naar buiten om de opdrachten van Koning Jezus uit te voeren. Zij nemen ook deel in de kosmische strijd tussen het rijk van God en het rijk van de satan. Zij strijden in het leger van de Koning tegen de demonische machten. Uiteraard komt de kracht daarvoor bij God vandaan.

Vanuit de positie van Gods Koninkrijk is de naar buiten gerichte geestelijke strijdvoering een aanvalsstrijd, met de volgende hoofddoelen:

1. Uitbreiden van Gods Koninkrijk (door bijvoorbeeld zending, evangelisatie, geestelijke opbouw in kerkelijke gemeenten)
2. Weerstand bieden tegen satanische aanvallen op Gods volk en tegen zijn ingenomen machtsposities op aarde (bijvoorbeeld door gebedsstrijd en activiteiten om kwade invloeden in de samenleving te weren).
3. Schade toebrengen aan het koninkrijk van de satan door zijn activiteiten tegen te werken.

Ken je vijand

Een van de belangrijkste lessen die een militair tijdens zijn opleiding krijgt is: zorg dat je je vijand kent. Onze vijand is een geestelijke vijand: de satan en zijn demonenleger dat hem ter beschikking staat. Zijn strijddoelen zijn onder meer:

- verblinden van mensen, zodat ze Gods waarheid niet kunnen ontdekken
- ongelovigen weerhouden om tot geloof te komen
- mensen tegen elkaar opzetten
- verdeeldheid zaaien in kerkelijke kringen en christelijke gezinnen
- mensen tot slavernij brengen van hun eigen begeerten
- gelovigen verzwakken door verleidingen en wereldse manieren van denken
- allerlei onheil doen plaatsvinden om hen te beproeven
- vervolgen van gelovigen om hen te vernietigen

Helaas is het vooral de satan, die initiatieven neemt tot geestelijke strijdvoering. Hij is tot de tanden gewapend en doet alles om Gods kinderen ten val te brengen en om te voorkomen dat het echte strijders worden. De satan lijkt oppermachtig op aarde, maar dat komt doordat hij voortdurend in de aanval is. Dat moet hij wel, want zijn verdediging is namelijk uiterst zwak. Zijn koninkrijk wankelt. Nog even en Jezus komt terug. Dan zal het koninkrijk van de satan volledig in elkaar storten en zal hij als oud vuil in de vuurpoel worden gedumpt.

De satan en zijn trawanten spannen zich in om zoveel mogelijk mensen buiten het bereik van Gods licht te houden en hen de eeuwige dood in te sleuren.

"Wordt nuchter en waakzaam. Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden." (1 Petrus 5:9, NBG1951)

Hoe kan deze machtige, wrede en agressieve vijand worden bestreden? Jezus heeft de satan de beslissende nederlaag toegebracht toen Hij als een onschuldig Lam van God stierf om de mensheid met God te verzoenen, maar de oorlog is nog niet voorbij.

'Onze' legermacht

Het is niet alleen belangrijk om te weten wie de vijand is, maar vooral ook hoe je eigen legermacht in elkaar zit. In de eerste plaats is het God zelf, die de 'Heer van de hemelse machten' wordt genoemd, in oudere vertalingen de 'Here der heerscharen'. De satan heeft een leger van demonen, God heeft een engelenleger dat omvangrijker en krachtiger is dan dat van de satan en ook beter georganiseerd. De Bijbelse geschiedenis bevat talloze gebeurtenissen waarbij Gods leger actief betrokken was in de strijd tussen het volk Israël en haar vijanden. Enkele voorbeelden:

- God streed tegen het Egyptische leger bij de doortocht door de Schelfzee (Exodus 13-14).
- God bewerkte de overwinning over de Amalekieten in de woestijn (Exodus 17:8-16).
- God streed voor en met Jozua bij de verovering van het land Kanaän (Jozua 5-12).
- God hielp David bij zijn strijd tegen de reus Goliat (1 Samuël 17).
- God bewerkte de overwinning over de vijanden van koning Josafat (2 Kronieken 20).

In Daniël 10:13 lezen we dat de aartsengel Michaël ten behoeve van Daniël streed tegen de demonische machthebber over het gebied van de Perzen. Ongetwijfeld streden zij met twee legers tegen elkaar. Michaëls engelenleger won de strijd van het demonenleger. In dit Bijbelgedeelte wordt een

tijpe van de sluier over de geestelijke wereld opgelicht. Daar gebeurt meer dan we denken. Ook leren we vanuit de Bijbel dat er een verband bestaat tussen de oorlogsvoeringen van de hemelse legers en de mate waarin mensen op aarde hun geloofsvertrouwen in Gods almacht tonen.

'Ons leger' bestaat dus uit een geestelijke hoofdmacht en een aardse legermacht, bestaande uit gelovigen die in staat zijn geestelijke strijd te voeren met geestelijke wapens zoals gebed en optreden vanuit de autoriteit die Jezus hen heeft gegeven.

Samenwerking hemel en aarde

Een voorbeeld uit het Oude Testament over de samenwerking tussen geestelijke en aardse strijders vinden we in de geschiedenis van de profeet Elisa die het opnam tegen de koning van Aram die met zijn legerbenden plundertochten uitvoerde in het tienstammenrijk van Israël.

"De koning van Aram voerde oorlog tegen Israël Telkens als hij in overleg met zijn bevelhebbers besloot om bij een bepaalde plaats zijn kamp op te slaan, liet de Godsmann Elisa de koning van Israël waarschuwen dat hij uit die buurt moest wegblijven omdat de Arameeërs daar een aanval beraamden." (2 Koningen 6:8-9, NBV2004)

God boodschapte de plannen van de koning door aan Elisa, Elisa waarschuwde de koning van Israël, en deze nam zijn maatregelen. De koning van Aram besloot zijn aandacht te richten op de profeet. Het is gevaarlijk om geestelijke strijd te voeren, want dan kom je in de frontlinie terecht! Het leger van Aram omsingelde de stad waar Elisa zich bevond met zijn dienaar. Deze schrok zich lam toen hij dat grote leger zag, maar Elisa zag meer.

"En hij bad: 'HEER, open zijn ogen en laat het hem zien.' De HEER opende Elias knecht de ogen, en toen zag hij dat de heuvels vol stonden met paarden en wagens van vuur, die Elisa omringden." (2 Koningen 6:17, NBV2004)

Dit was dus een leger van Gods engelen, onzichtbaar voor het menselijk oog, maar wel degelijk aanwezig. Het vervolg van de geschiedenis is nogal komisch. In plaats dat Elisa wordt gevangen, neemt Elisa het hele leger gevangen, met de hulp van God die waar nodig ogen verblindt of ogen opent. (2 Koningen 6:18-22).

Een vergelijkbare vorm van samenwerking vindt in deze dagen plaats via mensen die dicht bij God leven en bij wie God 'de ogen opent' voor specifieke geestelijke strijd die gevoerd moet worden (zoals bidders aan wie God duidelijk maakt voor welke situatie ze op een gegeven moment moeten bidden).

8.3.2. Dienen in het leger van de Heer

Oproep voor militaire dienst

Veel gelovigen denken dat ze bij hun wedergeboorte een ticket hebben gekregen voor een geestelijk Luilekkerland in het hiernamaals, en de groene weiden met het rustige water van Psalm 23 voor het hier en nu. Maar ze hebben het dan niet door dat ze een oproep hebben gekregen voor militaire dienst. Iedere gelovige is geroepen om na enige training te worden ingeschakeld in de strijd voor het Koninkrijk van God tegen de tirannieke heerschappij van de satan. Er geldt een algemene dienstplicht voor alle onderdanen van het Koninkrijk, omdat we in een permanente oorlog verwickeld zijn.

Geestelijke strijd als roeping

In de Bijbel lezen we iets over de missie van Jezus toen Hij op aarde kwam:

"De Zoon van God is dan ook verschenen om de daden van de duivel teniet te doen." (1 Johannes 3:8, NBV2004)

Toen Jezus op aarde kwam werd Hij dan ook begeleid door een hemelse legermacht (Lucas 2:13) en dus niet met een lief zangkoortje, zoals veel christenen nog steeds denken. De Koning werd als het ware gedropt in het machtsgebied van de vijand. Jezus' opdracht hield een verbeterde strijd in met de

heersende geestelijke grootmacht op aarde: de satan zelf. Jezus gaf zijn discipelen eens een stage-opdracht om twee aan twee het Koninkrijk van God te proclameren en zei:

"Zie, ik heb u macht gegeven om op slangen en scorpioenen te treden en tegen de gehele legermacht van de vijand." (Lucas 10:19, NBG1951)

Kort na zijn opstanding zei Jezus tegen zijn discipelen:

"Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit." (Johannes 20:21, NBV2004)

Elke ware gelovige moet deze oproep tot de strijd serieus nemen. Hij is (weder)geboren voor de strijd! Hij dient zich open te stellen voor de rol die God voor hem heeft weggelegd in het leger van Koning Jezus. Als je hart hier voor openstaat, zou je het gebed kunnen bidden dat ik las in het boek 'voor de strijd geboren':

"O Heer, help mij te accepteren dat ik voor de strijd geboren ben, en verantwoording draag voor het geschieden van de wil van mijn Vader op aarde. Help mij weerstand te bieden aan iedere poging van de vijand om Uw wil te verijdelen. Daarom bid ik, dat mijn wil om mezelf los te maken uit de verstikkende greep van kleinburgerlijk leven versterkt zal worden, zodat ik een goede soldaat van Jezus Christus word. Laat niet een geest van lafhartigheid ons in de weg staan bij de strijd waartoe U ons geroepen hebt." (R. Arthur Mattews)

De strijd is voor rijpere gelovigen

De apostel Johannes heeft de volgende woorden geschreven, die niet door iedereen worden begrepen, maar die alles te maken hebben met de verschillende fasen in de geestelijke ontwikkeling:

"Ik schrijf u, lieve kinderen, want de zonden zijn u vergeven omwille van Zijn Naam. Ik schrijf u, vaders, omdat u Hem kent Die er vanaf het begin is. Ik schrijf u, jonge mannen, omdat u de boze hebt overwonnen..." (1 Johannes 2:12-13, HSV2010)

1. Voor 'kinderen' in het geloof, pas wedergeboren gelovigen, is het van belang om in de praktijk van het leven te leren wat die wedergeboorte inhoudt. Ze zijn nog niet in staat om geestelijk strijd te voeren tegen het rijk van de duisternis.
2. 'Vaders' in het geloof zijn de volwassen gelovigen, voor wie het kennen van God belangrijker is dan al het andere, en die hebben leren leven uit de kracht van de Heilige Geest.
3. 'Jonge mannen' in het geloof worden gekenmerkt dat ze de overwinningskracht van Jezus hebben ontdekt en begonnen zijn die toe te passen. Overwinning door het geloof en geestelijk vrucht dragen zijn de duidelijkste tekenen dat een gelovige de fase van geestelijke adolescentie heeft bereikt heeft en goed op weg is om een volwassen gelovige te worden!

Zijn we wel strijdbaar?

Bijbelleraar Sidney Wilson had veel manieren om het principe van geestelijke strijdvoering te illustreren. Hier volgt een van zijn voorbeelden.

Er was eens een vader die spannende verhalen aan zijn kinderen vertelde over het verzet tijdens tweede wereldoorlog. Met glanzende ogen zei hij: "We kwamen elke week een keer bij elkaar en zongen dan verzetsliederen. En de volgende week, weer of geen weer, kwamen we WAAR bij elkaar om te zingen en te luisteren naar een toespraak over de oorlog. En geloof het of niet, maar we hebben het volgehouden tot aan de bevrijding!" Je slaat toch steil achterover van zoveel dapperheid, of niet soms? En toch, dit verhaal schetst wel een pijnlijk nauwkeurig beeld van de strijdbaarheid van onze kerkelijke kringen, of niet soms?

Ondergronds leger?

Gods Gemeente is als een ondergronds leger tijdens een tirannieke bezetting van een vijandelijke overheid, denk maar aan de bezetting van ons land tijdens de tweede wereldoorlog. De ondergrondse verzetsbeweging in ons land was op zichzelf niet in staat om de vijandelijke legers te verslaan. Het had als taak de vijand zoveel mogelijk schade toe te brengen. Op die manier konden de verzetsmen-

sen de bevrijdingsoperatie ondersteunen en bijdragen aan de spoedige wederkomst van de koningin. Natuurlijk was radiocontact met de Geallieerden van belang om de juiste taken uit te voeren. Ontdek je de parallel met de geestelijke strijdvoering? Christenen leven op aarde als in bezet gebied. Door voortdurend radiocontact te houden met het Hoofdkwartier (in gebed), kan de luchtmacht van de Koning toeslaan en de vijand grote schade toebrengen. Verder heeft het ondergrondse leger tot taak onschuldige mensen uit de klauwen van de vijand te redden. Dit leger moet paraat blijven tot D-day, de dag van de invasie van de Koning om het land definitief te bevrijden. Met dat laatste wordt natuurlijk de wederkomst van Koning Jezus bedoeld.

Geen overwinning zonder strijd

We kennen allemaal de geweldige overwinningwoorden uit Romeinen 8:

"Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, die ons heeft liefgehad. Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch engelen noch machten, noch heden noch toekomst, noch krachten, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Here." (Romeinen 8:37-39)

Het zijn inderdaad geweldige woorden, maar ... wat doen we ermee? "Wij zijn meer dan overwinnaars!" is een Opwekkingslied dat door veel christenen uit volle borst gebruld wordt. Maar als je de zingende gelovigen een voor een vraagt waarin ze de afgelopen maand hebben overwonnen, zou het wel eens heel stil kunnen worden. Kennelijk zijn deze woorden voor veel gelovigen mooie theorie of een pepverhaal, maar geen praktijk. Geloven ze soms dat ze niet hoeven te strijden omdat Jezus overwinnaar is?

De werkelijkheid is ontnuchterend. Er bestaat namelijk geen overwinning zonder strijd. Heb je wel door dat je leven een strijdperk is? Gods tegenstander probeert je constant op je zwakke plekken aan te vallen en tot zonde of wanhoop te verleiden. Zijn doel is duidelijk: hij wil je van God aftrekken en je leven vernietigen. Merk je daar iets van?

Het bovengenoemde Bijbelgedeelte staat in de context van geloofsvervolgingen en doodsdreigingen, laten we dat nooit vergeten. Het is namelijk riskant om een strijder in Gods leger te zijn. Evenals beroepsmilitairen van vandaag bewust zijn van de risico's van een militaire loopbaan, zo behoren strijdbare gelovigen rekening te houden met het feit dat het volgen van Jezus wel eens tot een lijdensweg kan leiden. Wil je nog steeds een strijder zijn?

Vergeet nooit dat Jezus aan het kruis de grootste overwinning aller tijden heeft behaald en dat die overwinningkracht ook in jou is. Jezus, de grote Overwinnaar, vecht naast je. Dus: samen er op af. Op jouw initiatief (in geloof) en in zijn kracht. We hebben al eerder gezegd: het Koninkrijk van God is niets voor watjes, maar voor mensen met een gezonde vechtlust. Is het je ooit opgevallen dat in het boek Numeri bij de eerste volkstelling (Numeri 1) alleen de soldaten geteld werden en niet de overige Israëlieten? Waarom? Omdat het God te doen is om strijdende gelovigen. Dat zijn immers de enigen die het zullen volhouden en die de eindstreep zullen behalen...

Zie ook onderwerp 'Gemeente als leger' in hoofdstuk 'Gemeente'.

8.3.3. Geestelijke wapenrusting

Wapenrusting

Elke soldaat weet dat zijn gevechtsuitrusting van levensbelang is als hij de strijd ingaat. Het bekendste Bijbelgedeelte over de geestelijke wapenrusting vinden we in Efeziërs 6:10-20. Paulus legt eerst uit waarom we die wapenrusting zo hard nodig hebben (vs.10-13):

"Bekleed u met de hele wapenrusting van God, opdat u stand kunt houden tegen de listige verleidingen van de duivel. Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijd-

perk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten."
(Efeziërs 6:11-13, HSV2010)

Hieruit kunnen we het volgende afleiden:

- De vijand (de satan) is sterk en actief.
- De vijand is sluw en kent je zwakheden en valt je aan op de gevoelskant van je geloofsleven. Daar ben je het meest kwetsbaar.
- Je eigen kracht is volstrekt ontoereikend. Het is namelijk een geestelijke strijd tegen een vijand die vele malen sterker is dan jijzelf.
- Je hebt dus Gods kracht nodig om stand te kunnen houden.

In dit Bijbelgedeelte gaat het om de innerlijke strijd. Het doel van innerlijke de strijd is niet het verslaan van de vijand, maar het standhouden tegenover verleidingen en onder beproevingen. Maar deze wapenrusting is evenzeer nodig voor de aanvalsstrijd, alleen zijn daarbij ook bepaalde geestelijke wapens nodig.

Zoek je kracht bij God

"Ten slotte, zoek uw kracht bij de Heer en zijn almacht." (Efeziërs 6: 10, WV1995)

Bij de behandeling van dit onderwerp wordt dit eerste Bijbelvers van het bekendste gedeelte over de geestelijke wapenrusting wel eens over het hoofd gezien. Alleen met een goede wapenrusting red je het niet. Je hebt ook een goede (geestelijke) conditie nodig om de strijd aan te kunnen: vol zijn van Gods Geest, zodat Gods kracht om te overwinnen actief aanwezig kan zijn in je leven.

Doe je HELE wapenrusting aan!

Er staat niet dat je om een wapenrusting moet bidden. Nee, die wapenrusting is binnen handbereik en het is een prima uitrusting. Je moet hem alleen wel zelf aanpakken en aandoen.

We moeten niet vragen of God ons in zijn leger wil plaatsen (zoals we zingen in Opwekkingslied 376: "Maak ons een leger, o Heer"), want we zijn als gelovigen al lang opgenomen in Gods leger. We moeten nooit vragen of God iets wil doen wat Hij al lang gedaan heeft, maar eenvoudigweg onze positie innemen.

In het aangehaalde Bijbelgedeelte wordt gesproken over de HELE wapenrusting. Veel andere Bijbelvertalingen laten dit detail helaas weg. Het is belangrijk dat we elk deel van de wapenrusting aantrekken en dat alles een plek geven in ons dagelijks leven waarvan die uitrustingstukken een afbeelding zijn. Let wel: je hebt ALLE delen van de wapenrusting nodig. Het ontbreken van een van de onderdelen van je wapenrusting kan fataal zijn. De vijand ziet het direct en hij zal niet aarzelen om er dankbaar misbruik van te maken.

1. Gordel van waarheid

"... de waarheid als een gordel om uw middel ..." (Efeziërs 6:14, WV1995)

Het gaat hier om geloofszekerheid: Gods Woord aanvaarden als waarheid van waaruit je denkt en als norm voor je leven. Een soldaat van deze tijd heeft een koppel waar je van alles aan kunt hangen wat je nodig kunt hebben: een bajonet, handgranaten, patroontassen en nog heel wat meer, afhankelijk van de gevechtstaak. De koppel houdt ook de kleding van de soldaat op een goede manier bij elkaar, zodat hij ongehinderd kan bewegen. Een praktische kennis van Gods Woord is van fundamenteel belang voor een stabiel christenleven en gezonde gedachten.

Je hebt Gods waarheid vooral nodig om de leugens te ontdekken die verborgen zitten in de aantrekkelijk lijkende verleidingen. Verleidingen lijken te leiden tot snel en begerenswaardig geluk, maar ze hebben altijd een veel te hoog prijskaartje. Ze hebben altijd schadelijke gevolgen voor Gods Koninkrijk, voor jezelf en vaak ook voor anderen. Tegenover de verleidingen die door de satan worden aangeprezen staan Gods beloften die eeuwigheidswaarde hebben en een veel dieper geluk, gebaseerd op liefde, blijdschap en vrede.

Ook is het van belang dat je een echte christen bent, eerlijk en ontdaan van vrome schijn. Dat betekent ook dat je levensstijl in overeenstemming is met je woorden.

Bedenk vooral dat veel innerlijke geestelijke strijd een strijd in je gedachteleven is. Als het de satan lukt om je gedachten los te maken van Gods waarheid heb je de strijd al bij voorbaat verloren.

2. Pantser van gerechtigheid

"... de gerechtigheid als een pantser om uw borst .." (Efeziërs 6:14, WV1995)

Dit heeft op een andere manier te maken met geloofszekerheid: zeker weten dat je zonden zijn vergeven en dat de gerechtigheid van Jezus jou is toegerekend bij de wedergeboorte, en dat je gereinigd van dagelijkse zonden die zijn beleden.

Zolang de zonde een plaats heeft in je leven doordat je bepaalde zonden koestert, heb je niet de noodzakelijke bescherming die een pantser biedt. De satan heeft dan een invalspoort in je leven en dan ben je uiterst kwetsbaar voor zijn aanvallen. Een rein geweten is daarbij een dringende noodzaak. Een pantser (denkend aan bijvoorbeeld een Romeinse wapenrusting) kan heel zwaar zijn. Het is niet altijd gemakkelijk om een rein leven te leiden. Maar zoals het pantser de kwetsbare en vitale delen van het lichaam beschermt, zo is een rein geweten de beste bescherming tegenover de satan die een expert is om je zwakke plekken te ontdekken. Hij kan je dan nergens op pakken. Jezus heeft geen zonden gedaan. Daarom kon Hij in dit verband over de satan zeggen:

"... Hij heeft geen macht over mij..." (Johannes 14:30, NBV2004)

Datzelfde geldt ook voor jou als je een rein geweten hebt: de satan heeft dan gewoon geen vat op je.

Als we het over een pantser van gerechtigheid hebben moeten we niet alleen denken aan het nalaten of belijden van zonden. Gerechtigheid is in de eerste plaats doen wat goed is tegenover God en je medemensen. Dat is Gods wil voor de levensstijl van iedere gelovige.

3. Schoeisel van paraatheid

*"... de voeten geschoeid met de toerusting van het evangelie van de vrede"
(Efeziërs 6:15, TELOS1982)*

Goed schoeisel is voor een soldaat nodig om stevig op je voeten te staan. Zonder goede schoenen zouden de voeten van een soldaat te gevoelig zijn voor stenen en oneffenheden in het oneffen terrein waardoor hij zou struikelen of vallen. Met stevig schoeisel blijf je staan onder moeilijke omstandigheden. Het evangelie brengt vrede en stabiliteit. Het wijst de weg om vrede te ontvangen en te bewaren. Vrede heb je wanneer je een zuiver geweten hebt, wanneer je je verleden goed hebt verwerkt, je heden hebt aanvaard en vertrouwen hebt in de toekomst. Deze vrede is niet het resultaat van eigen inspanningen, maar het is een geschenk van God. Het is ook door de apostel Paulus genoemd een van de vruchten van de Geest (Galaten 5:22). Vrede vinden we alleen bij Jezus.

In diverse Bijbelvertalingen wordt in de aangehaalde Bijbeltekst gesproken over de bereidheid het evangelie te verkondigen. Ik denk dat dit geen juiste interpretatie is, ook al omdat het bij dit onderwerp gaat over innerlijke strijd tegen de aanvallen van de vijand, en niet over het uitdragen van het evangelie.

4. Schild van geloof

"Neem bovenal het schild van het geloof op, waarmee u alle vurige pijlen van de boze zult kunnen uitblussen." (Efeziërs 6:15, HSV2010)

Dit deel van de wapenrusting zal de doorslag geven in de strijd, want geloof is de sleutel tot de overwinning. We denken dan aan de vier geloofsaspecten:

zielsaspect	geloofsaspect	Innerlijke houding
verstand	geloofszekerheid	- accepteren wat God zegt als waarheid en norm - de noodzaak inzien van zonden belijden
gevoel	geloofsbeleving	- de omgang met God zoeken - je geluk en heil van God verwachten
wil	geloofskracht	- toegewijd zijn aan God - bereid zijn om te doen wat God wil
gedrag	geloofspraktijk	- gerechtigheid doen - God en medemensen liefhebben

Geloofsaspecten

Geloof is de kraan waardoor Gods zegen en kracht in je komt en door je heen stroomt. Door het geloof vloeit Gods overwinningskracht in je over:

"Ik ben tegen alles bestand door hem die mij kracht geeft." (Filippenzen 4:13, NBV2004)

In verbondenheid met Jezus kun je alles aan en kunnen de aanvallen van de satan je geen schade doen. Er worden voortdurend pijlen op je afgeschoten en brandende pijlen zijn de gevaarlijkste soort pijlen. Je kunt dan denken aan:

- leugens, beproevingen, verleidingen
- angst, bezorgdheid
- ontmoediging, wanhoop, twijfel
- verwarring over de waarheid
- verleiding tot allerlei zonden
- dwaalleringen, occultisme, magie

Onderschat die pijlen niet. Veel gelovigen, krachtiger dan jij en ik, zijn getroffen door zulke pijlen, die hen nooit hadden moeten treffen. Denk niet dat je als christengelovige er immuun voor bent. Het schild moet worden opgeheven om bescherming te geven, het moet actief worden gebruikt. Al je oplettendheid is nodig in de strijd tegen de geestelijke machten.

5. Helm van redding

"en neemt de helm des heils aan..." (Efeziërs 6:17, NBG1951)

"Draag ook de helm van de redding..." (Efeziërs 6:17, WV1995)

"Draag als helm de verlossing..." (Efeziërs 6:17, NBV2004)

De helm geeft aan dat het hier gaat om de bescherming van het denken van de gelovige. Het heil (anders vertaald als redding of verlossing) omvat veel meer dan gered worden en een kind van God worden. Het omvat alle zegen en hulp die God je heeft toegezegd onder alle omstandigheden van het leven, dus ook in de strijd. Het is goed om de volle breedte van dat begrip (Grieks: 'soteria') te kennen. Deze helm zorgt voor een voortdurend besef van Gods bescherming en allesomvattende hulp; het zeker weten dat je alles hebt ontvangen wat je nodig hebt.

Zie voor meer details over begrippen als 'redding' e.d. het onderwerp 'Herscheppingsproces' in hoofdstuk 'Geloofsgroei'.

6. Zwaard van de Geest

"... en het zwaard van de Geest, dat wil zeggen, het woord van God." (Efeziërs 6:17, WV1995)

Als gelovige behoort je goed getraind te zijn in het gebruik van Gods Woord, in het actief hanteren van Bijbelse waarheden tegenover de listige aanvallen van de satan. Jezus heeft Gods Woord met succes gebruikt toen Hij verzocht werd in de woestijn.

Het zwaard van de Geest is het enige strijdwapen dat in dit Bijbelgedeelte wordt genoemd, omdat de focus van dit gedeelte ligt bij de INNERLIJKE geestelijke strijd die de gelovige te voeren heeft bij beproevingen en verleidingen. Bij de naar buiten gerichte geestelijke strijd, het 'strijden voor Jezus' zijn ook andere wapens van belang.

7. Gelovig gebed

"Bid en smeeke in de Geest bij elke gelegenheid en op allerlei wijze..."
(Efeziërs 6:18, WV1995)

Juist door gelovig gebed, in verbondenheid met God door de Heilige Geest, kan Gods kracht in je overvloeien zodat alle bovengenoemde wapens als het ware geactiveerd worden en kunnen bewerkstelligen waartoe God ze heeft gegeven. Met 'bidden in de Geest' kan ook bidden in een geestelijke taal bedoeld zijn. De gelovige kan niets doen buiten de verbondenheid met Jezus, die heeft gezegd:

"... los van Mij kunnen jullie niets." (Johannes 15:5, WV1995)

Alleen in afhankelijkheid van Jezus en een levenshouding van omgang met God en voorbede ontvangen we als gelovigen kracht om stand te houden tegenover de aanvallen van Gods tegenstander die ook onze tegenstander is. En zo komen we terug bij het eerste vers van het Bijbelgedeelte wat we besproken hebben.

"Ten slotte, zoek uw kracht bij de Heer en zijn almacht." (Efeziërs 6:10, WV1995)

8.3.4. Geestelijke wapens

Na het vorige onderwerp over de geestelijke wapenrusting gaan we het nu hebben over de geestelijke wapens die kunnen worden gebruikt TEGEN de satan en zijn rijk en VOOR de belangen van Gods Koninkrijk.

Geen aardse strijd

Jezus heeft het grote voorbeeld gegeven van het bestrijden van de satansmachten zonder met wereldse middelen te vechten. Hij legde aan Pilatus uit dat zijn koninkrijk van een totaal andere orde was dan het Romeinse Rijk:

"... Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat ik aan de joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier." (Johannes 18:36, NBV2004)

Door zichzelf over te leveren om gekruisigd te worden heeft Jezus een geweldloze strijd gevoerd, die uitmondde in de allergrootste overwinning op de meest gewelddadige macht van het heelal.

Wapens

"We leven wel in deze wereld, maar vechten niet met de wapens van deze wereld."
(2 Korintiërs 10:3, NBV2004)

Om te beginnen hebben we van God een perfecte geestelijke wapenrusting ontvangen. Daarbij kunnen de volgende wapenen worden gehanteerd in de aanvalsstrijd tegen de vijand en voor het Koninkrijk van Jezus. Het zijn wonderlijke wapens. Enkele van de belangrijkste wapens in de geestelijke strijd zijn:

- geloof (in Jezus)
- goddelijke autoriteit (in naam van Jezus)
- gebed (in de naam van Jezus)

Deze drie wapens worden in de volgende drie onderwerpen besproken.

En toch, het meest effectieve en krachtige wapen in de geestelijke strijd is ... zegenende liefde en bereidheid om te lijden voor Jezus. Daarin is Jezus ons voorgedaan en we weten allemaal dat Hij door zijn lijden en sterven de satan de beslissende nederlaag heeft toegebracht en een overwinning voor Gods Koninkrijk. Welnu, als die daad van Jezus tot de allergrootste overwinning heeft geleid, is de bereidheid van christenen om voor Hem te lijden en te sterven ook het aller-krachtigste wapen in de geestelijke strijd van vandaag en morgen. Dat lijkt me een heel logische en ook een heel begrijpelijke conclusie. Hoeveel gelovigen zijn er vandaag de dag IN ONS LAND die bereid zijn om die hoge prijs te betalen in navolging van Jezus?

Zie daarover meer in hoofdstuk 'Geloofsvervolging'.

Misplaatste strijdlust

Wees er goed van doordrongen dat je eigen wilskracht GEEN wapen is in de geestelijke strijd. Vergis je niet. Veel strijdlust van christenen komt nog altijd voort uit hun eigen dadendrang, maar daarmee kan geen geestelijke strijd gevoerd worden, ook al lijkt het er misschien wel op.

Een bekend Bijbels voorbeeld van misplaatste strijdlust vinden we bij Petrus die in de olijfgaard Getsemane zijn Meester wilde verdedigen toen Hij gevangen werd genomen. Hij trok zijn zwaard en sloeg erop los.

*"Nu greep een van Jezus' metgezellen naar zijn zwaard. Hij trok het, haalde uit en sloeg de dienaar van de hogepriester een oor af. Daarop zei Jezus tegen hem: 'Steek je zwaard terug op zijn plaats. Want wie naar het zwaard grijpt, zal door het zwaard omkomen.'
(Matteüs 26:51-52, NBV2004)*

Jezus begreep wel dat Petrus het goed bedoelde, maar hij wees hem wel terecht. Hij begon namelijk op eigen initiatief en vanuit zijn eigen persoonlijke kracht te vechten. Een goede soldaat luistert naar de commando's van zijn hogere in rang, en dat had Petrus niet gedaan. Hij had niet door dat Jezus op dat moment juist was begonnen aan de allergrootste geestelijke strijd van alle eeuwen en het aller-krachtigste geestelijke wapen inzette: zelfopofferende liefde. Dat LIJKT geen wapen, maar IS het wel.

Wie een geestelijk gevecht ingaat met ongeestelijke wapens, namelijk vanuit eigen menselijke kracht, loopt een groot risico om zelf schade te lijden. Agressie brengt vrijwel altijd een spiraal van agressie op gang met ernstige gevolgen...

8.3.5. Geloof als geestelijk wapen

Geloof is altijd noodzakelijk om iets van God te ontvangen wat je zelf niet hebt of niet kunt opbrengen. Naast het besef van afhankelijkheid en onvermogen tot geestelijke resultaten is geloof de tweede en beslissende voorwaarde om tot overwinning te komen in de innerlijke strijd. Het geloof wordt ook genoemd bij de geestelijke wapenrusting in de verdedigingsstrijd. Nu gaan we het hebben over geloof in de aanvalsstrijd.

Geloof

Geloof is zonder meer het belangrijkste wapen in de geestelijke strijd. Met geen enkel ander wapen kunnen we iets uitrichten zonder geloof, want geloof is de kraan waardoor Gods kracht in ons kan overvloeien. Denk maar aan de strijd om Jericho.

"Door dat geloof vielen de muren van Jericho toen het volk er zeven dagen lang omheen getrokken was. (Hebreeën 11:30, NBV2004)

Nadat het volk Israël voor de laatste keer om Jericho was gelopen, riep Jozua:

"... Juicht, want de HERE heeft u de stad gegeven!" (Jozua 6:16, NBG1951)

Het volk juichte als nooit tevoren en het bolwerk van de vijand stortte in. Door hun geloof zijn de muren gevallen.

Lofprijzing

In dezelfde lijn kan ook lofprijzing als geloofsuiting een effectief wapen zijn om daarmee Gods overwinning te proclameren. Een van de meest bekende Bijbelgeschiedenissen in dit verband is de strijd van koning Josafat en zijn leger tegen een overmachtige vijand in 2 Kronieken 20. Terwijl de vijand er aan kwam, begon een afdeling van het Israëlitische leger God te prijzen omdat het volk geloofde in Gods belofte van overwinning:

"In overleg met het volk wees hij zangers aan om de lof van de HEER te zingen. Zij trokken voor de bewapende legermacht uit, de heilige glorie prijzend met de woorden: 'Loof de HEER, eeuwig duurt zijn trouw.'" (2 Kronieken 20:21, NBV2004)

Op dat moment zorgde God voor een wonder, zodat het vijandelijke leger zichzelf vernietigde. Lees dit hoofdstuk eens aandachtig, want je kunt er veel uit leren over geestelijke strijd. De overwinning wordt behaald door onvoorwaardelijk te vertrouwen in de overwinning van de Koning.

Geloof als voorwaarde voor overwinning

De voorwaarden voor wedergeboorte, het begin van Gods herscheppingswerk in de mens, wordt in het volgende Bijbelgedeelte duidelijk vertolkt:

"Door uw geloof in Hem bent u gered en dat komt door zijn genade. Dat is niet uw eigen verdienste, maar een geschenk van God. Niemand zal zich erop kunnen beroemen het zelf gepresteerd te hebben." (Efeziërs 2:8-9, HB2008)

Gods genade is de grond en de bron voor onze redding of verlossing (een belangrijk aspect van de wedergeboorte), terwijl het geloof van de mens de voorwaarde is. Hetzelfde principe geldt ook bij de overwinning bij de innerlijke strijd: door Gods genade ontvangen we er de kracht toe via de Heilige Geest, die we vervolgens in geloof moeten aannemen.

Bergen verzetten

Het geloof in de oneindige kracht van de Zoon van God leidt tot de overwinning, en niet de eigen menselijke wilskracht die op de achtergrond misschien ook wel wordt ingeschakeld. Jezus zei:

"... Ik verzeker jullie: als jullie geloof hebben als een mosterdzaadje, dan zullen jullie tegen die berg zeggen: 'Verplaats je van hier naar daar!' en dan zal hij zich verplaatsen. Niets zal voor jullie onmogelijk zijn." (Matteüs 17:20, NBV2004)

Dat is dus geloof dat bergen verzet. Iedereen kent wel verhalen over grote wonderen die zijn verricht door het geloof. Er is zelfs een waar gebeurd verhaal van een kleine berg in het Midden-Oosten die door God verplaatst werd na gelovig gebed, waardoor een plaatselijke bestuurder tot geloof kwam. Het was dus niet alleen maar een spreekwoordelijke uitdrukking van Jezus!

8.3.6. Autoriteit als geestelijk wapen

Van God ontvangen autoriteit

Een mens kan geen goddelijke autoriteit hebben tenzij hij die van God ontvangt, die de macht heeft over de hele schepping. In het Oude Testament lezen we dat uitsluitend profeten hebben gesproken en gehandeld vanuit goddelijke autoriteit. Deze profeten waren tot profeet gezalfd. Bekende profeten zijn Henoeh, Mozes, Elia, Elisa en later Johannes de Doper.

Jezus ontving zijn zalving doordat de Heilige Geest op Hem kwam bij zijn doop. Vanaf dat moment begon zijn bediening als de door God gezonden Mensenzoon. Daarvoor had Hij op een onopvallende manier bij zijn ouders in Nazaret gewoond.

Onder het Nieuwe Verbond heeft elke ware gelovige bij zijn wedergeboorte een soort zalving ontvangen door de inwoning van de Heilige Geest. Daardoor hebben zij in verbondenheid met Jezus een positie gekregen in de geestelijke wereld.

"Hij heeft ons samen met hem (=Jezus) uit de dood opgewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus." (Efeziërs 2:6, NBV2004)

Vanuit die positie in verbondenheid met Jezus heeft de gelovige een indrukwekkende autoriteit gekregen. Door te handelen in geloof kan de gelovige vanuit die autoriteit allerlei bijzondere dingen doen, want geloof is altijd de sleutel om Gods beschikbare kracht in werking te stellen.

Elia sprak met autoriteit

In de geschiedenis van de profeet Elia zien we veel voorbeelden van handelen vanuit Gods autoriteit. Ik vraag me af of Elia alles in opdracht van God deed of dat hij zelf zo nu en dan een initiatief nam en eenvoudigweg handelde 'in de geest van God' en erop rekende dat God achter hem stond. Laten we eens een paar voorbeelden bezien van zijn optredens in Gods autoriteit:

1. Elia kondigde een periode van droogte aan om Israël tot inkeer te brengen (1 Koningen 17:1).
2. Elia beloofde vuur uit de hemel op het altaar op de berg Karmel om aan te tonen dat Israëls God de levende God is (1 Koningen 18:20-24).
3. Elia deed vuur uit de hemel neerdalen om soldaten te verteren die hem gevangen wilden nemen (2 Koningen 1).
4. Elia sloeg met zijn mantel op het water van de Jordaan om een droge doorgang te krijgen (2 Koningen 2:8).

God honoreerde al Elia's optredens en Elia wist dat. Ongetwijfeld was er sprake van een uitstekende afstemming van Elia's hart met God. En mens kan niet zomaar zeggen wat in zijn bol opkomt en verwachten dat God het spel meespeelt, zoals de geest uit de lamp van Aladdin. God heeft alle autoriteit. God gaat soms heel ver in het honoreren van handelingen van gelovigen wanneer in zijn autoriteit wordt gehandeld. Denk maar aan die keer dat Mozes op een rots sloeg om er water uit te laten komen, terwijl God had gezegd dat hij tegen de rots moest spreken (Numeri 20:2-13).

De Bijbel nodigt ons uit om Elia's voorbeeld te volgen.

"Elia was een mens als wij, en nadat hij vurig had gebeden dat het niet zou regenen, is er drie-en-een-half jaar lang geen regen gevallen op het land. Toen bad hij opnieuw, en de hemel gaf regen, en het land bracht zijn vrucht weer voort." (Jakobus 5:17-18, NBV2004)

Spreken en handelen vanuit de autoriteit van Jezus

Kort voor zijn hemelvaart zei Jezus tegen zijn discipelen:

"...Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit." (Johannes 20:21, NBV2004)

Nu Jezus niet meer op aarde is, zijn wij als gelovigen zijn vertegenwoordigers op aarde geworden. Dat houdt in dat wij in zijn naam de volgende autoriteit hebben:

- bidden en vasten (Johannes 16:23-24)
- genezingen uitvoeren in de naam van Jezus (Marcus 16:18; Handelingen 3:1-10)
- demonen uitdrijven in de naam van Jezus (Marcus 16:17; Handelingen 16:18)
- doden opwekken (Handelingen 9:35-43; Handelingen 20:7-12)
- andere wonderen doen (Marcus 16:17-18; Handelingen 5:12)
- beslissingen nemen, die door de hemel bekrachtigd worden (Matteüs 16:19; Handelingen 5:9; Handelingen 13:11; Handelingen 14:8-10)
- andere gelovigen de handen opleggen om daarmee een zekere autoriteit over te dragen (Handelingen 13:3)

Deze autoriteit is aan alle ware gelovigen gegeven, dus niet alleen aan kerkelijke leiders of predikanten.

Autoriteit en opdracht om te zegenen

*"Vergeld geen kwaad met kwaad, en als u wordt uitgescholden, scheld dan niet terug; zegen juist, opdat u ook zelf zegen ontvangt, want daartoe bent u geroepen."
(1 Petrus 3:9, NBV2004)*

Alle wedergeboren gelovigen hebben de bevoegdheid om mensen te zegenen. Ook dat geldt dus niet alleen maar bepaalde mensen, zoals predikanten. Omdat in de rooms-katholieke kerk de gedachte heerst dat alleen de kerk de bevoegdheid heeft om Gods genademiddelen te hanteren en uit te delen, mogen daar alleen door de kerk gewijde personen zegenende handelingen verrichten. In protestantse kerken wordt het 'priesterschap van alle gelovigen' met de mond beleden, maar in de praktijk liggen er taboes op bepaalde handelingen die daar alleen door predikanten verricht mogen worden, zoals het 'uitspreken van de zegen' in de zondagse eredienst.

Omdat veel gelovigen niet veel zicht hebben op de volmacht of autoriteit die ze in Jezus hebben verkregen, zien we er in de praktijk veel te weinig van. De meesten vinden het veiliger om zich te beperken tot het bidden voor mensen en het effect aan God over te laten. Zegenen van mensen is in feite een geloofsdaad, die alleen kan worden uitgevoerd vanuit het besef van afhankelijkheid van God en geloof in Gods werkzaamheid om die zegen in de ander te realiseren.

Door anderen te zegenen (altijd in de naam van Jezus en niet uit onszelf natuurlijk) plaatsen we hen onder Gods invloedssfeer om iets in hun leven te doen dat hen dichterbij het doel van God met hun leven brengt. Dat kunnen we zien als een stukje geestelijke strijd, namelijk de bevordering van de invloedssfeer van Gods Koninkrijk en het terugdringen van de invloed van de duisternis op hun leven.

Autoriteit om zo nodig te vervloeken

Het tegenovergestelde van zegenen is vervloeken. In de Bijbel lezen we voorbeelden van vervloekingen door mensen die in de dienst van Gods stonden. In vrijwel alle gevallen gaat het dan om bestraffingen om mensen te leren zien dat het weerstaan van God tot ellende leidt en het doen van Gods wil zegen tot gevolg heeft. Dit is niet het leukste onderwerp uit de Bijbel, maar als we recht willen doen aan Gods Woord mogen we dit niet uit de weg gaan. Enkele voorbeelden:

- De profeet Elia kondigde een hongersnood af vanwege de zonde van het tienstammenrijk van Israël onder leiding van koning Achab:
"De Tisbiet Elia uit Gilead zei tegen Achab: 'Zo waar de HEER leeft, de God van Israël, in wiens dienst ik sta, de eerstkomende jaren zal er geen dauw of regen komen tenzij ik het zeg.'" (1 Koningen 17:1, NBV2004)
- De profeet vervloekte een stel straatjongens die hem uitscholden. Het effect was verbijsterend, wellicht ook voor Elisa zelf:
"Elisa keek om, en toen hij de kinderen zag, vervloekte hij ze in de naam van de HEER. Meteen kwamen er twee berinnen uit het bos, die tweeënveertig van de kinderen verscheurden." (2 Koningen 2:24, NBV2004)
- De apostel Paulus sprak een vloek uit over Elymas omdat hij probeerde tegen te houden dat zijn baas tot geloof zou komen:
"Let op: de hand van de Heer zal u treffen, u zult blind zijn en voorlopig geen zonlicht meer zien.' Onmiddellijk werd alles donker om hem heen, zodat hij tastend zijn weg moest zoeken..." (Handelingen 13:11, NBV2004)
- De apostel Paulus zegt dat bepaalde mensen, die het werk van God dwarsbomen, uit de gemeente moeten worden gezet, verwijderd uit de omgeving waar Gods zegen heerst, zodat hij kwetsbaar is voor wat de satan hem kan aandoen:
"... leveren wij in de naam van de Here Jezus die man aan de satan over tot verderf van zijn vlees, opdat zijn geest behouden worde in de dag des Heren." (1 Korintiërs 5:5, NBG1951)

Zie ook onderwerp 'Zegenen' in hoofdstuk 'Zegenende liefde'.

8.3.7. Gebed als geestelijk wapen

Geestelijke autoriteit in gebed

Jezus beloofde een speciale betrokkenheid waar gelovigen bij elkaar zijn om gemeenschappelijk te bidden:

"... Ik zeg u, dat, als twee van u op aarde iets eenparig zullen begeren, het hun zal ten deel vallen van mijn Vader, die in de hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in mijn naam, daar ben ik in hun midden." (Matteüs 18:19-20).

Deze tekst wordt vaak aangehaald als een soort troostprijs voor samenkomsten met een tegenvallende opkomst. Daar is hij niet voor bedoeld. Het getal twee of drie heeft te maken met het aantal getuigen dat nodig is bij een rechtsgeding of het sluiten van een contract. De aangehaalde tekst is naar mijn mening bedoeld om ons als gelovigen te doordringen van onze rechtspositie in de hemel, die we als kinderen van God hebben ontvangen. Mede op grond daarvan kunnen we rekenen op gebedsverhoring naar Gods beloften. Gezamenlijk gebed is zonder meer krachtiger dan individuele gebeden, en een effectief wapen in de geestelijke strijd.

Strijdend gebed

Geestelijke strijdvoering heeft niet alleen te maken met de uitbreiding van Gods Koninkrijk, maar ook met het schade toebrengen aan het rijk van de satan. Jezus heeft ons daarbij het voorbeeld gegeven:

"... De Zoon van God is dan ook verschenen om de daden van de duivel teniet te doen." (1 Johannes 3:8, NBV2004)

Er is een ander soort gebedsstrijd dan we tot dusver hebben besproken: het bidden tégen het demonische machtsgebied. Veel gelovigen kijken daar vreemd van op. We zijn meer gewend aan het positief bidden om hulp voor mensen die veel strijd te verduren hebben, om bescherming van vervolgte gelovigen, enzovoort. Maar we mogen ook tégen het werk van de satan bidden. In de Heidelbergse Catechismus (zondag 48) vinden we een interessante uitleg van de woorden 'Uw koninkrijk kome' van het Onze Vader gebed. Vrij weergegeven staat er: "Vernietig het werk van de duivel en alle heerschappij die zich tegen U verheft en alle acties die ingaan tegen Uw Woord."

Ik heb ook wel eens deelgenomen aan een gebedsactie rondom een schouwburg dichtbij onze woonplaats waar een occulte show werd gegeven. Van bezoekers hoorden we achteraf dat er die avond nauwelijks iets bijzonders gebeurde. Het is een van de vele voorbeelden van wat we kunnen doen als we ons als gelovigen strijdbaar opstellen. Onze gebeden hebben meer invloed in de geestelijke wereld dan we denken. Zo kunnen we bijvoorbeeld ook:

- bidden tegen tirannieke overheden die christenen onderdrukken,
- bidden dat God de plannen van zulke overheden zal verijdelen,
- bidden dat misdadige organisaties worden opgerold,
- enzovoorts

Bidden van boven naar beneden

Een nieuwtestamenteisch gelovige heeft in Jezus een plaats gekregen in de geestelijke wereld.

"Hij heeft ons samen met hem (=Jezus) uit de dood opgewekt en ons een plaats gegeven in de hemelsferen, in Christus Jezus." (Efeziërs 2:6, NBV2004)

Gelovig gebed speelt zich dan ook af in de geestelijke wereld, want een bidder verkeert in Gods tegenwoordigheid. Als je dat beseft, bid je dus vanuit de hemel en probeer je de aardse probleemsituatie vanuit de hemel te bekijken. Hoe kijkt God ernaar? Welke bedoelingen zou God ermee kunnen hebben? Je gaat dan met geestelijke ogen naar de probleemsituatie kijken en komt losser van de emoties, die het probleem bij je oproept. Voorbede doen wordt dan bidden vanuit je verbondenheid

met Jezus en in de autoriteit van Jezus, waarbij we in de eerste plaats bidden om geestelijke resultaten. Voorbeelden daarvan zijn:

- dat Gods bedoelingen op aarde worden gerealiseerd ("uw wil geschiede op aarde, zoals ook in de hemel", naar Matteüs 6:10)
- dat de personen, voor wie je bidt, zicht op God zullen hebben zodat hun aansluiting op de hemelse krachtbron goed functioneert (Efeziërs 1:15-19)

Aanvallend groepsgebed

Het gaat er in een strijdend groepsgebed om dat we pleitend op Gods almacht en zoekend naar zijn wil ons aandeel leveren in de geestelijke strijd. Bij oorlogvoering moeten vijandelijke stellingen worden veroverd. Bij een grootschalige militaire aanval worden allerlei wapens en tactieken ingezet: bijvoorbeeld artilleriebeschietingen op lange afstand om de vijand te verzwakken, vervolgens een stormloop om de stellingen stuk voor stuk in te nemen. De artillerie zou je kunnen vergelijken met mensen die thuis en op de achtergrond bidden voor mensen of situaties. Het veroveren van stellingen is typisch iets voor gebedsgroepen, die geestelijke strijd voeren. Je gaat dan niet alle stellingen tegelijk beschieten, want dan verover je zelfs niet één stelling. Nee, je valt telkens één stelling met zijn allen aan. Als de stelling genomen is ga je naar de volgende. Zo kunnen we ook in een gebedsgroep het beste omgaan met de gebedsonderwerpen die we op ons hart hebben gekregen. Strijden de voorbede is geen doel op zich, het gaat om de resultaten!

Meer over voorbede en groepsgebed vind je in hoofdstuk 'Bidden en ontvangen'.

8.3.8. Overwinning in de geestelijke strijd

Vertrouwen op Gods hulp en kracht

Bij de innerlijke strijd kunnen we pas tot overwinning komen als we ons bewust zijn van onze eigen zwakheid. Hetzelfde principe geldt voor de geestelijke strijd naar buiten. We zien het bijvoorbeeld geïllustreerd in het verhaal van David en Goliath: de zwakke, kwetsbare David tegenover de schijnbaar onoverwinnelijke reus (1 Samuël 17). Deze geschiedenis laat zien dat een zwak mens samen met de almachtige God de winnende combinatie is, waar geen satansmacht tegenop kan. Door de hele kerkgeschiedenis heen zien we dit zelfde principe: eenvoudige, zwakke mensen, die zich door God hebben laten gebruiken, waardoor heel bijzondere dingen zijn gebeurd.

In de geestelijke strijdvoering kunnen we rekenen op daadwerkelijke hulp van Gods kant:

- inzicht, liefde en kracht van de Heilige Geest
- zeer krachtige engelen die ons daadwerkelijk beschermen, strijd voeren of wonderen uitvoeren
- Jezus zelf, die de aanvoerder is van de hemelse machten

Toen de apostel Johannes als banneling op het eiland Patmos was, zag hij een verschijning van Jezus in al zijn ontzagwekkende kracht:

"Zijn voeten glansden als brons in een oven en Hij had een stem als een donderende waterval. In zijn rechterhand hield Hij zeven sterren; uit zijn mond kwam een scherp, tweesnijdend zwaard en zijn gezicht straalde en schitterde als de felle zon. (Openbaring 1:15-16, HB2008)

De reactie van Johannes was dat hij doodsbang voor Jezus neerviel. Ik denk dat hij zijn leven lang nog nooit zo was geschrokken. En toch, het was niet Jezus' bedoeling om zijn geliefde vriend en trouwe apostel de stuipen op het lijf te jagen. Het was juist om hem te laten zien dat zijn Heer een ongekend krachtige strijder is, waarvoor de satan beeft van angst en paniek. Deze Jezus staat naast ons als gelovigen in de geestelijke strijdvoering. De satan slaat ook voor ons op de vlucht, niet omdat wij zelf zo indrukwekkend zijn, maar omdat Jezus naast ons staat...

Overwinning beloofd

Hoewel Jezus ALLE eer toekomt voor de overwinning in de geestelijke oorlog, speelt de Gemeente ook een cruciale rol in de eindoverwinning. Behalve de grote Generaal hebben ook de soldaten een aandeel in de totale strijd en samen zullen ze overwinnen. Paulus schreef hierover:

"En de God van de vrede zal de satan spoedig onder uw voeten (=die van de gelovigen) verpletteren..." (Romeinen 16:20, HSV2010)

Als je deze tekst voor het eerst tot je laat doordringen, kun je je ogen niet geloven. Je bent gewend aan de gedachte dat Jezus de overwinnaar is en dat wij als gelovigen passief achter Hem aan sloffen. Dat laatste is een leugen uit de hel die helaas door veel gelovigen wordt geloofd. We zijn wel afhankelijk, maar tegelijk ook soldaten in het leger van de grote Overwinnaar, Koning Jezus. Na de eindoverwinning zal Jezus niet als enige op het overwinnaarpodium staan. Er zullen gelovigen naast Hem staan die ervoor gekozen hebben om geen passieve kerkbankvullers te zijn, maar mensen die tot het einde toe met Hem hebben meegestreden. Zul jij daar bij zijn?

Geestelijke strijd volhouden

Het winnen van een oorlog vergt een lange adem. Met de geestelijke oorlog is het niet anders. We moeten het niet te snel opgeven als het gewenste resultaat niet snel wordt verkregen of wanneer we tegenslag ondervinden. De vijand heeft wel de belangrijkste slag verloren, maar hij heeft nog heel wat vuurkracht over en kan nog heel wat weerstand bieden. Maar hij is 'gemakkelijk' te verslaan door christengelovigen die in de naam van Jezus de strijd aanbinden.

In de geestelijke strijdvoering is het niet alleen maar overwinning wat de klok slaat. We zullen de geestelijke oorlog wel winnen, maar niet elk gevecht. Er is tegenstand van buiten, vanwege de satan, demonische machten, en mensen die zich daardoor laten leiden. Ook is er tegenstand van binnen uit, vanwege de verdeeldheid onder de christenen. Bovendien hebben veel actieve werkers in Gods Koninkrijk te kampen met tegenslagen, moeiten, overbelasting, ziekten en tegenwerking, waardoor ze tot op het bot worden beproefd. Soms is de strijd buitengewoon hard en zijn de kosten voor het dienen van Koning Jezus erg hoog. Strijden en lijden gaan vaak hand in hand. Paulus waarschuwde Timoteüs er al voor:

"Lijd met de anderen als een goed soldaat van Christus Jezus." (2 Timoteüs 2:3, NBG1951)

Het lijden waar Paulus op doelt houdt onder andere het volgende in voor een soldaat en dus ook in figuurlijke zin voor geestelijke strijders:

- ontberingen en ongemak
- risico's
- spanningen
- offers
- verwondingen

Gedeeltelijke overwinning?

In Rechters 1:19-36 lezen we dat de Israëlieten bij de verovering van het beloofde land hele stukken grondgebied oversloegen. Op een gegeven moment vonden ze dat ze genoeg land hadden om er een leuk boerderijtje neer te zetten. En dus stopten ze met vechten. Enkele voorbeelden:

"... maar het lukte (Juda) niet om de bewoners van de laagvlakte te verdrijven, want die beschikten over ijzeren strijdwapens." (Rechters 1:19, NBV2004)

"Maar de Jebusieten in Jeruzalem werden door de stam Benjamin niet verdreven..." (Rechters 1:21 NBV2004)

"De stam Manasse heeft zich niet meester gemaakt van Bet-San en Taänach en de omliggende dorpen Ze verdreven ook de inwoners van Dor, Jibleam en Megiddo en de omliggende dorpen niet; in dit gebied handhaafden de Kanaänieten zich." (Rechters 1:27, NBV2004)

"De Aserieten vestigden zich temidden van de Kanaänieten die er woonden en verdreven hen niet." (Rechters 1:32, NBV2004)

"De stam Dan werd door de Amorieten teruggedrongen tot in het bergland..." (Rechters 1:34, NBV2004)

God had het volk Israël opgedragen ALLE inwoners van het land te doden om vermenging met de overgebleven heidenen te voorkomen. Dit was uitermate belangrijk want de vijanden, die ze in hun midden overlieten, zouden hen later verleiden tot de meest gruwelijke, zondige gewoonten. Daardoor zouden ze weer in de slavernij van de zonde terechtkomen. Het Bijbelboek Rechters is een trieste opsomming van vallen en opstaan, van oorlog en ellende die niet nodig was geweest. Wat kunnen we hieruit leren? We moeten onze zondige begeerten en leugenachtige invloeden heel grondig uit ons leven uitbannen en er niets overlaten, anders worden we later toch weer onderuit gehaald. Radicaal zijn is de boodschap. Doorgaan, totdat alle grondgebied veroverd is!

De eindstreep behalen

"...laten ook wij ... afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt. En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt, terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof..." (Hebreeën 12:1-2, HSV2010)

In de Bijbel zien we diverse keren dat een atletiekwedstrijd als voorbeeld wordt gebruikt voor het volharden in geloof. Het gaat daarbij niet om de honderd meter, maar om de marathon. Geen sprintje dus, maar een levenslange hardloophwedstrijd. De grote uitdaging is om bij de finishlijn te komen. Iemand heeft eens uitgerekend dat van de honderd meest bekende Bijbelfiguren maar een op de drie de eindstreep heeft gehaald. Dit noem ik even om ongegrond optimisme de grond in te boren. Want ... zul jij het halen? Of kom je halverwege in de bezemwagen terecht zoals zoveel anderen? Niet voor niets zei Jezus meerdere malen:

"Maar wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden." (Matteüs 10:22; Matteüs 24:13, NBG1951)

Het behouden worden betekent in dit verband: de toegang tot Gods Koninkrijk aan het einde van het aardse leven.

Voorbeelden van overwinnaars

In Hebreeën 11 vinden we een lijst met bekende Bijbelfiguren die tot de overwinnaars worden gerekend:

- Abel zette zijn hart erop om God goede offers te brengen (vers 4).
- Henoach wandelde tot het einde van zijn leven met God (vers 5-6).
- Noach bouwde de ark in opdracht van God en hij maakte hem af (vers 7).
- Abraham gehoorzaamde Gods opdrachten en bleef als allochtoon in het land Kanaän wonen zonder een vaste woonplaats te verwerven (vers 8-10). Hij was zelfs bereid zijn zoon aan God te offeren (vers 17-19).
- Sara geloofde God dat zij op hoge leeftijd een zoon ter wereld zou brengen (vers 11-12).
- Isaak geloofde in God en gaf Gods zegen door aan zijn zonen (vers 20).
- Jakob heeft het geloof in God behouden en aan zijn zonen Gods zegen doorgegeven (vers 21).
- Jozef geloofde God dat Hij de nakomelingen van Jakob terug zou brengen naar het land Kanaän (vers 22).
- De ouders van Mozes geloofden God voor een wonder en door een wonder is Mozes in leven gebleven (vers 23).
- Mozes heeft zijn voorrechten aan het Egyptische hof opgegeven en heeft onder Gods leiding het volk Israël uit Egypte gevoerd (vers 24-29).

Door het geloof in God hebben ze tot het einde van hun leven vastgehouden aan Gods beloften, ook al zijn die beloften niet altijd tijdens hun leven vervuld.

Voorbeelden van afhakers

Er zijn gelovigen die zelden of nooit de overwinning behalen in de geestelijke strijd. Hier volgen een paar voorbeelden van mogelijke achtergronden of oorzaken:

- Ze kiezen voor de gemakkelijkste weg die hen zelf het beste uitkomt.
- Het Koninkrijk van God is niet de eerste prioriteit in hun leven, maar een bijzaak.
- Ze brengen de Bijbelse opdrachten niet in praktijk.
- Ze veronachtzamen hun kerkelijke samenkomsten.
- Ze hebben onvoldoende discipline in hun leven.

In de Bijbel lezen we veel voorbeelden van mensen die niet de eindstreep hebben behaald, zoals:

- De meeste Israëlieten bereikten het beloofde land niet na de woestijnreis uit Egypte vanwege hun ongeloof en opstandigheid tegenover God.
- Het koningschap van Saul mislukte vanwege zijn gedeeltelijke gehoorzaamheid bij het uitvoeren van Gods opdrachten.
- Koning Salomo verviel in zonde doordat hij zich ging neerbuigen voor de afgoden van zijn vele vrouwen.
- Diverse koningen van Israël en Juda begonnen goed, maar vervielen later in zonde.
- Judas heeft Jezus op het laatst afgewezen en verraden omdat Hij niet aan zijn verwachtingen voldeed.
- De gelovige Demas heeft Paulus verlaten omdat hij koos voor een wereldse levensstijl.

Vrijheid door overwinning

Overwinning heeft tot gevolg dat we niet langer beheerst worden door:

- de omstandigheden van ons leven
- de verlangens van onze oude natuur
- de leugenachtige ideeën die vanuit de samenleving aan ons worden opgedrongen

Naarmate we meer overwinningen behalen over de invloeden van onze oude natuur, zullen we meer de vrijheid van het christen-zijn ervaren. De verlossing, die bij onze wedergeboorte begon, wordt dan steeds meer ingevuld tot een werkelijke vrijheid in het leven van elke dag. Daardoor worden gespannen mensen ontspannen, pessimistische mensen worden optimistisch, en zwakken worden sterk. Dat is het geheim van de opstandingskracht van Jezus.

8.3.9. Israëls nederlaag door ongeloof

In de geschiedenis van het volk Israël lezen we veel over strijd tegen vijandige volken. Het zijn leerzame illustraties van de geestelijke strijd die nieuwtestamentische gelovigen zo goed kennen. We kunnen eruit leren waardoor de strijd verloren of gewonnen wordt. Telkens weer blijkt het af te hangen van geloof of ongeloof.

Land in zicht

Het volk Israël heeft na de bevrijding uit de slavernij in Egypte veertig jaar in de woestijn doorgebracht. Verreweg de meeste mensen die uit Egypte verlost waren, zijn in de woestijn gestorven. Ze hebben nooit het beloofde land gezien. Het was nooit Gods bedoeling geweest dat die woestijnperiode zo lang zou duren. God wilde al na enkele jaren dat het volk Kanaän zou gaan veroveren. Wel zat het beloofde land barstens vol met vijanden, die niet bepaald de rode loper uitlegden om hen welkom te heten:

*"... de Hethieten, de Girgasiëten, de Amoriëten, de Kanaänieten, de Perizzieten, de Chivvieten en de Jebusieten – zeven volken die groter en machtiger zijn dan u."
(Deuteronomium 7:1, NBV2004)*

Op Gods initiatief werden verkenners uitgestuurd om een 'onafhankelijk onderzoek' te verrichten naar de condities in Kanaän (Numeri 13:1-20). God zag dit wellicht als een test om te zien of het volk op Hem zou vertrouwen.

Toen de verkenners terugkwamen brachten ze verslag uit: het was inderdaad een goed, vruchtbaar land, maar er woonden reuzen en ze hadden ook versterkte steden gezien. Tien verkenners stemden tegen een invasie, terwijl er twee waren (Jozua en Kaleb) die God vertrouwden voor een voorspoedige verovering van het land (Numeri 13:25-33). De Israëlieten luisterden vooral naar de negatieve berichtgeving en gingen helemaal door het lint:

"Hierop barstte het hele volk in tranen uit, heel de nacht door klonk hun gejammer. ... Waren we maar in Egypte gestorven ... of hier in de woestijn ... Laten we een leider kiezen en teruggaan naar Egypte." (Numeri 14:1-4, NBV2004)

De Israëlieten gingen alleen af op de zichtbare barrières en hielden geen rekening met Gods bovennatuurlijke hulp, die ze al in zoveel opzichten hadden ervaren. Ze waren overladen met ervaringen van Gods hulp en kracht. Ze hadden Gods Woord op spectaculaire wijze ontvangen inclusief duidelijke beloften over de verovering van het beloofde land, en toch ... Zo zien we dat het niet genoeg is om geestelijke ervaringen te hebben meegemaakt en geestelijke kennis te hebben opgedaan. Het komt er uiteindelijk op aan of we in staat zijn een stap in het geloof te zetten. Pas dan kunnen ervaringen en kennis bijdragen tot de overwinning.

In de woestijn blijven ronddolen

Toen het er op aankwam heeft het volk Israël uit ongeloof er voor gekozen om NIET het beloofde land binnen te gaan. Ze klaagden:

"Waren we maar in Egypte gestorven ... of hier in de woestijn." (Numeri 14:2, NBV2004)

Toen heeft God hen gegeven waar ze om vroegen: hun leven lang mochten ze in de woestijn rondlopen en uiteindelijk mochten ze er sterven zonder hun doel te hebben bereikt. Daar hadden ze om gevraagd...

"Maar in de meesten van hen heeft God geen welgevallen gehad, want zij zijn neergeveld in de woestijn." (1 Korintiërs 10:5, HSV2010)

Er zijn helaas hele volksstammen binnen onze kerkelijke kringen die hun leven lang in geestelijke zin in de woestijn blijven rondsjouwen. Ze willen in de kerk hun natje en droogje ontvangen. Ze willen fijne preken horen en pastorale zorg ontvangen als ze het moeilijk hebben. Maar ze komen zelden of nooit tot overwinning, hooguit tot berusting. Hun leven ziet er dan ook niet veel anders uit dan dat van ongelovigen, behalve dat ze naar de kerk gaan en zich in sommige opzichten wat fatsoenlijker gedragen. Maar in diepste wezen zijn het onveranderde mensen gebleven, die op en neer gaan met de levensomstandigheden en zich laten leiden door dezelfde menselijke verlangens en gedachten als ongelovigen.

God beleefde geen vreugde aan de Israëlieten die door ongeloof niet het beloofde land in wilden gaan. Zo denk ik ook niet dat God vreugde heeft in al die kerkmensen die geen overwinning kennen, ook al hebben ze er alle kansen voor gehad. Echt aantoonbaar geloof ontstaat pas als de opstandingkracht van Jezus in je geloof zichtbaar wordt.

God dwingt je nooit tot geloofsdaden en dringt zijn beloften niet aan je op. Hij geeft je rijkere beloften dan je voor mogelijk houdt, maar het hangt van jezelf af in hoeverre die beloften in je leven tot werkelijkheid zullen worden. En als je ze niet wilt accepteren ... dan zul je ze ook niet krijgen.

8.3.10. Israëls overwinning door geloof

In het Bijbelboek Jozua wordt de verovering van het beloofde land Kanaän door het volk Israël uitvoerig beschreven. Daaruit kunnen we veel lessen leren over de overwinning in de geestelijke strijd en de worsteling tussen de oude en nieuwe natuur van de gelovige.

Overzicht geschiedenis van het volk Israël

In de vroegste geschiedenis van het volk Israël herkennen we verschillende perioden, die afbeeldingen zijn van ontwikkelingsfasen in het geestelijke leven van nieuwtestamentische gelovigen. Hier volgt een overzicht:

periode van het volk Israël	ontwikkelingsfase van de mens	zielsaspect	ontwikkelingsfase van de gelovige
slavernij in Egypte	voor de geboorte		geestelijk dood
verlossing uit Egypte, doortocht door de Rietzee	geboorte		wedergeboorte
tocht door de woestijn	kinderjaren	verstand	leren leven volgens Gods levenswet, begin geloofsgroei
		gevoel	leren omgaan met beproevingen, verlangens en verleidingen
verovering van Kanaän	adolescentie	wil	overwinnen door geloof
wonen in Kanaän	volwassenheid	gedrag	geestelijk vrucht dragen
vredesrijk van Salomo	bereiken		eeuwig leven in het hiernamaals

Ontwikkelingsfasen

Stap 1 - Gods belofte aannemen

Van tevoren had Mozes aan Jozua opgedragen om met het volk Israël de Jordaan over te trekken en het beloofde land in bezit te nemen. Daarbij gaf hij de volgende belofte van God door:

*"De HEER zelf gaat voor je uit, hij zal je bijstaan en geen moment van je zijde wijken."
(Deuteronomium 31:8, NBV2004)*

Later lezen we hoe God dezelfde opdracht tegen Jozua zelf uitsprak en er een belofte aan toevoegde:

"... Elk stuk grond dat jullie zullen betreden geef ik jullie..." (Jozua 1:2-3, NBV2004)

Door het geloof neem je Gods beloften in bezit. Als het volk geen stap zou verzetten, zouden ze geen vierkante centimeter grondgebied krijgen, ondanks dat het aan hen beloofd was. Als het volk het HELE beloofde land in geloof zou betreden, zouden ze ALLES krijgen.

Het beloofde land was veel groter dan dat het volk Israël ooit heeft bewoond, zelfs niet onder koning Salomo. Het strekte zich uit van de woestijn in het zuiden tot de Libanon in het noorden; van de rivier de Eufraat in het oosten tot de Middellandse zee in het westen (Jozua 1:4). Dat betekent dus zo ongeveer het huidige Israël, Jordanië en een groot deel van Irak.

Dit is een illustratie van een heel belangrijk geestelijk principe. De mate van overwinning in je leven hangt af van de mate waarin je in geloof vastgrijpt wat God je heeft beloofd. En God reikt meestal meer aan dan wat je geloof kan overzien, nooit minder! Ook had God tevoren gezegd, dat de volken die de Israëlieten uit Kanaän moesten verdrijven, machtiger waren dan zij zelf. Besef daarom steeds dat de geestelijke strijd je eigen kracht te boven gaat. Achter de zuigkracht van je zelfzuchtige oude natuur zit niemand minder dan de satan en zijn handlangers, en die zijn eenvoudigweg te sterk voor jou, tenminste zonder hulp van Boven.

Kortom:

1. De strijd is zwaarder dan we zelf aankunnen.
2. Gods beloften van overwinning zijn groter dan we denken.

Stap 2 - De grens over

Het volk Israël kwam aan de oostelijke grens van het land Kanaän, zodat ze eerst de rivier de Jordaan moesten oversteken. Dat was een geduchte hindernis. Het doet ons denken aan de Rietzee, die ook zo'n barrière was. Het volk moest destijds eerst door de Schelfzee heen om een bevrijd volk te worden. De nieuwtestamentische betekenis hiervan is wedergeboorte, waardoor de mens verlost wordt van de heerschappij van de satan en van de zonde.

De woestijntocht kan worden vergeleken met de kindertijd ofwel het onvolwassen stadium van de gelovige, waarin hij met vallen en opstaan leert op God te vertrouwen. Het oversteken van de Jordaan kunnen we vergelijken met de overgang tussen de kindertijd en de adolescentie in het proces van geloofsgroei van de gelovige. De verovering van Kanaän is een beeld van de volwassen fase van de gelovige. Je hoort ook wel eens dat de intocht in het beloofde land wordt vergeleken met 'naar de hemel gaan'. Dat vind ik geen gelukkig beeld. Want het volk Israël heeft nog nooit zoveel oorlog gevoerd tegen vijandige volken als toen het in Kanaän aankwam, terwijl de hemel juist een plaats van rust en vrede is.

De Jordaan kon pas worden overgestoken nadat God een wonder had gedaan: eerst moest het water van de Jordaan wegvloeien, zodat de droge rivierbedding tevoorschijn kwam (Jozua 3-4). Het is opvallend dat de route en de omstandigheden van deze grensovergang extreem moeilijk waren:

1. Eerst waren er problemen met de omwonende volken: Edom weigerde de doortocht (Numeri 20:14-31).
2. De koningen van Hesbon en Basan vielen Israël aan. God gaf Israël de overwinning over hun vijanden (Numeri 21:21-35).
3. De koning van Moab gaf de occulte Bileam de opdracht om Israël te vervloeken. God zorgde ervoor dat hij in plaats daarvan zegeningen uitsprak (Numeri 22-24).
4. Toen het volk Israël bij de Jordaan was aangekomen bleek de rivier buiten zijn oevers getreden te zijn: een extreem hoge waterstand (Jozua 3:15).
5. Dicht bij de plaats waar ze de Jordaan overstaken lag de sterkste vestingstad van heel Kanaän: Jericho.

Kortom: de uitdagingen waren niet van de lucht. De strijd en de moeilijkheden waren extreem zwaar, maar God gaf extreem effectieve hulp zodat alle weerstanden werden overwonnen.

Bij de doortocht door de drooggevallen Jordaan ging de ark voorop, gedragen door de priesters. Dezen bleven in de rivierbedding staan totdat het hele volk was overgetrokken. Overduidelijk wilde God benadrukken dat alle stappen tot overwinning gezet worden in afhankelijkheid van Hem.

Stap 3 - Verovering van Jericho

Bij de stad Jericho moest het volk Israël eerst zeven dagen zwijgend om de stad lopen en op de zevende dag juichen in het geloof dat God de overwinning over de stad zou geven (Jozua 6). Het volk juichte en de sterke stadsmuren stortten in zodat de stad zonder veel moeite kon worden ingenomen.

"Door dat geloof vielen de muren van Jericho toen het volk er zeven dagen lang omheen getrokken was." (Hebreeën 11:30, NBV2004)

Zonder het 'juichen in geloof' zou Jericho niet gevallen zijn. De geestelijke betekenis is niet zo moeilijk te vatten. Het juichen is iets heel anders dan bidden om overwinning. Je moet niet bidden om overwinning, maar gaan STAAN in de overwinning. Overwinning is geen doel, maar uitgangspunt. Je mag de overwinning over je probleemvijand proclameren in de naam van Jezus. Begrijp je het verschil?

Maar let op, met juichen alleen werd de stad Jericho niet ingenomen. Alleen de muren waren alleen nog maar gevallen. De Israëlieten moesten vervolgens met het zwaard in de hand de vijandelijke bewoners doden, de buit binnenhalen (die overigens voor God zelf bestemd was) en de stad vernie-

tigen. De overwinning proclameren over je probleemvijand is het begin, maar daarna moeten concrete daden verricht worden om hem definitief te verslaan. Voorbeelden:

- Als je bijvoorbeeld moet vechten tegen je rookverslaving, neem er dan biddend afstand van, proclameer de nieuwe vrijheid die je uit Gods hand hebt aangepakt en ... begin met afbouwen of gooi al je rookgerei weg.
- Als je moet vechten tegen gevoelens en gedachten van minderwaardigheid, spreek tegenover God plechtig uit dat je een waardevol persoon bent omdat God dat heeft gezegd. Om de volledige overwinning te behalen neem je die gedachte 'in bezit': je spreekt die gedachte dagelijks in geloof uit totdat de negatieve gedachten helemaal achterwege blijven. Doe ter ondersteuning iets om je nieuwe besef van eigenwaarde te onderstrepen. Voor mijn part koop je een nieuw kledingstuk om er extra flitsend uit te zien.

Nogmaals: in geloof woorden uitspreken tegenover God en die laten volgen door concrete daden.

Stap 4 - Doorvechten

Je moet in de geestelijke strijd niet een enkel gevecht winnen, maar een hele oorlog en die wordt vaak op meerdere fronten gevoerd. Je vijand is niet in één keer verslagen. In het Bijbelboek Jozua zien we hoe Jozua en de Israëlieten steeds beter in staat waren om te strijden en te overwinnen. Ze maakten in het begin ook een paar ernstige fouten, eerst bij Ai (Jozua 7) en later lieten ze zich door de Gibeonieten misleiden (Jozua 9). Dat overkomt jou en mij evengoed bij de geestelijke strijd. Maar wees niet ontmoedigd als het een keer fout gaat. Blijf niet bij de pakken neerzitten en strijd tot de oorlog gewonnen is.

Volhouden is uiteindelijk de beslissende factor. De verovering van Israël heeft veel inspanning en doorzettingskracht gekost (Jozua 10-11). Zo is het ook in geestelijke zin. Je moet volhouden om te verkrijgen wat God je heeft beloofd.

"Want u hebt volharding nodig, opdat u, na het volbrengen van de wil van God, de vervulling van de belofte zult verkrijgen." (Hebreeën 10:36, HSV2010)

Het resultaat van de overwinning van Israël was dat ze als volk zich konden vestigen in het land Kanaän. Het was HUN land geworden en in dat nieuwe, goede land konden ze eindelijk rust vinden, het land bewerken en de vruchten oogsten. Na een geestelijke strijd kun je genieten van de vernieuwing, van de nieuwe vrijheid die God in je leven heeft bewerkstelligd. God heeft nieuwe ruimte gegeven, een verdiepte relatie met Hemzelf en een merkbare groei in je geloof, zodat je tegen een stootje kunt.

Na de moeizame periode die wordt beschreven in het Bijbelboek Rechters en het koningschap van Saul en David zien we dat het volk Israël het einddoel en hoogtepunt bereikte in het vreedevolle koningschap van Salomo, dat ook een voorafbeelding is van het Messiaanse Vrederijk.

8.3.11. Geestelijke strijd van Jezus

Wie zou een beter voorbeeld kunnen geven van geestelijk strijden dan onze Heer Jezus zelf?

Voordat Jezus toe was aan zijn uiteindelijke strijd om via lijden, sterven en opstanding de satan de beslissende slag toe te brengen, moest Hij eerst leren overwinnen in de innerlijke strijd. De innerlijke strijd is een verdedigingsstrijd en die heeft vooral te maken met weerstaan van verleidingen en omgaan met moeilijke levensomstandigheden.

Verzoeken in de woestijn

In Matteüs 4:1-11 lezen we dat Jezus eerst liet dopen (door Johannes de Doper) en vervuld werd met de Heilige Geest voordat Hij zijn eerste geestelijke strijd ging voeren. De Heilige Geest leidde Hem na zijn doop in de Jordaan de woestijn in om een ontmoeting te hebben met de vijand. Het was geen aanvalsstrijd, maar een verdedigingsstrijd, waarbij Jezus uiteindelijk getest werd op zijn loyaliteit aan de Vader.

"Daarna werd Jezus door de Geest meegevoerd naar de woestijn om door de duivel op de proef gesteld te worden." (Matteüs 4:1, NBV2004)

Het is opmerkelijk dat de Heilige Geest hier de leiding nam en Jezus in het strijdperk neerzette. Ook in jouw leven kan het zijn dat God zelf het initiatief neemt om ons in een situatie te laten komen waar we strijd moeten leveren ...

Verzoeken zijn pogingen om iemand op de proef stellen om hem ertoe te verleiden iets te doen wat tegen zijn geweten ingaat. We zouden het dus zowel beproevingen als verleidingen kunnen noemen. De drie verzoeken waar Jezus mee werd geconfronteerd zijn achtereenvolgens op het vlak van het lichaam, de ziel en de geest.

Verzoeking 1 - Brood maken uit stenen

De eerste verzoeking ging over de lichamelijke behoefte aan voedsel. Jezus had veertig dagen gevast. Op een gegeven moment zijn de reserves van het lichaam dan op en is het nodig om wat te eten, anders wordt het schadelijk voor de gezondheid. Jezus wist dat en mocht dat hongergevoel niet negeren. Dat was het moment waar de satan op had gewacht. Hij suggereerde Jezus om dan maar brood te maken uit stenen, een koud kunstje voor de Zoon van God. In dezelfde woestijn had God manna gegeven aan een miljoenenvolk. Later zou Hij immers wonderen doen om duizenden mensen van brood te voorzien, dus waarom nu niet? Maar Jezus mocht zijn macht alleen gebruiken zoals de Vader Hem had opgedragen, en niet voor zichzelf. Daarom zei Jezus:

"De mens zal niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God komt." (Matteüs 4:4, WV1995)

Verzoeking 2 - Verschijning op het tempelplein

De tweede verzoeking ging over de uitvoering van Jezus' taak. De satan nam Jezus mee naar het dak van de tempel. Op het tempelplein kon Hij een grote menigte mensen overzien. De satan suggereerde hoe geweldig zij het zouden vinden als Jezus net als Superman van het dak zou springen en langzaam uit de lucht zou neerdalen. Ze zouden meteen zien dat Hij de beloofde Messias was en zo zou Jezus op een gemakkelijke manier populair worden, zonder die gruwelijke lijdensweg die Hem was opgedragen door de Vader. Zo kon Hij toch ook zijn goddelijke taak volbrengen? De satan was de eerste keer verslagen met een Bijbeltekst, nu zou hij Jezus voor zijn, dus kwam hij zelf ook met de Bijbel aanzetten:

"Zij (=Gods engelen) zullen jou op handen dragen, zodat je voet zich niet aan een steen stoot." (Psalm 91:12, WV1995)

Aardig bedacht. Maar de satan durfde niet het daarop volgende vers uit die Psalm te citeren, want dat ging over het vertrappen van de slang en dat kwam hem akelig dichtbij:

"Je zult adder en leeuw vertrappen, eeuw en slang met voeten treden." (Psalm 91:12, WV1995)

Had God vroeger niet iets gezegd over het vermorzelen van zijn eigen slangenkop (Genesis 3:15)? Jezus wilde het Woord van God ook nu niet misbruiken voor eigen gemak en van God een wonder eisen voor zijn veilige landing op het tempelplein. Hij antwoordde niet door eenvoudigweg "Nee" te zeggen, maar weer vanuit de Woorden van de Levende God:

"Er staat ook geschreven: U zult de Heer uw God niet op de proef stellen." (Matteüs 4:7, WV1995)

Verzoeking 3 - De satan aanbidden

De derde verzoeking was geestelijk van aard en had te maken met loyaliteit en aanbidding. De satan liet Jezus allerlei beelden zien van plaatsen op aarde en vertelde Hem dat Hij de heerschappij van hem zou krijgen over de hele aarde, op één voorwaarde: hem, de satan, te aanbidden als zijn heer en meester. Ook nu weer de verleiding om koning te worden zonder lijden en sterven, alleen met

een andere meester. Jezus' antwoord was kort en duidelijk, waarbij Hij weer een uitspraak van God aanhaalde:

"Ga weg, satan. Want er staat geschreven: De Heer uw God zult u aanbidden en Hem alleen dienen." (Matteüs 4:10, WV1995)

Eerste geheime wapen (het Woord)

Jezus hield stand doordat Hij niet zijn menselijke natuur liet spreken, maar het Woord van God hanteerde als uitgangspunt voor zijn keuzen omdat dit Woord autoriteit heeft. De autoriteit van dit Woord wordt ook door de satan erkend. Jezus bewees dat Gods Woord een uitstekend verdedigingswapen is. Jezus doorstond daarmee de verzoeken glansrijk en geloof maar dat dit geen gemakkelijke overwinning voor Hem was.

"Daarna liet de duivel hem met rust, en meteen kwamen er engelen om voor hem te zorgen." (Matteüs 4:11, NBV2004)

Die engelen kwamen om Jezus te sterken na zijn uitputtende strijd (zie ook Lucas 22:43), wellicht ook door Hem eten te geven. Het waren levensechte beproevingen geweest, uitgedacht door de meest geroutineerde verleider van alle tijden: de satan zelf. Uit deze geschiedenis kunnen we het volgende leren:

- Het is de Heilige Geest die een leidende rol speelt in de strijd. Vervuld zijn met Gods Geest is een voorwaarde. Wie zich door de Heilige Geest laat leiden komt meestal al gauw in uitdagende situaties terecht waar strijd geleverd moet worden!
- In de geestelijke strijd is onderworpenheid aan de wil van God van levensbelang. We hebben een geloof nodig dat niet op ervaringen rust, maar op het Woord van de Levende God.
- Kennis van het Woord van God is enorm belangrijk bij het weerstaan van de pogingen van de satan om ons onderuit te halen.

Tweede geheime wapen (goddelijke autoriteit)

Jezus zei op het laatst: "Ga weg, satan." en de satan kon niet anders dan weggaan. Jezus sprak het machtswoord met grote autoriteit. Hier stond de Mensenzoon, vervuld met Gods Geest en dus vervuld met Gods autoriteit. Hij stelde zich op in volmaakte afhankelijkheid van God en gehoorzaamheid aan zijn wil. De satan begreep dat de volledige power van de almachtige God achter Jezus stond en daar kon hij onmogelijk tegenin gaan: hij was verslagen en verdween van het toneel.

Laten we hierin het voorbeeld van Jezus volgen:

"Onderwerp u dan aan God. Bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegvlugten." (Jakobus 4:7, HSV2010)

Zie ook onderwerp 'Autoriteit als geestelijk wapen' in dit hoofdstuk.

Derde geheime wapen (zelfopofferende liefde)

De laatste geestelijke strijd van Jezus werd gestreden gedurende de laatste dagen van Jezus' leven. Deze strijd begon in de olijfgaard Getsemane, waar Jezus na een hevige strijd zijn wil overgaf aan de Vader. "Laat niet mijn wil, maar Uw wil worden uitgevoerd." Jezus legde daarmee het fundament voor de grootste overwinning aller tijden: zijn onvoorwaardelijke loyaliteit en gehoorzaamheid aan de Vader, tot elke prijs.

Tenslotte gaf Jezus zijn kostbare leven in een vernederende dood aan het kruis. De meest gezegende en zegenrijke Persoon moest de ultieme vloek van de kruisiging ondergaan. Wij denken vaak aan de pijn die Hij daarbij moest doorstaan, maar de druk van de vloek en de Godverlatenheid drukte nog veel sterker op Hem.

In deze geestelijke strijd hanteerde Jezus het aller-krachtigste geheime wapen dat bestaat in de geestelijke wereld: zelfopofferende liefde, de bereidheid om te lijden en te sterven in gehoorzaamheid aan God en uit liefde voor de mensheid die zwaar leed onder de tirannieke heerschappij van de

satan. Daarmee brak Hij dwars door de verdediging van Gods tegenstander. Jezus offerde zijn rechtvaardige leven, een leven dat als zodanig niet hoorde te sterven. Het loon van de zonde, de dood (Romeinen 6:23), kon immers niet op Hem van toepassing zijn. Jezus gaf zijn geest tenslotte in de handen van de Vader legde en riep: "Het is volbracht" (Johannes 19:30). Toen was de geestelijke strijd gestreden. De overwinning was behaald.

De satan had alles gedaan om de rechtvaardige Zoon van God uit de weg te ruimen, maar nu was hij te ver gegaan. De rechtvaardige Zoon van God was gedood. Dit oneindig grote onrecht kostte hem de kop, want zelfs de satan is onderworpen aan de kosmische wetten van de geestelijke wereld. Doordat het onschuldig vergoten bloed van Jezus een oneindig hoge waarde had, was het plaatsvervangend sterven van Jezus ruim voldoende om de torenhoge zondes Schuld van de mensheid af te lossen. Daardoor kon God het Leven aanbieden aan zondige mensen die de dood verdienden. Gods geniale plan was met succes uitgevoerd.

Ook dit is een wapen dat veel gelovigen met succes hebben gehanteerd en zullen hanteren in de geestelijke strijd, in navolging van Jezus:

*"En zij hebben hem (=de satan) overwonnen door het bloed van het Lam en door het woord van hun getuigenis, en zij hebben hun leven niet liefgehad, tot in de dood."
(Openbaring 12:11, NBG1951)*

Dit thema wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 'Geloofsvervolging'.

8.4. Bevrijding

Gelovigen kunnen op verschillende manieren gebonden zijn, bijvoorbeeld door zonde, ziekte of demonische invloeden. De Bijbel laat ons zien dat christengelovigen daarvan bevrijd kunnen worden.

8.4.1. Gebondenheid en vrijheid

8.4.2. Bevrijding van gebondenheid

8.4.3. Bevrijd gedachteleven

8.4.4. Bevrijd gevoelsleven

8.4.5. Verslaafdheid

8.4.6. Ziekte en genezing

8.4.7. Opdracht tot genezing

8.4.8. Demonische gebondenheid

8.4.9. Occultisme

8.4.1. Gebondenheid en vrijheid

Begrippen als vrijheid en bevrijding spelen in de hele Bijbel en in het leven van alle joden en christenen een belangrijke rol. Adam en Eva zijn geschapen als vrije mensen. Zij waren geen slaven van hun Schepper. Integendeel! God stelde hen aan om namens Hem over de aarde te regeren. Zij waren vrije mensen met een vrije wil om zelfstandig afwegingen te maken en beslissingen te nemen.

Van vrijheid naar gebondenheid

Door de zondeval zijn Adam en Eva (en hun nakomelingen met hen) onder de heerschappij van de satan gekomen. Dat betekent dat mensen in geestelijke zin niet in vrijheid leven, maar in slavernij zijn geboren. We kunnen spreken over diverse satansmachten waardoor de mensheid in bedwang wordt gehouden:

1. de macht van de leugen

"Hij (=satan) hoort niet bij de waarheid, omdat er geen waarheid in hem is. Wanneer hij liegt, spreekt hij zoals hij is: een aartsleugenaar, de vader van de leugen." (Johannes 8:44, NBV2004)

Door de leugenmacht van de satan zijn mensen gebonden door onwetendheid: de macht van de zonde.

2. de macht van de zonde

Alle mensen worden geboren met een geneigdheid tot zondigen, waardoor ze slaven van de zonde zijn geworden. Zonde resulteert in schuld.

"Alle mensen hebben gezondigd en moeten het stellen zonder Gods heerlijke aanwezigheid." (Romeinen 3:23, GNB1996)

3. de macht van ziekte en dood

Door de zondeval is de mensheid onderworpen aan verderf, vergankelijkheid, ziekten en de dood.

"Het loon van de zonde is de dood ..." (Romeinen 6:23, NBV2004)

Deze drie satansmachten liggen in elkaars verlengde, want:

1. Leugens leiden tot onwetendheid.
2. Onwetendheid baant de weg tot zonde.
3. Zonde leidt tot de dood.

"Door één mens is de zonde in de wereld gekomen en door de zonde de dood..." (Romeinen 5:12, NBV2004)

"In hun geest heerst duisternis en ze zijn vervreemd van het leven met God, omdat ze hem niet kennen en hun hart voor hem gesloten hebben." (Efeziërs 4:18, NBV2004)

Machteloze mensheid

De mensheid was en is niet in staat om zich zelfstandig te ontdoen van de heerschappij van de satan. Geen mens is in staat om in eigen kracht vrij te komen uit de greep van de leugen, uit de macht van de zonde en uit de macht van ziekte en dood waardoor hij gedoemd is om eenmaal te sterven.

Alleen God, die als Schepper machtiger is dan de satan, is in staat om de mensheid een weg tot bevrijding aan te bieden. En gelukkig heeft God dat ook gedaan, op verschillende manieren.

Gebondenheid en vrijheid van het volk Israël

Het volk Israël ontstond toen God het bevrijdde uit de slavernij in Egypte en het uitkoos om Zijn volk te worden. Toen God zijn levenswet aan het volk presenteerde, begon Hij met de volgende betekenisvolle woorden:

"Ik ben de HEER uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd." (Exodus 20:1, NBV2004)

De Israëlieten wisten heel goed dat zij als slavenvolk in de verste verte niet opgewassen waren geweest tegen het oppermachtige Egyptische rijk. Ze hadden hun vrijheid te danken aan de almachtige God die hen bovendien beloofde naar een mooi, vruchtbaar land te brengen. Als het aan God lag hoefden ze hun vrijheid nooit meer af te staan. Helaas hield het volk zich niet aan het verbond dat God met hen gesloten had en werd het in ballingschap uit hun land weggevoerd om een harde les te leren. Na tientallen jaren zorgde God ervoor dat ze weer konden terugkeren naar hun eigen land.

"Want de HEER verlost het volk van Jakob, hij bevrijdt hen uit de hand die sterker was dan zij." (Jeremia 31:11, NBV2004)

Natuurlijk was het altijd Gods plan en wens geweest dat het volk altijd de vrijheid zou behouden die Hij hen gegeven had. Maar het volk was ZELF verantwoordelijk om hun vrijheid te bewaren door met God te wandelen.

Gebondenheid en vrijheid van christengelovigen

Elke ware christengelovige heeft Jezus, onze Verlosser, leren kennen en een persoonlijk bevrijding meegemaakt. Dat wordt meestal verlossing genoemd, het kernaspect van de wedergeboorte. Daarmee werd hij bevrijd uit de macht van de satan om vervolgens een kind van God te worden om vanaf dat moment te horen bij het nieuwtestamentische volk van God. Dit alles is gebeurd op grond Gods genade en op voorwaarde van geloof tot bekering.

Deze bevrijding uit de macht van de satan houdt onder meer ook het volgende in:

1. bevrijding uit de macht van de leugen (door de waarheid van Gods Woord in het hart te aanvaarden)
2. bevrijding uit de macht van de zonde (door vergeving van zondeschuld)
3. bevrijding uit de macht van de dood (door de belofte van eeuwig leven na het sterven)

De verlost persoon is daardoor een vrij persoon geworden. Hij staat niet meer onder de (geestelijke) heerschappij van de satan maar onder die van God. Wie door de satan beheerst wordt is een slaaf van de wreedste machthebber van het heelal. Maar wie zijn leven aan God wordt geen slaaf van God, maar een kind van God en dat is een hemelsbreed verschil. Het dienen van God is dan ook geen slaafse verplichting, maar een vreugdevolle daad van liefde en toewijding tegenover een liefhebbende Vader.

"Want de Geest die God u gaf, maakt geen slaven van u, zodat u weer in angst moet zitten; nee, de Geest heeft u kinderen van God gemaakt en door die Geest roepen wij tot God: Abba, Vader!" (Romeinen 8:15, GNB1996)

8.4.2. Bevrijding van gebondenheid

Vrij en toch gebonden?

Maar BEN je als verlost gelovige echt wel zo vrij? Laten we het maar eerlijk onder ogen zien: de volkomen vrijheid die God aan zijn kinderen gegeven heeft, wordt tijdens het aardse leven maar gedeeltelijk ervaren. Sterker nog: veel christengelovigen zitten toch nog gebonden aan van alles en nog wat. En al die gebondenheden zijn even zoveel verhinderingen of blokkades voor het ontvangen van Gods zegeningen en daardoor komen ze niet toe aan het vrije, overvloedige leven dat God hen aanreikt. Enkele van de meest voorkomende soorten gebondenheden zijn:

1. Gebondenheden door verkeerde manieren van denken, zoals een verkeerd zelfbeeld, bezorgdheid, neerslachtigheid, een kritische instelling, wanhopigheid, zelfmedelijden.
2. Gebondenheden in het gevoelsleven, door allerlei vormen van angst en vrees: angst voor herinneringen, faalangst, niet opgewassen zijn tegen levensomstandigheden, vrees voor de toekomst, vrees voor ontdekking van bepaalde geheimen.
3. Gebondenheden door zondige verlangens zoals sensatiezucht, genotzucht, gemakzucht, hebzucht, seksuele onreinheid, zucht naar succes.
4. Gebondenheden door haat of wrok.

5. Gebondenheden door verslaafdheid.
6. Gebondenheden door demonische machten en occultisme.

De meeste gebondenheden zijn regelrecht gekoppeld aan zonden. Bij andere gebondenheden is het zonde-element minder goed zichtbaar. Andere gebondenheden kunnen ontstaan buiten de schuld van de gelovige.

Effecten van gebondenheid

Elke gebondenheid heeft negatieve effecten op je hele persoonlijkheid: op je geest, je ziel en je lichaam.

1. **Effecten op het geestelijke vlak** - Gebondenheden belemmeren de werking van de Heilige Geest in en door je leven. Ze hebben effect op je gebedsleven, ze brengen verwijdering ten opzichte van God, ze belemmeren de doorwerking van Gods zegeningen, ze verminderen de mogelijkheid tot geestelijk vrucht dragen.
2. **Effecten op het zielse vlak** - Gebondenheden belemmeren je communicatie en omgang met andere mensen, ze zorgen voor dwangmatige gedachten, ze ontnemen je vrede en je blijdschap.
3. **Effecten op het lichamelijke vlak** - Gebondenheden kunnen functioneren als geestelijke wortels van ziekte. Ze zijn heel vaak (mede)oorzaak van ziekten, ze kunnen ziekten verergeren en genezing in de weg staan (vooral ook goddelijke genezing).

God wil je bevrijden

Nogmaals, er is heel veel onvrijheid onder Gods kinderen. In veel gevallen zijn ze zich hier niet van bewust. Dat geldt niet allen voor pasbekeerden, maar ook voor volwassen christengelovigen van wie je het niet zou verwachten. De kans is levensgroot dat dit dus ook voor jou geldt. Het goede nieuws is:

- God WIL je graag van al deze hinderlijke ballast in je leven bevrijden.
- God KAN je van alles bevrijden waar je aan gebonden bent.
- God ZAL je ervan bevrijden als je stappen in geloof neemt en kiest voor overwinning in Gods kracht.

Jezus is machtiger dan de satan

Om ons te verlossen uit de slavernij van de satan moest iemand de mensheid bevrijden die sterker was dan de satan. Jezus maakte tegenover de mensen duidelijk zichtbaar dat Hij sterker was dan de satan doordat Hij veel mensen heeft bevrijd van ziekten en demonische gebondenheid:

"Maar als Ik door de Geest van God de demonen uitdrijf, dan is het Koninkrijk van God bij u gekomen. Of hoe kan iemand het huis van de sterke binnengaan en zijn huisraad roven, als hij niet eerst de sterke gebonden heeft? En dan zal hij zijn huis leegroven."
(Matteüs 12:28-29, HSV2010)

Door zijn kruisdood en opstanding heeft Jezus de totale overwinning over de satan behaald. Daarom is niemand anders dan Jezus in staat om gelovigen ook te bevrijden van alles wat hen nog gebonden houdt.

Jezus was zo vrij als een vogel

Als we de evangeliën lezen valt het op hoe relaxed Jezus was in zijn doen en laten. In de periode van zijn intensieve bediening was Jezus nooit gestrest. Dat kwam door allerlei redenen, maar samengevat komt het neer op het feit dat Jezus VRIJ was. Enkele voorbeelden daarvan:

- Jezus kende de toekomst: dat Hij zou lijden, sterven, opstaan, naar de hemel gaan en later naar de aarde terugkomen (Matteüs 8:31).
- Jezus wist zich geliefd door zijn Vader en daardoor kon Hij de haat van zijn tegenstanders verdragen (Matteüs 3:17).
- Jezus wist zich beschermd door zijn Vader, en daarom wist Hij dat zijn tegenstanders Hem niets konden doen voordat de vastgestelde tijd daarvoor aanbrak (Johannes 7:30).
- De satan had geen vat op Hem (Johannes 14:30) omdat Hij niet zondigde.

Verder leefde Jezus in verbondenheid met de Vader, met wie Hij veel tijd doorbracht in gebed. Jezus stemde zijn wil voortdurend af op de wil van de Vader en stelde zich volkomen afhankelijk van de Vader op. Jezus had bij zijn komst naar de aarde afstand gedaan van al zijn goddelijke macht die Hij als Zoon van God kon laten gelden. Hij was niet relaxed omdat Hij als Zoon van God machtiger was dan al die mensen om Hem heen, maar omdat Hij vol was van de Heilige Geest. Op die manier liet Jezus zien hoe een mens zoals jij en ik kan leven als hij in verbondenheid met Hem leeft.

We zijn als christengelovigen geroepen om discipelen van Jezus te zijn (Johannes 15:8, Matteüs 28:19) en zijn voorbeeld te volgen. Dat betekent dat we uit het bovenstaande veel belangrijke lessen kunnen leren over de manier waarop WIJ als vrije mensen kunnen leven. In de komende onderwerpen worden daar veel voorbeelden van gegeven.

Belemmerd door onbeleden zonden

Veel innerlijke negatieve gevoelens, onrust en gebondenheden komen voort uit onbeleden zonden. Jezus had daar geen last van omdat Hij niet zondigde (Hebreeën 4:15). Zonden brengen scheiding tussen God en de gelovige en vormen een barrière voor de werking van Gods Geest in je leven.

"Maar uw ongerechtigheden maken scheiding tussen u en uw God, uw zonden doen Zijn aangezicht voor u verborgen zijn, zodat Hij u niet hoort." (Jesaja 59:2, HSV2010)

Daarom moeten alle bekende zonden beleden worden als je in de vrijheid wilt komen. Ook als er onbeleden zonden zijn die diep zijn weggestopt in de 'schuilhoeken van je hart'.

Zie hoofdstuk 'Rein geweten' met onder meer het onderwerp 'Zelfonderzoek'.
--

Bevrijding

Bevrijd worden van andere gebondenheden is vaak een samenspel tussen God en de gelovige. Dat kan ongeveer als volgt werken:

- De Heilige Geest doet de gelovige in zijn hart beseffen dat hij ergens door gebonden is.
- De gelovige reageert erop door ervan bevrijd te willen worden. Hij strekt zich in geloof uit naar Jezus en bidt om zijn bevrijding. Hij kan ook andere gelovigen om gebed vragen, vooral ook mensen met pastorale gaven.
- Als er sprake is van demonische gebondenheid, worden demonen gelast te verdwijnen. Dit wordt dikwijls gedaan door een of meer andere gelovigen.
- Jezus maakt de gelovige vrij van zijn gebondenheid, door de kracht van de Heilige Geest.
- De gelovige is ervoor verantwoordelijk om in verbondenheid met Jezus te blijven leven, zodat de gebondenheid niet in de een of andere vorm terugkomt.
- Om verkeerde denkpatronen en gewoontepatronen te veranderen is tijd en volharding nodig.

In het volgende Bijbelgedeelte gaat het over enkele veel voorkomende gebondenheden en zonden waardoor een gelovige niet de 'wedloop van het geloof' kan lopen. Hieruit blijkt duidelijk dat de gelovige daar zelf een actieve rol speelt.

"Welnu dan, laten ook wij ... afleggen alle last en de zonde, die ons zo gemakkelijk verstrikt. En laten wij met volharding de wedloop lopen die voor ons ligt, terwijl wij het oog gericht houden op Jezus, de Leidsman en Voleinder van het geloof." (Hebreeën 12:1-2, HSV2010)

In de volgende onderwerpen gaan we verschillende voorbeelden van gebondenheden iets verder uitwerken:

- gebondenheden in je gedachteleven
- gebondenheden in je gevoelsleven
- verslaafdheid
- ziekte en genezing
- demonische gebondenheid

8.4.3. Bevrijd gedachteleven

De basis voor een bevrijd gedachteleven is: denken en leven vanuit de waarheid van Gods Woord. Het effect van een bevrijd gedachteleven is innerlijke vrede.

Bevrijdende waarheid

Jezus was een volmaakt betrouwbare getuige van God de Vader; Hij sprak de waarheid, de hele waarheid en niets dan de waarheid. Sterker nog: Hij WAS de waarheid (Johannes 14:6). Jezus was vol van de waarheid en in zijn onderwijs bracht Hij een bevrijdende waarheid naar voren:

"... Als u in Mijn woord blijft, bent u werkelijk Mijn discipelen, en u zult de waarheid kennen, en de waarheid zal u vrijmaken." (Johannes 8:31-32, HSV2010)

Voor het dagelijks leven is de waarheid van Gods Woord voor iedere gelovige de volmaakte remedie tegen de leugenmacht van de satan. Als we de waarheid toepassen zal onze onwetendheid plaatsmaken voor inzicht en zal de waarheid ons vrijmaken van alles wat onze gedachten gebonden houdt.

"... uw liefde staat mij voor ogen en ik bewandel de weg van uw waarheid." (Psalm 26:3, NBV2004)

Gods waarheid is dan ook het belangrijkste en krachtigste hulpmiddel om zonden en gebondenheden te voorkomen. Ook om bevrijd te worden van alle geestelijke blokkades in je gedachten en in je gevoelens. Waarschijnlijk heeft ieder mens blinde vlekken, bepaalde denkpatronen waarvan hij niet doorheeft dat ze gebaseerd zijn op leugens of halve waarheden. Deze blinde vlekken, deze foute denkpatronen kunnen voor heel veel ellende en onvrijheid zorgen. Daarom zegt Gods Woord:

"Mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis..." (Hosea 4:6, NBG1951)

Leugens houden een mens gevangen, maar waarheid maakt je daarvan vrij. Er zijn heel veel leugens in omloop en ook christengelovigen koesteren nogal eens al of niet vroom klinkende leugens of halve waarheden waardoor ze de vrijheid missen die God hen wil geven. Hoe meer je je laat onderwijzen door de Bijbel en er zelf in leest, hoe meer Gods waarheid werkzaam kan zijn in je hart.

Zie hoofdstukken 'Waarheid en leugen' en 'Bijbel'.

Eerlijk en transparant

Jezus was een open boek. Al wat er te vertellen was over God de Vader en wat zijn toehoorders konden bevatten, gaf Hij aan hen door. In de evangeliën lezen we dat zijn discipelen Hem geregeld vragen stelden, waar Hij dan eerlijke en onomwonden antwoorden op gaf. Ook daardoor leefde Jezus heel ontspannen. Jezus had dan ook niets te verbergen.

Mensen die iets te verbergen hebben, moeten altijd op hun hoede zijn uit vrees dat anderen achter hun geheim komen. Enkele voorbeelden:

- Veel mensen lopen rond met een geheime verslaving waar ze zich voor schamen, met onbeleden zonden of ze koesteren wrok tegenover mensen die hen iets hebben aangedaan.
- Anderen zijn niet open over hun verleden, zelfs niet tegenover de mensen die het dichtst bij hen staan.
- Weer anderen schamen zich omdat ze zich minder succesvol, welvarend of aantrekkelijk voelen dan anderen, of vanwege mislukkingen in het verleden.

Het kost heel wat energie om je anders voor te doen dan je bent. Je denkt misschien dat niemand het aan je ziet, maar dat is een illusie, want mensen hebben je eerder door dan je denkt. Door geheimen te koesteren kun je in een zelfgebouwde gevangenis terechtkomen. Er is maar één uitweg: kom ermee voor de dag. Spreek je uit tegenover vertrouwde mensen; zij zullen geen misbruik van je openheid maken en zullen je eerder respecteren omdat je je kwetsbaar durft op te stellen. Rust niet voordat je een mens zonder geheimen bent geworden en je zult vrij zijn.

Geen laag zelfbeeld

Hoe zou een rijk persoon zich voelen als hij van de ene dag op de andere ineens als dakloze ergens in een stad zou moeten leven voor de rest van zijn leven? Hoe zou jij het vinden? Zo moet het voor Jezus zijn geweest toen Hij op aarde terechtkwam. Hij had al zijn goddelijke glorie en mogendheden afgelegd. Jezus werd geboren in een eenvoudig joods gezin en werd vervolgens timmerman in het stadje Nazaret dat ook nog eens een slechte reputatie had. Toen zijn bediening begon ontmoette Jezus enorme weerstanden en onverschilligheid, vooral bij de geestelijke bobo's van die tijd. Uiteindelijk stierf Jezus als een vervloekte, verachte misdadiger. Er was niets meer van Hem over.

Toch heeft Jezus nooit minderwaardigheidsgevoelens gehad. Hij wist zich namelijk geliefd door God de Vader en was zich voortdurend van zijn hoge komaf.

"... toen ook Jezus was gedoopt en hij aan het bidden was, werd de hemel geopend en daalde de heilige Geest in de gedaante van een duif op hem neer, en er klonk een stem uit de hemel: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde.' " (Lucas 3:21-22, NBV2004)

Elk kind van God mag zich geliefd weten door zijn hemelse Vader en dat is de belangrijkste basis voor een positief zelfbeeld. God vond jou zo waardevol dat Hij zijn Zoon liet sterven om jou een nieuw leven te geven. Als de belangrijkste Persoon van de hele wereld jou belangrijk vindt, dan BEN je ook iemand! Of niet? Laat niets en niemand je die zekerheid afnemen!

Doordat Jezus zich geliefd wist door zijn Vader kon Hij de haat en vijandschap van zijn tegenstander verdragen. Als je de lijdensgeschiedenis van Jezus in de evangeliën leest dan valt het op hoe koninklijk Jezus zijn lijden heeft doorstaan. Daarom mag je als geliefd kind van God je hoofd rechtop dragen. De bent van hoge adel en je wordt klaargemaakt voor een grootse toekomst!

Zie ook onderwerp 'Zelfbeeld' in hoofdstuk 'Anders denken'.

Geen bezorgdheid en neerslachtigheid

Menselijkerwijs had Jezus heel veel redenen om bezorgd te zijn: Hij had geen vast inkomen, bezat niet meer dan de kleren die Hij droeg, was afhankelijk van wat de mensen Hem aanboden, ontmoette erg veel onbegrip onder de mensen en lag voortdurend overhoop met de joodse godsdienstige leiders. Genoeg om over te piekeren. Jezus deed wat de Vader wilde dat Hij zou doen en wist dat zijn Vader in elk opzicht voorzag in wat Hij nodig had. Daardoor was Hij zonder zorgen. Jezus bracht in praktijk wat Hij zijn toehoorders voorhield:

"Uw hemelse Vader weet heel goed wat u allemaal nodig hebt. Geef het Koninkrijk van God en het doen van zijn wil de hoogste plaats in uw leven. Al het andere zal u dan geschonken worden." (Matteüs 6:31-33, HB2008)

Ook was Jezus nooit neerslachtig. De meeste neerslachtigheid komt voort uit te veel zorgen over zichzelf en uit zelfbeklag. Mensen die zich veel inzetten voor andere mensen zijn zelden eenzaam en zelden neerslachtig.

Zie de onderwerpen over bezorgdheid en neerslachtigheid in hoofdstuk 'Anders denken'.

Bevrijding van verkeerde manieren van denken

Enkele handreikingen om tot bevrijding te komen:

1. Leef in de realiteit en zie de realiteit onder ogen zonder te vluchten in een droomwereld of in herinneringen uit het verleden.
2. Ontdek welke van je gedachtepatronen niet op waarheid berusten. Laat je daarbij leiden door de geopenbaarde waarheid van Gods Woord, eventueel daarbij geholpen door gelovigen met pastorale inzichten. Accepteer het Woord van God en belijd dat dit de bron is van bevrijdende waarheid. Spreek vooral na wat de Bijbel zegt over je probleemgebied.
3. Belijd je vasthouden aan de leugen als zonde tegenover God. Je bent geen slachtoffer van de leugen, maar degene die de leugenachtige gedachten bent gaan koesteren. Vraag God je er grondig van te reinigen. Wijs de leugens, die je gedachten beheersen, af in de naam van Jezus. Ontzeg de satan het recht om je verder nog lastig te vallen met deze leugens.
4. Bereid je voor op een periode van strijd in je gedachteleven. Vertrouw op Gods aanwezigheid in dat proces en sta vast in het vertrouwen dat Hij samen met jou tot overwinning zal komen. God levert de overwinningskracht, maar jij bent verantwoordelijk om je hart er telkens bewust voor te openen.
5. Als je dit allemaal te moeilijk vindt of als je er niet 'doorheen komt', zoek en accepteer hulp en gebed van andere gelovigen.

Zie veel meer hierover in hoofdstuk 'Anders denken'.

8.4.4. Bevrijd gevoelsleven

Verstand en gevoel

Verstand en gevoel zijn twee belangrijke functies van je ziel, van je bewuste innerlijke leven. Het zijn geen losse onderdelen van je ziel, want ze werken voortdurend samen. Je emoties komen voor het grootste deel voort uit je gedachten. Als je bijvoorbeeld aan blije dingen denkt dan voel je je ook blij. Als je aan negatieve dingen denkt voel je je somber. Je emoties worden ook beïnvloed door wat er in je omgeving gebeurt.

Goede, positieve gedachten, die in overeenstemming zijn met de waarheid van Gods Woord, zorgen voor stabiliteit in je levenshouding en voor prettige emoties. De basis voor een bevrijd gevoelsleven is dat het gevoel zich laat sturen door het verstand dat op Gods waarheid is gericht. Zodra je emoties de overhand krijgen en je verstand teveel naar de achtergrond wordt gedrukt, raak je uit balans en dan ontstaan er problemen. Dit is altijd het geval bij onbeheerste vrees of boosheid en bij onbeheersbare verlangens.

Als je last hebt van negatieve gevoelens, zoek dan uit welke gedachten achter die gevoelens schuil gaan. Zijn die gedachten wel helemaal waar? Wat zegt de Bijbel daarover? Hierna volgen enkele voorbeelden van veel voorkomende negatieve gevoelens waardoor je geblokkeerd kunt raken.

Geen angst of vrees

Jezus werd door geen enkele vorm van angst of vrees beheerst. Daarom kon Jezus rustig slapen in een vissersboot terwijl de storm om Hem heen raasde. Jezus was ook niet bang om naar Jeruzalem te gaan omdat Hij zich door de Vader liet leiden en DUS veilig was. Dit wordt geïllustreerd in het volgende gesprek tussen Jezus en zijn discipelen:

"Daarna zei Hij tegen de discipelen: Laten wij weer naar Judea gaan. De discipelen zeiden tegen Hem: Rabbi, de Joden hebben U onlangs nog geprobeerd te stenigen, en gaat U daar weer heen? Jezus antwoordde: Zijn er niet twaalf uren in de dag? Als iemand overdag loopt, stoot hij zich niet, omdat hij het licht van deze wereld (=daglicht) ziet, maar als iemand 's nachts loopt, stoot hij zich, omdat het licht niet bij hem is." (Johannes 11:7-10, HSV2010)

De veiligste plek is ook voor gelovigen ... om in het centrum van Gods wil te zijn. Daar kan je niets overkomen wat buiten Gods wil omgaat en dan zit je dus goed.

Jezus wist zich voortdurend beschermd door zijn Vader, en daarom wist Hij dat zijn tegenstanders Hem niets konden doen voordat de vastgestelde tijd daarvoor aanbrak. Veel gelovigen maken zich bang om wat hun kan overkomen, maar daarbij kunnen ze gemakkelijk voorbijgaan aan het feit dat er niets met hen zal gebeuren buiten de wil van God. Ook in extreme situaties hoeven we ons geen zorgen te maken, zoals blijkt uit de volgende uitspraak van Jezus over gevangenschap:

"En wanneer ze u zullen wegleiden om u over te leveren, wees dan van tevoren niet bezorgd wat u spreken moet, en bedenk het niet; maar wat u op dat moment gegeven zal worden, spreek dat, want u bent het niet die spreekt, maar de Heilige Geest."
(Marcus 13:11, HSV2010)

Geloofsvertrouwen neemt je angst voor de toekomst weg; er komt hoop voor in de plaats.

Toch weten we dat Jezus eenmaal echt bang is geweest. Dat was toen Hij in de olijfgaard Getsemane was, in de nacht voorafgaande aan zijn intense lijdenstijd. Jezus zag er vreselijk tegenop. Maar Hij deed het enige juiste wat Hij kon doen: de tijd nemen om er met zijn hemelse Vader over te spreken. Eindelijk kon Jezus zijn wil in vertrouwen overgeven aan zijn Vader. Toen was de angst verdwenen en ging Hij zijn lijden tegemoet. Dit is HET voorbeeld van Jezus over de manier waarop je als gelovige met angst mag omgaan.

Niet afhankelijk van omstandigheden

Jezus liet zich niet verrassen door allerlei omstandigheden. Op het meer van Galilea werden Jezus en zijn discipelen overvallen door een gevaarlijke storm. De discipelen raakten in paniek en maakten Jezus wakker, die heerlijk relaxed lag te slapen. Jezus bracht de storm tot bedaren en verweet zijn discipelen dat ze er niet aan dachten dat je boot NOOIT kan vergaan wanneer Jezus aan boord is. Ongeacht hoe groot de problemen zijn waar je mee worstelt en hoe hevig de beproevingen ook zijn die je meemaakt, samen met Jezus kom je er uit.

Als je in een crisissituatie terecht bent gekomen, kunnen zulke opmerkingen als goedkope dooddoeners klinken die je al zo vaak gehoord hebt en waar je op dat moment niets mee kunt. Dat klopt. Het zijn ook geen opmerkingen waar je veel aan hebt wanneer je bent overvallen door een zware beproeving, maar wel wanneer je van de eerste schok hersteld bent en er klaar voor bent om het te gaan verwerken. Ben je stuk van binnen, voel je je zwaar beschadigd? Dan geeft de Bijbel goed nieuws:

"Hij geneest wie gebroken zijn en verzorgt hun diepe wonden." (Psalm 147:3, NBV2004)

Uit heel veel Bijbelgedeelten blijkt dat God speciale aandacht wil geven aan gebroken mensen die Hem zoeken. Het kan even duren, maar geloof me: God wil je er doorheen helpen en je ECHTE troost en vrede geven en neem er de tijd voor om die troost en vrede bij Hem te vinden.

Zie hoofdstuk 'Beproevingen'.

Niet leven om anderen tevreden te stellen

Jezus liet zijn agenda door niemand invullen. Jezus hield van de mensen, maar Hij probeerde niet om alle mensen hun zin te geven en te doen wat zij wilden. Toen Jaïrus Hem bijvoorbeeld vroeg om met hem mee naar huis te gaan om zijn dochter te genezen, nam Hij rustig de tijd om onderweg een zieke vrouw te genezen. Jaïrus baalde waarschijnlijk erg van dat hinderlijke oponthoud en toen hij bericht kreeg dat zijn dochttertje al gestorven was, moet Hij wel hevig telergesteld zijn geweest. Waarom moest Jezus zo treuzelen? Jezus had natuurlijk wel door wat er in Jaïrus omging en vol begrip zei Hij:

"... Wees niet bevreesd, geloof alleen, en zij zal behouden (=genezen) worden."
(Lucas 8:50, HSV2010)

De situatie was bij Jezus niet uit de hand gelopen. Jaïrus had niet alleen zijn dochter gezond en wel teruggekregen, maar Hij had zelf ook een les geleerd die hij zijn leven lang niet zou vergeten: vertrouw op Jezus, dan komt alles goed, ook al lijkt alles mis te gaan.

Een soortgelijke situatie komen we tegen in Johannes 11. Toen Jezus hoorde dat zijn vriend Lazarus doodziek was, liet Hij zich niet opjagen om meteen naar Hem toe te gaan. Jezus had andere plannen en zei tegen zijn discipelen:

"Lazarus is gestorven, om jullie ben ik blij dat ik er niet bij was: nu kunnen jullie tot geloof komen." (Johannes 11:15, NBV2004)

Jezus zou Lazarus opwekken uit de dood en een wonder zou een grotere impact hebben dan een genezingswonder. Het was ook een belangrijke les in geloofsvertrouwen voor zijn discipelen.

In Marcus 6 lezen we een voorval dat Jezus druk bezig was met een massa mensen, die zijn hulp nodig hadden en die bij Hem kwamen om genezing. Toen kwamen zijn twaalf discipelen eraan, terug van een spannende stageopdracht waarbij ze twee aan twee het land doorgingen om te evangeliseren. Ze hadden heel veel meegemaakt en wilden dat in hun enthousiasme natuurlijk graag met hun Meester delen. Jezus stopte abrupt met zijn genezingsbediening en ging met zijn vrienden over het meer varen. Zij waren op dat moment even belangrijker dan al die zieke mensen. Jezus wist heel goed zijn prioriteiten te stellen.

Veel mensen laten hun agenda veel te veel invullen door anderen. Dat kan komen doordat ze een te sterke behoefte hebben om door anderen aardig gevonden te worden. Als je een instelling hebt dat je iedereen tevreden wilt stellen, omdat je meent dat je op die manier Gods liefdegebod vervult, kun je behoorlijk in de stress komen. Uiteindelijk blij je dan je tijd te vullen met veel zinloze bezigheden alleen om mensen maar tevreden te stellen. Dat is een van de vele vormen van gebondenheid. God wil dat je vrij bent. Vraag God om inzicht om te kunnen onderscheiden wat belangrijk en minder belangrijk is. Als je je hierin aangesproken voelt, maak je vrij uit die gebondenheid waardoor je niet toekomt aan wat God wil dat je doet. Hecht meer waarde aan Gods goedkeuring en Gods bedoelingen met je leven dan aan de goedkeuring van mensen!

Vergevingsgezind

"En het Woord (=Jezus) is vlees geworden en heeft onder ons gewoond en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien, een heerlijkheid als van de Eniggeborene van de Vader, vol van genade en waarheid." (Johannes 1:14, HSV2010)

Jezus bracht niet alleen de waarheid, maar Hij was ook vol genade. Hij had geen veroordelende, kritische instelling tegenover de mensen die naar Hem kwamen luisteren, maar een houding van vergevingsgezindheid. Jezus toonde zelfs liefde voor zijn vijanden toen Hij het oor genas van iemand uit het arrestatieteam bij zijn gevangenneming in Getsemane. Later bad Jezus om vergeving voor de soldaten die Hem kruisigden:

"Vader, vergeef hun, want ze weten niet wat ze doen." (Lucas 23:34, NBV2004)

Omdat Jezus zo vergevingsgezind was, koesterde Hij geen wrok tegenover mensen. Vergeving schenken betekent immers het einde van boosheid. Veel mensen koesteren boosheid tegenover mensen waarvan ze vinden dat die hen iets hebben aangedaan of genegeerd. Als zij het niet kunnen opbrengen om het die ander te vergeven, kan boosheid ook overgaan in wrok of bitterheid.

Gebrek aan vergevingsgezindheid is een van de meest voorkomende blokkades bij gelovigen. Zijn er mensen die je een brok in je keel of een naar gevoel bezorgen als je aan hen denkt? Denk je nog geregeld aan wat ze je hebben aangedaan of hoe ze je hebben gekwetst, genegeerd of over je heen zijn gelopen? Vergeven is geen optie, maar een must voor elke gelovige. Een Bijbelse opdracht. Het is zelfs zo belangrijk dat wie de ander niet vergeeft, zelf ook geen vergeving van zonden ontvangt en dat is de keiharde werkelijkheid.

"Want als u de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader u ook vergeven. Maar als u de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen ook niet vergeven." (Matteüs 6:14-15, HSV2010)

Zie ook onderwerp 'Vergeven' in hoofdstuk 'Beproevingen'.
Zie ook onderwerp 'Onbarmhartige schuldenaar' in hoofdstuk 'Gelijkenissen van Jezus'.

Vrij van verkeerde verlangens

Zodra Jezus zijn bediening begon, onmiddellijk na zijn doop in de Jordaan, werd Jezus door de Heilige Geest naar de woestijn geleid om zijn vijand, de satan, te ontmoeten. De satan probeerde Jezus te verleiden om dingen te doen die pasten binnen het plan van God. De eerste verzoeking ging over de lichamelijke behoefte aan voedsel. Na 40 dagen vasten kreeg Jezus een sterk verlangen naar eten. De satan suggereerde Jezus om dan maar brood te maken uit stenen, een koud kunstje voor de Zoon van God. In dezelfde woestijn had God ooit manna gegeven aan een miljoenenvolk, dus waarom nu niet? Maar Jezus wilde in de kracht van de Heilige Geest alleen doen wat de Vader Hem had opgedragen en beschouwde zijn eigen lichamelijke behoeften als iets van een lagere prioriteit:

"De mens zal niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God komt." (Matteüs 4:4, WV1995)

Jezus weerstond de verleiding om zelfzuchtig te handelen en het verlangen van zijn lichaam te bevredigen doordat Hij Gods waarheid en Gods wil tegenover de verzoeking van de satan stelde. Jezus verkoos de geestelijke zegeningen van God boven de bevrediging van zijn lichamelijke behoefte. Niet dat zijn verlangen naar voedsel op zich zondig was, maar in deze situatie zou het wel verkeerd zijn.

Enkele handreikingen om tot bevrijding van zondige verlangens te komen:

1. Besef dat het overmatig toegeven aan je begeerten een voedingsbodem is voor je oude natuur, waardoor je geloofsgroei en je vrijheid in de Heer wordt belemmerd. Laat je daarbij leiden door de geopenbaarde waarheid van Gods Woord, eventueel daarbij geholpen door gelovigen met pastorale inzichten.
2. Onderwerp je aan het Woord van God en accepteer Gods zegeningen als ruim voldoende om een gelukkig mens te zijn. Vraag of God je ogen verder wil openen voor zijn geestelijke en materiële zegeningen.
3. Belijd je overmatig toegeven aan je begeerten als zonde tegenover God. Je bent geen slachtoffer van je begeerten, maar degene die de begeerten heeft gekoesterd. Vraag Hem je er grondig van te reinigen. Wijs alles waar je verkeerde begeerten naar uitgaan, af in de naam van Jezus. Ontzeg de satan het recht om je verder nog lastig te vallen met verleidingen. Vertrouw op Gods hulp daarbij.
4. Bereid je voor op een periode van strijd in je gevoelsleven. Vertrouw op Gods aanwezigheid in dat proces en sta vast in het geloof dat Hij samen met jou tot overwinning zal komen. God levert de overwinningskracht, maar jij bent verantwoordelijk om je hart er telkens bewust voor te openen.
5. Als je dit allemaal te moeilijk vindt of als je er niet 'doorheen komt', zoek en accepteer hulp van andere gelovigen.

Zie hoofdstukken 'Gelukkig leven' en 'Verleidingen'.

8.4.5. Verslaafdheid

Gebondenheid aan de oude natuur

Sommige mensen hebben het onderspit moeten delven in de strijd tegen hun verlangens en begeerten. Ze hebben eraan toegegeven en zijn eraan verslaafd geworden. Zij zijn niet meer vrij in hun doen en laten omdat de verslaving krachtiger is dan hun eigen wilskracht om ermee te breken.

Bij verslaafdheid is het je vlees dat de dienst uitmaakt, de oude zondige natuur die zich tegen God keert en die de Heilige Geest tegenwerkt. Verslavingen komen helaas ook bij wedergeboren gelovigen voor. In veel gevallen komt dat doordat een verslaafde tot levend geloof komt en zijn leven nog niet op orde gebracht. Sommige mensen komen heel radicaal tot geloof en breken dan direct met verslavende gewoonten, maar anderen gaan door een proces om zover te komen.

Helaas zijn er ook gelovigen die vinden dat het voor christenen best acceptabel is om een verslaving in stand te houden, maar zij vergissen zich ernstig. Zulke gelovigen kunnen best actief zijn binnen hun kerkelijke kring, hun godsdienstige overtuiging uitdragen en allerlei christelijke dingen doen, maar het blijven MENSELIJKE activiteiten en echt GEESTELIJK leven en GEESTELIJKE groei is er dan niet of nauwelijks bij.

Enkele Bijbelteksten die direct of indirect te maken hebben met vrijheid en verslaafdheid:

*"Ik ben de HEER, uw God, die u uit Egypte, uit de slavernij, heeft bevrijd."
(Exodus 20:1-2, NBV2004)*

*"... Alles is mij geoorloofd, maar ik zal mij door niets laten knechten."
(1 Korintiërs 6:12, NBG1951)*

"... waar de Geest des Heren is, is vrijheid." (2 Korintiërs 3:17, NBG1951)

Achtergronden van verslaafdheid

We weten allemaal van verslavingen aan alcohol, roken, drugs en verder aan pornoverslaving, gokverslaving, enzovoort. Veel verslavingen zijn bewuste of onbewuste pogingen om diepliggende problematiek te ontvluchten of ze dienen als een soort medicijn om spanningen of innerlijke pijn te verlichten. Die problematiek heeft vaak te maken met het niet goed kunnen omgaan met hun huidige levenssituatie of met onverwerkte ervaringen uit het verleden. Innerlijke pijn kan bijvoorbeeld het gevolg zijn van mishandeling, seksueel misbruik, opgegroeid zijn in een niet goed functionerend gezin, verlies van een geliefd persoon of andere traumatische ervaringen. Ook minder in het oog springende oorzaken kunnen iemands zielenleven zo ontregelen dat men vlucht in een verslaving. Voorbeelden van zulke oorzaken zijn eenzaamheid, een negatief zelfbeeld, depressiviteit en allerlei stoornissen bij de innerlijke ontwikkeling tijdens de jeugd.

Gevolgen van verslaafdheid

De gevolgen van verslaafdheid zijn enorm, in veel opzichten. Om er enkele te noemen:

- Veel verslavingen (zoals verslaving aan bijvoorbeeld alcohol, drugs en roken) hebben ernstige gevolgen voor de gezondheid en bekorten het leven.
- Gezinsleden van verslaafden lijden onder de verslaving (vooral bij drugs en alcohol).
- Doordat bepaalde verslavingen verkeerd gedrag uitlokken (zoals bij alcohol en drugs) zorgt het gedrag van verslaafden vaak voor veel overlast, schade en ongelukken. Daardoor worden anderen gedupeerd, gewond of zelfs gedood en draait de samenleving op voor de gevolgen.
- De meeste verslavingen kosten de verslaafde handenvol geld, waardoor er in veel gevallen onvoldoende geld is voor het normale levensonderhoud.
- Veel verslavingen hebben een sociaal isolement tot gevolg. Doordat eenzaamheid een voedingsbodem voor verslaving is, kan men gemakkelijk in een vicieuze cirkel terecht komen.

Hulp nodig bij verslaafdheid?

Een verslaving geeft geen oplossing voor het onderliggende probleem, maar geeft tijdelijk het gevoel dat het even weg is. Een verslaving kan pas effectief worden bestreden als de onderliggende oorzaken worden aangepakt. We komen hier al gauw op het terrein van specifieke hulp door ervaren hulpverleners. De meeste verslaafde personen zijn niet in staat om zelfstandig van hun verslaving af te komen, ook al denken ze in het begin dat ze het zelf wel kunnen redden.

Verslaafden zijn vaak niet in staat om logisch denkend de consequenties van hun verslaafdheid te overzien, omdat ze zich zo door hun gevoel laten overheersen. Gemiddeld duurt het tien jaar voordat een ernstig verslaafde hulp van derden inroept en dat is natuurlijk rijkelijk laat. Er zijn in ons land

gelukkig allerlei instanties en hulpverleners die zich daarmee bezighouden. Ook mensen met een verslaafd gezinslid hebben vaak deskundige hulp nodig omdat het niet eenvoudig is om er goed mee om te gaan.

Sommige mensen breken ineens met een verslaving, maar bij anderen werkt het beter om geleidelijk te stoppen. Een en ander hangt samen met de aard van de verslaving en de eigen persoonlijkheid. Voor de meeste soorten verslavingen zijn boeken die specifiek ingaan op deze problematiek.

'Herschepping' leent zich er niet voor om uitgebreid op de complexe verslavingsproblematiek in te gaan. Daarom beperken we ons hierna tot (enkele) verslavingen bij gelovigen, waar ze min of meer zelfstandig vanaf kunnen komen als ze openstaan voor Gods hulp en kracht, want Hij is de belangrijkste en meest betrouwbare toevlucht bij verslaafdheid. Mensen kunnen erbij helpen, maar de krachtbron is God.

"... u zult mijn gids zijn, mij leiden, tot eer van uw naam, mij losmaken uit het net dat voor mij is gespannen, u bent mijn toevlucht." (Psalm 31:4-5, NBV2004)

Rookverslaving

Als voorbeeld gaan we het nu hebben over rookverslaving. Verslaafdheid aan het roken is een voorbeeld van een verslaving die het gevolg is van verkeerde keuzen, zoals stoer willen doen of bij een bepaalde groep willen horen. De gevolgen van deze verslaving zijn buitengewoon ernstig. Rookverslaafden zijn vaak niet aanspreekbaar op hun gedrag. Ze weten immers maar al te goed:

- dat het schadelijk is voor hun lichaam
- dat ze hun leven met een flink aantal jaren bekorten
- dat hun eventuele huwelijkspartner dus vele jaren onnodig weduwe of weduwnaar zal zijn
- dat passief roken lichamelijke schade toebrengt aan de mensen om hen heen

Desondanks kiezen ze ervoor om te blijven roken en om op een onverantwoordelijke manier met hun leven om te gaan. Rokende kerkgangers willen er meestal niet aan dat rookverslaving een ernstige barrière is voor de doorwerking van Gods Geest. Je 'vlees' en Gods Geest zijn immers gezworen vijanden (Galaten 5:16-18). Daarom gaan rookverslaving en geestelijke vitaliteit niet samen. Een gelovige die ernstig verlangt naar een toegewijd, rein en heilig leven in afhankelijkheid van God kan er niet omheen: hij zal met zijn rookverslaving moeten breken. Wie met zijn verslaving bij Jezus komt, zal niet verwijtend worden afgewezen. Door het geloof kan hij hulp en kracht ontvangen die nodig is om tot overwinning en bevrijding te komen.

In dit verband las ik eens het getuigenis van een echtpaar dat op de knieën ging om God te vragen om de vervulling met zijn Geest, net als hun burens. Ze waren rookverslaafd, maar ze hadden op dat moment niet door dat hun verslaving de doorwerking van Gods Geest zou tegenhouden. In zijn liefdevolle genade gaf God hen toch de zegen van de vervulling en ... tot hun verbazing was vanaf dat moment de rookverslaving ook voorbij! Dit voorbeeld is een duidelijke illustratie van het feit dat rookverslaving en leven vanuit Gods Geest niet samengaan.

Alcoholverslaving

Dan nu enkele opmerkingen over alcoholverslaving, waarover natuurlijk veel meer te zeggen valt. Bij alcoholverslaving (misschien wel de verslaving die de meeste schade toebrengt aan mensenlevens) spelen vaak andere factoren een rol dan bij rookverslaving.

Alcohol is een van de giftigste stoffen bij overmatig gebruik. Waarom zijn alcoholhoudende dranken zo populair? Lekker is het niet, want de stof dooft de smaaksensoren in onze mond. Wat we prettig kunnen vinden is dat alcohol onze spieren ontspant, waardoor de dagelijkse spanning weg LIJKT te vloeien. Maar door op een geforceerde manier ontspanning te scheppen ontstaat er weer andere spanning, omdat ons lichaam altijd stressvol reageert op gifstoffen. Dus rust geven doet alcohol ook niet. Alcohol geeft het GEVOEL van saamhorigheid als je met anderen drinkt, maar ook dat is een illusie: alcohol scheidt juist afstand tussen mensen want het verdooft je gevoelens, maakt je eerder

agressief en bevordert asociaal gedrag. Voor velen is het een soort vluchtmiddel, maar het lost geen enkel probleem op; het geeft alleen maar MEER problemen. Kortom: alcohol is een grote leugen.

Om het nog wat moeilijker te maken: terwijl roken zonder meer verwoestend is voor de gezondheid, is matig alcoholgebruik dat niet. De Bijbel propageert naar mijn mening geen geheelonthouding. Toch geloof ik dat geheelonthouding een verstandigere keus zou zijn voor de meeste mensen, vooral voor gezinnen met kinderen. In veel gezinnen waar de ouders alcohol gebruiken heerst het wijdverbreide misverstand dat je kinderen het beste kunt leren om binnen het gezin op een beheerste manier alcohol te gebruiken. Recent onderzoek heeft aangetoond dat dit een fabeltje is en dat het minste drankmisbruik voorkomt bij kinderen uit alcoholvrije gezinnen.

In de Bijbel wordt een verband gelegd tussen alcoholgebruik en de Heilige Geest. De bekendste Bijbeltekst is in dit verband de volgende:

"En bedrinkt u niet aan wijn, waarin bandeloosheid is, maar wordt vervuld met de Geest..."
(Efeziërs 5:18, NBG1951)

Alcohol wordt wel het blusmiddel voor de Heilige Geest genoemd, hetzelfde principe dus als wat we bij rookverslaving hebben gezien: het houdt de actieve werkzaamheid van Gods Geest in ons leven tegen.

Uitgangspunten

1. Accepteer je eigen verantwoordelijkheid om goed met je leven om te gaan.
2. Vertrouw op Gods aanwezigheid in het hele proces van het loskomen van je verslaving en spreek in geloof uit dat Hij samen met jou tot overwinning zal komen. God levert de overwinningskracht, maar jij bent verantwoordelijk om je hart er telkens bewust voor te openen en om praktische keuzen te maken.
3. Vraag en accepteer de hulp van medegelovigen, pastorale werkers of hulpverleners als je het alleen niet aankunt.

Aan de slag

1. Besef dat God je heeft geroepen tot vrijheid en dat verslaafdheid een zonde is waardoor je niet leeft tot eer van God en tot schade van jezelf en anderen. Belijd die zonde aan God.
2. Probeer er achter te komen waarom je tot je verslaafdheid bent gekomen. Zijn er teleurstellingen die je niet goed hebt verwerkt (zie hoofdstuk 'Beproevingen')? Word je gedreven door een verkeerde manier van denken (zie hoofdstuk 'Anders denken')? Of wil je gewoon stoer zijn of net zo doen als je vrienden? Werk aan die achterliggende oorzaken, zo nodig met hulp van anderen.
3. Besluit dat je met je verslaafdheid wilt breken op grond van goede motieven en Bijbelse uitgangspunten, zoals:
 - Doe het om vrij te willen zijn van de slavernij, en vrij om God te dienen.
 - Doe het om meer vanuit de verbondenheid met Gods Geest te leven.
 - Doe het omdat de gezinsleden of anderen er niet langer door benadeeld worden.
 - Doe het uit verantwoordelijkheid om goed met je lichaam, je tijd, je aandacht en je geld om te gaan.
4. Vertrouw op Gods kracht en hulp.
5. Neem stappen om liefst ineens, maar zo nodig geleidelijk te breken met je verkeerde gewoonte. Als je het niet alleen kunt, roep dan de hulp in van vertrouwde mensen uit je directe omgeving of van deskundigen. Maak een plan, want zonder plan zul je NIET met je verslaving kunnen breken.

Voor blijvend resultaat

1. Neem jezelf ernstig voor om niet terug te vervallen. Bid God om een diepe afkeer van je verslaving.
2. Laat je niet ontmoedigen als je een tijdelijke terugval hebt. De meesten van ons hebben ooit door vallen en opstaan leren lopen. Je bent één keer vaker opgestaan dan dat je gevallen bent.
3. Besef dat je lange tijd gevoelig blijft voor de verleiding om weer terug te vallen. Neem daarom gepaste maatregelen en vermijd verleidelijke omstandigheden.
4. Geniet van je nieuw ontvangen vrijheid.
5. Wees trouw in je dagelijkse ontmoeting met God (Bijbellezing en gebed).

8.4.6. Ziekte en genezing

Wat wil God met de zieke?

De moeilijkheid bij genezing van ziekte is dat we meestal geen inzicht hebben in de bedoelingen die God ermee heeft:

1. Kan God vandaag op een bovennatuurlijke manier genezen?
2. Wil God op een bovennatuurlijke manier genezen?
3. Wil God de ziekte gebruiken als leerproces?
4. Wil God de genezing bevorderen, eventueel naast behandeling door artsen?
5. Wil God een dodelijk ziek persoon gauw bij zich hebben in de hemel omdat zijn taak op aarde afgelopen is?
6. Zal God de zieke genezen?

1. Kan God vandaag op een bovennatuurlijke manier genezen?

Elke Bijbelgetrouwe gelovigen zal onmiddellijk beweren dat hij gelooft in goddelijke genezing. De Bijbel staat immers vol met verslagen van goddelijke genezing. Maar niet iedereen is er van overtuigd dat God ook in deze tijd mensen wil genezen. Zij geloven dat genezingswonderen alleen in Bijbelse tijden aan de orde waren en dat we in deze tijd genoeg moeten nemen met Gods Woord en meer aandacht moeten besteden aan ons geestelijk heil dan aan lichamelijk welzijn. En als je dan toch ziek bent: dan is het een kruis dat God je te dragen geeft en wat je dan kunt doen is: niet klagen, maar dragen en bidden om kracht.

Ik heb geen goed woord over voor dat uitgangspunt. In de eerste plaats geeft de Bijbel geen enkele aanwijzing over het ophouden van goddelijke wonderen. In de tweede plaats geneest God in deze tijd veel mensen op basis van geloof, net zoals in Bijbelse tijden.

*"Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en tot in eeuwigheid."
(Hebreeën 13:8, NBG1951)*

2. Wil God op een bovennatuurlijke manier genezen?

Jezus heeft tijdens zijn bediening op aarde enorm veel zieke mensen genezen. Voorwaarde voor de genezing was altijd: geloof. In veel gevallen het geloof van de zieke zelf, in andere gevallen het geloof van de mensen die hun zieken bij Jezus brachten. Iedere zieke op wie Jezus de handen legde, werd genezen (Lucas 4:40).

Nooit heeft Jezus een zieke die in geloof naar Hem toe kwam ongenezen weggestuurd met de boodschap dat Hij hem niet WILDE genezen. En dit is een heel belangrijk principe wat we moeten vasthouden. Dit is namelijk een Bijbels FEIT!

Daarnaast moeten we wel beseffen dat Jezus niet zomaar iedereen de handen oplegde om hen te genezen. Geloof was altijd nodig. Veel gelovigen worstelen met de vraag: heb ik wel genoeg geloof tot genezing? En als hun gebed om genezing niet verhoord lijkt te worden, gaan ze twijfelen aan zichzelf en kunnen ze daardoor ernstig teleurgesteld worden. Je hoeft geen volmaakt geloof te hebben voordat God je WIL genezen, want Hij begrijpt heel goed dat zieken vaak door een ontmoedigend proces van vermoeidheid, pijn en frustratie gaan. Alleen geloof in de bereidheid van God om je

te genezen op basis van zijn Woord is voldoende. Daarnaast is gelovig gebed van anderen van belang ter ondersteuning.

Zie ook onderwerp 'Jezus genas zieken' in hoofdstuk 'Wonderen van Jezus'.

3. Wil God de ziekte gebruiken als leerproces?

Ik ben ervan overtuigd dat dit vrijwel in alle gevallen zo is. Maar dat sluit goddelijke genezing niet uit. Heel veel mensen (waaronder ikzelf) kunnen ervan getuigen dat zij God juist in een proces van ziekten of beperkingen beter hebben leren kennen, door Hem gezegend zijn en nieuwe dingen van Hem hebben geleerd. Als iemand zijn ziekte kan accepteren en ondanks zijn ziekte Gods vrede en blijdschap in zijn hart ervaren, dan levert dit alleen maar geestelijke rijkdom op en geloofsgroei. Bovendien kan dat een positief effect hebben op het herstel van het lichaam. Elke arts zal dat beamen.

"Op zijn ziekbed zal de HEER hem tot steun zijn. 'Hoe lang hij ook ziek ligt, u keert zijn lot ten goede.'" (Psalm 41:4, NBV2004)

Maar dat betekent niet dat ziekte een geschenk van God is dat we mogen koesteren. Ziekte is een vloek die hoort bij de gedegenerende aarde en bij de gebrokenheid van onze eigen leven door de zonde van anderen of van onszelf. Maar God wil een zieke graag naast zijn ziekte een zegen geven die de moeite van de ziekte ver overstijgt en dat is overvloedige genade.

4. Wil God de genezing bevorderen, eventueel naast behandeling door artsen?

Bovennatuurlijke genezing na gebed of handoplegging en gebruikmaking van de diensten van artsen zijn geen tegenstellingen. Gelukkig hebben we een uitstekende medische zorg in ons land en dat kunnen we zeker beschouwen als een geschenk van God. Artsen kunnen veel tot stand brengen, maar de genezing hebben zij niet in de hand. God heeft ons lichaam zo geschapen dat het in veel gevallen min of meer vanzelf geneest. Maar het genezingsproces van iemand die zich bezorgd maakt, boos op God is, medelijden met zichzelf heeft of vast blijft zitten aan zijn zonden is heel anders dan dat van een gelovige die kan rusten in God, vrij is van innerlijke gebondenheden, vertrouwen heeft in God die zijn leven bestuurt en gelooft in verhoring van gebeden. Ik ken veel gevallen van gelovige mensen die opvallend snel zijn genezen of waarbij iemand met een terminale ziekte nog vele levensjaren ontving. Eigenlijk hoeft ons dat niet te verbazen. De Bijbel ondersteunt die gedachte:

"Wees niet eigennuttig, maar heb ontzag voor de HEER en ga het kwaad uit de weg. Het zal je sterken als een medicijn, het verkwikt je lichaam." (Spreuken 3:7-8, NBV2004)

"Een blij hart bevordert de genezing, maar een neerslachtige geest doet de beenderen verdorren." (Spreuken 17:22, HSV2010)

5. Wil God een dodelijk ziek persoon gauw bij zich hebben in de hemel omdat zijn taak op aarde afgelopen is?

Normaal gesproken zal ieder mens eenmaal sterven omdat zijn aardse lichaam het begeeft en dus is er in ieders leven een moment dat het gewoon tijd is om te gaan. We weten lang niet altijd wanneer het Gods tijd is, maar vaak zien we het wel degelijk aankomen. Er is een tijd van leven en een tijd van sterven (Prediker 3:2).

6. Zijn er blokkades voor goddelijke genezing

Nu komen we bij een heel moeilijke kwestie. In de praktijk blijkt dat heel veel gelovig gebed om genezing niet resulteert in goddelijke genezing. In veel gevallen komt dit niet zozeer door een gebrek aan geloof bij de zieke, maar doordat er innerlijke barrières in de zieke zijn waardoor hij niet kan genezen. Veel ziekten zijn namelijk ontstaan of worden in stand gehouden doordat bepaalde aspecten van zijn leven onder de heerschappij van de satan staan, bijvoorbeeld door allerlei bindingen waardoor een gelovige niet die innerlijke vrijheid ervaart die God hem gunt. Deze gebondenheden verhinderen niet alleen iemands genezing, maar zijn veranderingen voor elke werking van God in en door de gelovige!

Hier is veel meer over te zeggen. Een gelovige hoeft natuurlijk niet volmaakt zondeloos te zijn voordat God hem wil genezen, maar zolang er een ernstig gebrek is aan innerlijke reinheid of gebondenheid is het meestal nog niet de tijd van goddelijke genezing. Voor zieken is het van belang om zichzelf te onderzoeken op deze gebieden om dergelijke blokkades op te ruimen. In veel gevallen is hulp van pastorale werkers nodig. Het opruimen van geestelijke blokkades is doorgaans een pijnlijk proces, maar ook een buitengewoon heilzaam proces. Het is in veel gevallen de sleutel tot het ontvangen van goddelijke genezing.

Het loont altijd wanneer je je ziekte aangrijpt om op een gezonde manier naar binnen te kijken en opruiming in je hart te houden: onbeleden zonden belijden en bevrijding van gebondenheden zoeken. Er is dan geen belemmering voor het ontvangen van het allerbeste wat God je wil geven, zoals het bevorderen van je genezing of bovennatuurlijke genezing.

7. Zal God de zieke genezen?

God zal genezing schenken als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. Er is geloof tot genezing. Dan kunnen we denken aan het geloof van de zieke zelf EN aan het geloof van de mensen om de zieke heen, die voor hem bidden of hem de handen opleggen. Eenmaal genas Jezus een verlamde man op basis van het geloof van zijn vier vrienden die hem door het dak voor Jezus' voeten lieten zakken (Marcus 2:1-12). In veel andere gevallen zei Jezus dat ze genezen werden vanwege hun geloof.
2. Er zijn geen gebondenheden die de genezing tegenhouden.
3. De genezing past binnen het plan dat God heeft met het leven van de zieke.

Hoe God precies met deze voorwaarden omgaat is moeilijk te zeggen. Als er gebondenheden zijn kan het zijn dat God de zieke eerst van die gebondenheden wil bevrijden. Ook dat is een vorm van genezing. Het is begrijpelijk dat een zieke verlangt naar goddelijke genezing. In Gods ogen kunnen bepaalde gebondenheden namelijk een veel groter probleem zijn dan de ziekte. God is een liefdevolle en wijze Vader, die alleen aan zijn kinderen wil geven waar hij voor open staat en wat het beste voor hem is. In veel gevallen wil God dus de ziekte pas genezen nadat de gebondenheden zijn verwijderd.

En verder is er altijd het voorbehoud dat God er redenen voor kan hebben om de genezing uit te stellen, en om de genezing ineens, stapsgewijs of geleidelijk tot stand wil brengen. Wel geloof ik dat God vandaag de dag veel meer mensen van hun ziekten wil genezen dan dat er momenteel genezen worden.

8.4.7. Opdracht tot genezing

Genezing is een opdracht voor de Gemeente van Jezus

Uit het vorige onderwerp 'Ziekte en genezing' zou je de indruk kunnen krijgen dat goddelijke genezing zo uitzonderlijk is dat je dat hele onderwerp maar beter kan laten rusten en de ziekte moet aanvaarden als behorende bij het leven onder de vloek van de zondeval. Natuurlijk is lichamenlijk welzijn binnen het Koninkrijk van de Hemel minder belangrijk dan geestelijk welzijn, het hoort wel degelijk bij de zegeningen die God ons wil geven. Genezen van zieken is een wezenlijk onderdeel van de taak van de nieuwtestamentische Gemeente.

"Gaaf en predikt en geneest." (uit Opwekkingslied 347)

Veel mensen vragen zich af: "Waarom geneest God naar verhouding zo weinig mensen?" Hierop kan een wedervraag worden gesteld die ons tot nadenken moet stemmen: "Waarom geneest de Gemeente zo weinig mensen?"

Jezus droeg zijn discipelen op om genezingen te doen

Toen Jezus op aarde was vertelde Hij de mensen over God de Vader en over het Koninkrijk van de Hemel. Daarnaast deed Hij wonderen die zijn autoriteit als Zoon van God bevestigden, die zijn boodschap ondersteunden, waardoor Gods kracht zichtbaar werd. De meest voorkomende soorten won-

deren waren zieken genezen en uitdrijven van demonen. Let wel: eerst begon Jezus met verkondiging van het 'goede nieuws', vervolgens werd deze boodschap ondersteund met wonderen. Jezus leidde zijn apostelen op om hetzelfde te doen:

"Genees zieken..." (Matteüs 10:8, NBV2004)

"Hij stelde er twaalf aan

- opdat zij met Hem zouden zijn en

- opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken, en

- om macht te hebben boze geesten uit te drijven." (Marcus 3:14-15, NBG1951)

Kort voordat Jezus naar de hemel zou gaan, gaf hij zijn opdrachten aan de apostelen:

"Ga er daarom op uit om alle volken tot mijn discipelen te maken. Doop hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Leer hen altijd te doen wat Ik u heb gezegd." (Matteüs 28:19, HB1987)

"Als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven ... op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden."

(Marcus 16:17-18, NBG1951)

In het Bijbelboek Handelingen lezen we overduidelijk dat de apostelen alle drie hiervoor genoemde opdrachten van Jezus hebben uitgevoerd (gaan, prediken, genezen).

Ook opdracht voor vandaag

Als je het feit accepteert dat de eerstgenoemde opdracht (het evangelie verkondigen) ook geldt voor de gelovigen van vandaag, accepteer dan ook dat de tweede opdracht (zieken genezen) de normaalste zaak van de wereld is. Een kerkelijke gemeente die het evangelie niet naar buiten brengt of waar geen zieken worden genezen zijn niet normaal. De Bijbel bepaalt wat normaal is, niet de gevestigde praktijk!

De opdracht om zieken te genezen geldt niet alleen voor leidinggevendenden binnen een kerkelijke gemeente, maar in feite voor alle gelovigen, tenminste dat zegt de Bijbel (Marcus 16:17-18). Er moet meer ernst worden gemaakt met deze opdracht, die zo duidelijk in Gods Woord beschreven is. Er zijn naar verhouding maar weinig kerkelijke gemeenten in ons land waar dit bespreekbaar is, en nog minder waar de geestelijke gave van genezing functioneert. Want wat zien we in de meeste kerkelijke kringen van vandaag in ons land:

- Onze predikanten worden voornamelijk opgeleid om gelovigen te leren onderhouden wat Jezus geboden had.
- Zij komen niet of nauwelijks toe aan de verkondiging van het evangelie buiten de kerkmuren.
- Aan wonderen verrichten, zieken genezen en demonen uitdrijven komen de meesten al helemaal niet toe.

Kortom: de Kerk van vandaag blijft sterk in gebreke om de opdrachten van Jezus nauwgezet uit te voeren, hoe tevreden veel kerkmensen ook mogen zijn met de zuiverheid van hun leerstellingen...

Zie ook onderwerp 'Zieken genezen' in hoofdstuk 'Geestelijke gaven'.

Ook genezing buiten de Kerk

Het was niet Gods bedoeling dat goddelijke genezing alleen zou plaatsvinden binnen de vier muren van onze kerkgebouwen of van de gebouwen waar genezingsdiensten worden gehouden, maar ook in de wereld buiten de Kerk. Bedenk wel dat Jezus de meeste genezingswonderen in de buitenlucht verrichtte, in aansluiting op zijn prediking van het evangelie van het Koninkrijk. In veel gevallen waren genezingen bevestigingen van zijn gezag als de door God gezonden Messias.

De nieuwtestamentische gelovigen zijn vandaag de vertegenwoordigers van het Koninkrijk. Zij zijn door God de wereld in gestuurd om hetzelfde te doen als wat Jezus deed, in de kracht van de Heilige

Geest, net zoals Jezus dat deed. Door wonderen van genezing kunnen ongelovigen overtuigd worden van de goddelijke macht van Jezus.

Zie ook de onderwerpen 'Grote Opdracht' en 'Evangelie verkondigen met kracht' in hoofdstuk 'Uitbreiding van Gods Koninkrijk'.

8.4.8. Demonische gebondenheid

Symptomen van demonische gebondenheid

Er is sprake van demonische gebondenheid als bepaalde gebieden van iemands leven door de macht van de duisternis worden beheerst. Symptomen die kunnen duiden op demonische gebondenheid zijn:

- sommige vormen van depressiviteit, beangstigende bovennatuurlijke waarnemingen, horen van stemmen
- sterke innerlijke weerstand tegen Jezus, de kerk, christenen en de Bijbel
- gespeelde vroomheid, innerlijk vloeken
- neiging tot zelfverwonding of zelfdoding
- abnormale hartstochten, vooral op seksueel gebied
- gedeeltelijke wilsonbekwaamheid
- dwangmatig gedrag, onrust, ongewone kracht, extreme gedragingen
- haatgedachten, wraakgedachten, op vernietiging gerichte zonden
- allerlei vormen van occultisme

Hoe erger de demonische gebondenheid, hoe meer de eigen wil wordt uitgeschakeld en hoe meer iemand een willoze prooi van de duisternis wordt. Bij relatief ernstige wilsonbekwaamheid door demonische gebondenheid spreekt men ook van bezetenheid.

Bijbelse voorbeelden

Bij bezetenheid wonen er voortdurend demonen in een mens om zich zo door hem heen te manifesteren. Zelf hebben demonen immers geen lichaam. Een en ander zien we duidelijk in de volgende Bijbelse geschiedenis:

"Toen hij (=Jezus) uit de boot gestapt was, kwam hem meteen vanuit de grafspelonken een man tegemoet die door een onreine geest bezeten was en in de spelonken woonde. Zelfs als hij vastgebonden was met een ketting kon niemand hem in bedwang houden. Hij was al dikwijls aan handen en voeten geketend geweest, maar dan trok hij de kettingen los en sloeg hij de boeien stuk, en niemand was sterk genoeg om hem te bedwingen. En altijd, dag en nacht, liep hij schreeuwend tussen de rotsgraven en door de bergen en sloeg hij zichzelf met stenen." (Marcus 5:2-5, NBV2004)

In dit voorbeeld zien we een onbedwingbare, onberekenbare kracht. Jezus dreef een groot aantal demonen uit van deze man. Op verzoek van deze demonen mochten ze in een kudde varkens trekken. Demonen dwingen bezeten mensen vaak om zichzelf te bezeren of te doden en hetzelfde deden ze daarna met de varkens:

"Hij (=Jezus) stond hun (=demonen) dat toe. Toen de onreine geesten de man verlaten hadden, trokken ze in de varkens, en de kudde van wel tweeduizend stuks stormde de steile helling af, het meer in, en verdrong in het water." (Marcus 5:13, NBV2004)

In het volgende voorbeeld zien we een drang tot zelfdoding bij een demonisch gebonden persoon. Zijn vader bracht hem bij Jezus en noemde hij zijn symptomen:

"... Heer, heb medelijden met mijn zoon, want hij is maanziek en lijdt daar erg onder; hij valt dikwijls in het vuur of in het water." (Matteüs 17:15, NBV2004)

Jezus bevrijdde ook deze jongen van de demonische machten. Ook de apostel Paulus kreeg met zulke mensen te maken:

"Een andere keer, toen we weer op weg waren naar de gebedsplaats, kwamen we een jonge slavin tegen die bezeten was door een geest en zo de toekomst kon voorspellen. Met haar waarzeggerij verdiende ze veel geld voor haar eigenaars." (Handelingen 16:16, NBV2004)

Hardnekkige zonden leiden tot demonische gebondenheid

Demonische gebondenheden hebben altijd zonde als beginpunt, maar zoals gezegd, niet alle zonden leiden tot demonische gebondenheid. Het kan vooral ontstaan door herhaaldelijk en bewust te zondigen en door bepaalde zonden te koesteren, waardoor ze als het ware de boze machten ruimte in hun hart bieden om zich daar te vestigen. Een voorbeeld daarvan was koning Saul, die zich zo liet overheersen door haat en jaloezie tegenover David, dat God zich van hem terugtrok en er een invalspoort voor de satan ontstond.

"Van Saul was de geest van de HEER geweken en een boze geest die door de HEER gezonden was, kwelde hem." (1 Samuël 16:14, WV1995)

Een ander Bijbels voorbeeld is Judas, die in zijn hart afstand nam van Jezus en zijn hart opende voor negatieve gedachten van de satan om Jezus te willen overleveren aan de joodse leiders.

"De duivel had intussen Judas, de zoon van Simon Iskariot, ertoe aangezet Jezus te verraden." (Johannes 13:2)

"Daarop ging een van de twaalf, die met de naam Judas Iskariot, naar de hogepriesters en zei: 'Wat krijg ik van u als ik hem aan u uitlever?' Ze betaalden hem dertig zilverstukken. Vanaf dat moment zocht hij een gunstige gelegenheid om hem uit te leveren." (Matteüs 6:24-26, NBV2004)

Bij het laatste Pesachmaal, toen Jezus Judas het brood aanreikte, moest hij de definitieve keuze maken: ga ik het nu echt doen of niet? Jezus keek hem aan. Zij ogen zeiden tegen Judas: "Ik houd van je en wil niet dat je jezelf in het ongeluk stort. Ik reik je dit brood aan, want ik ga mijn leven ook voor JOU geven. Neem het van mij aan!" Op dat moment werd de satan te sterk voor Judas; hij kon niet meer terug. Hij nam de benen...

"... Hij doopte een stuk brood in de schaal en gaf het aan Judas, de zoon van Simon Iskariot. Op dat moment nam de duivel bezit van Judas..." (Johannes 13:26-27, NBV2004).

Dit was duidelijk een volgend stadium van demonische gebondenheid. Als het aan de satan ligt gaat gebondenheid ALTIJD van kwaad tot erger. Uiterlijk leek er niets met Judas aan de hand te zijn. Niemand had iets in de gaten, totdat hij zijn demonische verraad pleegde... Door zijn eerste zonde gaf hij ruimte aan de satan, daarna nam de satan geleidelijk de macht over zijn wil over. Hij werd een 'bezetene', een willoos werktuig in de hand van de satan. Maar hij had het aan zichzelf te wijten...

Zo kan dat vandaag de dag ook gebeuren, als iemand vol is en blijft van wrok, beslist niet wil vergeven of zich bewust inlaat met allerlei verslavende zonden. Overal waar de zonde de vrije loop krijgt, liggen demonen op de loer om vat op iemand te krijgen.

Persoonlijke achtergronden

Sommige demonische gebondenheden kunnen het gevolg zijn van ernstige psychische stoornissen of levensproblemen die een aanzuigende werking hebben naar demonische aanwezigheid. Er kan ook sprake zijn van een combinatie van gebondenheid, verslaafdheid en een psychische stoornis, waarbij demonische machten misbruik maken van iemands zwakheden. Het is lang niet altijd eenvoudig om vast te stellen welke van beide oorzaken moet worden verondersteld. Daarbij worden ook wel beoordelingsfouten gemaakt. Je hebt mensen die overal demonen zien en anderen die daar helemaal niet voor open staan. Wel moeten we bedenken dat de satan en zijn demonen meesters zijn in camouflagetechnieken.

Als het even kan wil de satan dat we hem zien als een weldoener, en dat zijn beïnvloedingen van mensen eigenlijk gaven van God zijn.

"... de satan zelf vermomt zich als een engel van het licht." (2 Korintiërs 11:14, WV1995)

Andere demonische bindingen hebben te maken met iemands voorgeslacht, bijvoorbeeld vanwege occult belaste ouders of grootouders. Ze hebben demonische bindingen als een soort erfenis meegekregen, soms doordat hun occulte ouders of grootouders hun eigen 'gaven' aan hen wilden doorgeven door handoplegging. Ik ken een gezin dat geteisterd werd door demonische manifestaties en de gekste dingen meemaakte; het had alles te maken met een occult persoon in het voorgeslacht. Toen het gezin tot geloof kwam en zich in de naam van Jezus ging verzetten tegen deze machten werd de vloek van de demonische invloeden voorgoed verbroken.

Demonische gebondenheid bij gelovigen

Er zijn kerkelijke kringen waar men zegt dat gelovigen niet demonisch gebonden kunnen zijn. Ik geloof dat dit een misvatting is want de praktijk wijst uit dat het wel voorkomt. Natuurlijk is het zo dat hoe dichter iemand bij God leeft, hoe minder demonische machten vat op hem hebben. Gelovigen zondigen nog steeds, soms kiezen ze er heel bewust voor om bepaalde zonden te doen. Daarmee verliezen ze niet onmiddellijk hun status als kind van God, maar ze lopen wel gevaar om helemaal van God af te dwalen en Hem uiteindelijk in hun hart af te wijzen. De oude natuur, die zich laat beïnvloeden door de satan en zijn demonen, is er nu eenmaal naast de Heilige Geest die in alle ware gelovigen woont.

Bevrijding van demonische gebondenheid

Dit onderwerp leent zich niet voor eenvoudige oplossingen die voor alle situaties gelden. De volgende aanwijzingen kunnen zinvol zijn voor christengelovigen om zelf tot bevrijding te komen bij lichtere vormen van gebondenheid, of wanneer je in aanraking bent gekomen met occulte praktijken. Hoe verder je daarin terecht bent gekomen, hoe meer het van belang is om er rijpe gelovigen bij te betrekken die ervaring hebben op dat gebied.

1. Probeer de oorzaak van de gebondenheid te achterhalen.
2. Belijd de eigen zonden die mogelijke oorzaken zijn van de gebondenheid.
3. Breek radicaal met alles wat met occulte praktijken te maken heeft. Vernietig eventuele voorwerpen of boeken die in je bezit zijn en die daar mee te maken hebben.
4. Onderwerp je heel bewust aan de heerschappij van God over alle gebieden van je leven. Voed je innerlijk met het zuivere Woord van God.
5. Spreek uit dat je satan elk recht verbiedt op enig gebied van je leven. Wijs hem af in de naam van Jezus en op grond van zijn overwinning aan het kruis over alle satansmachten.

Voor blijvende vrijheid

Het voorgaande moet gezien worden als een onderdeel in een omvangrijker bevrijdingstraject. Daarbij gaat het niet alleen om vrij te komen van demonische invloeden, maar om het belijden van zonden en groeien tot een stabiel leven in verbondenheid met God en zijn Woord. Ook hierbij is in de meeste gevallen hulp van anderen nodig.

Zie ook onderwerp: 'Demonen uitdrijven' in hoofdstuk 'Geestelijke gaven'.

8.4.9. Occultisme

Veel mensen komen in de greep van demonische machten wanneer ze zich bezighouden met allerlei vormen van occultisme. Het woord 'occult' betekent letterlijk 'verborgen'. Terwijl God zich graag openbaart aan de mensen, werken de satan en zijn demonen het liefs vanuit het verborgene.

Occultisme en geestelijke gaven

Veel jonge mensen zijn nieuwsgierig naar alles wat met magie, heksendingen, waarzeggerij, aanroepen van geesten, horoscopen, enz. te maken heeft. Wie zich ermee inlaat ervaart het vaak als span-

nend. Het idee dat je onzichtbare machten iets kunt laten doen geeft je een gevoel van bovennatuurlijke macht. Je hebt dan mogelijkheden ontdekt die je niet voor mogelijk had gehouden. Maar je bent dan blind voor het feit dat jij niet met de demonen speelt, maar de demonen met jou!

Van praktisch alle gaven van de Heilige Geest heeft de satan een illegale versie op de markt gebracht, die soms verdacht veel op een geestesgave lijkt:

- Niet alle geestelijke talen zijn uit God; er zijn ook demonisch beïnvloede mensen die een dergelijke gave hebben gekregen, waardoor niet God maar de demonen zich kunnen uiten.
- Naast profetische gaven van de Heilige Geest is er de waarzeggerij die uit de wereld van de duisternis komt, in diverse vormen zoals met handlezen, tarot kaarten of via een medium.
- Naast de gave van wonderen en krachten van de Heilige Geest krijgen mensen met een demonische geest soms gaven om te genezen, zichzelf onzichtbaar te maken, vervloekingen uit te spreken, enzovoort.

Gaven van de Heilige Geest gaan gepaard met vrede, die uit de occulte wereld met onvrede.

In het Bijbelboek Handelingen lezen we van een occulte figuur die geconfronteerd werd met de kracht van de Heilige Geest:

"Voordien had een zekere Simon in de stad magie bedreven en de bevolking versted doen staan. Hij beweerde over bijzondere gaven te beschikken, en iedereen, van groot tot klein, keek vol ontzag naar hem op omdat ze werkelijk meenden dat de grote macht van God in hem zichtbaar werd. Hij boezemde de bevolking ontzag in omdat hij hen geruime tijd verbaasd had met zijn magische kunsten." Handelingen 8:9-11)

Net als toen zijn er hele volksstammen binnen de kerken die occulte gaven als helderziendheid en magnetisme als gaven van God beschouwen. Een vriend van mij had een zoontje dat door een magnetiseur van een vorm van kanker was genezen. Dat was dus een echte, 'kundige' magnetiseur. Ik maakte hem erop attent dat dit uit de hoek van de satan kwam en dat het gezin daardoor groot gevaar liep. Hij wilde het eerst niet geloven, maar besloot uiteindelijk toch de proef op de som te nemen. Toen hij er de volgende keer weer heen ging en zijn zoontje door de magnetiseur werd behandeld, begon mijn vriend in de wachtkamer te bidden. Even later kwam de magnetiseur naar hem toe en zei met een vreemde blik in zijn ogen: "Neem uw zoon maar weer mee, ik kon ineens niets meer doen." Onnodig te zeggen dat dit het laatste bezoek aan de magnetiseur was.

Verstrikt raken in occultisme

Zo heb ik eens een studente ontmoet die als gevolg van experimenteren met zelfhypnose demonische gaven had ontvangen. Ze kreeg toekomstdromen ('s nachts droomde ze dingen die de volgende dag precies zo plaatsvonden) en een griezelige begaafdheid om geïnspireerde verhalen te schrijven. Daarnaast was ze ook plotseling lesbisch geworden. Allemaal 'gaven' van de satan die haar hevig verontrustten omdat ze ook christen was. Na haar bevrijding zijn al deze drie verschijnselen verdwenen.

Sommige mensen, ook gelovigen, kunnen te worstelen hebben met gebondenheden, die veroorzaakt zijn door zich in te laten met allerlei occulte zaken. Daarbij kunnen we denken aan :

1. spiritisme, oproepen van geesten, occulte spelletjes zoals glaasje draaien
2. occulte geneeswijzen zoals magnetisme, iriscopie, handlezen, sommige vormen van homeopathie, waarbij de behandelmethode voornamelijk een dekmantel van occulte praktijken zijn (de 'genezers' hebben vaak niet door dat hun gaven demonisch van aard zijn, en hun bezoekers evenmin)
3. waarzeggerij, tarot kaarten, ouija bord
4. occult beladen muziek zoals muziek waarin de satan, de dood of allerlei gruwelijke zonden worden verheerlijkt

Het is levensgevaarlijk om te experimenteren met occulte praktijken. Vergeet niet dat de satan sterker is dan jij en dat je in eigen kracht niet los kunt komen uit zijn knellende greep als hij je eenmaal

in zijn macht heeft. In 2008 gaf een vrouw een getuigenis via de zender 'geloven Tv'. Ze was christelijk opgevoed. Tot haar zestiende jaar hoorde ze stemmen in haar hoofd. Het werden haar vrienden, waar ze mee kon spelen en praten. Ze vond het eigenlijk helemaal niet vreemd. Maar daarna veranderden die stemmen van toon en ze gingen vreselijke dingen zeggen. Ze zeiden ook vaak tegen haar dat ze zichzelf voor de trein moest gooien. Ze werd erg angstig en had zichzelf niet meer onder controle. Ze wist zich geen raad en werd pas bevrijd toen er een christen met haar ging bidden en de demonische machten ging uitwijzen. Daarna was ze verbaasd dat het zo stil en vredig in haar hoofd was.

Dit voorbeeld illustreert hoe gevaarlijk het is als jonge kinderen via occulte boeken, stripverhalen, Tv-programma's of voorwerpen in contact komen met de demonische wereld. Er kunnen allerlei oorzaken zijn of zwakheden van het kind waar demonen misbruik van maken. Dat schrijf ik niet om lezers onnodig bang te maken, maar als een waarschuwing voor ouders: wees alert op de dingen waar ze mee bezig zijn, thuis of bij schoolvriendjes of waar ook.

Voorportalen van occultisme

Men kan ook bij occulte praktijken uitkomen door zaken die op het grensgebied van occultisme liggen, zoals het lezen van horoscopen. Je begint ze dan een keer te lezen 'voor de grap' want je vindt het toch allemaal onzin. Maar als je een paar keer bemerkt dat het toch uitkomt, dan ga je er enige waarde aan hechten. Na nog een aantal keren ga je bepaalde keuzen nemen op grond van waarschuwingen of aansprongen van je horoscoop. En dan gebeurt er iets binnen in je: je laat je leven tot op zekere hoogte besturen door iets wat je niet kunt verklaren, iets bovennatuurlijks maar wat niet van God is. Op dat moment zit je in het web van de satan en sta je open voor ook andere dingen als handlezen, tarotkaarten en waarzeggerij. Zo kunnen zogenaamd onschuldige horoscopen dienen als een voorportaal naar de occulte wereld.

Ook met homeopathie, en wel met 'geneesmiddelen' die nauwelijks aantoonbare geneeskrachtige stoffen bevatten, kun je op een soortgelijke manier verstrikt raken in occulte praktijken. Ook daarbij ga je je gezondheid toevertrouwen aan iets ongrijpbaars en dan kom je ook in zo'n voorportaal van het occultisme terecht. Voor veel mensen is dat de eerste stap geweest op weg naar diepe duisternis in hun leven.

Een ander voorportaal van occultisme kan yoga zijn. Er is niets mis met de oefeningen op zich, maar wel met de filosofie er achter. Het gaat dan al gauw over meditatietechnieken om innerlijke rust en harmonie op te wekken en het opwekken van gedachtekracht. Je treedt dan op het vlak van je geest, die in verbinding kan treden met bovennatuurlijke krachten die niet bij God vandaan komen. Sommige mensen gaan daarin zo ver dat ze in staat zijn buiten hun lichaam te treden met hun geest en in paniek kunnen raken bij de gedachte dat ze niet meer terug kunnen naar hun lichaam. Overduidelijk dat dit een 'gave' uit het rijk van de duisternis is. Er zijn genoeg mensen die aan yoga doen en stellig beweren dat ze geen last hebben van dat soort dingen, maar het blijft een gevaarlijk terrein dat christengelovigen moeten mijden naar mijn mening. Speel nooit met demonen; zij zijn sterker dan jij. Alleen in de volle kracht van Jezus kun je het van hen winnen...

8.5. Getuigen van Jezus

Jezus heeft zijn volgelingen opgedragen om het evangelie over de hele aarde bekend te maken om mensen tot volgelingen van Jezus te maken. Dan kan op veel verschillende manieren gebeuren, dichtbij of ver weg.

8.5.1. Grote Opdracht

8.5.2. Gods goedheid laten zien

8.5.3. Evangelisatie en wonderen

8.5.4. Benadering bij evangelisatie

8.5.5. Communiceren bij evangelisatie

8.5.6. Persoonlijk getuigen

8.5.7. Discipelen maken

8.5.8. Wereldzending

8.5.1. Grote Opdracht

Kort voordat Jezus naar de hemel zou gaan, gaf hij zijn 'Grote Opdracht' aan de apostelen:

"Ga er daarom op uit om alle volken tot mijn discipelen te maken. Doop hen in de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Leer hen altijd te doen wat Ik u heb gezegd." (Matteüs 28:19, HB1987)

De apostelen nemen Jezus' taak over

Jezus heeft Gods licht laten schijnen toen Hij zo'n 2000 jaar geleden op aarde leefde. Hij heeft God laten zien door zijn onderwijs, zijn levenswandel en zijn liefdevolle toewijding aan de mensen. Jezus heeft in eerste instantie zijn discipelen geroepen om zijn eigen rol als Godsgetuige over te nemen zodra Hij naar de hemel zou zijn gegaan. Zij werden als apostelen (=uitgezonden) de wereld in gezonden:

"... Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zo zend Ik jullie." (Johannes 20:21, WV1995)

Het was de bedoeling om dichtbij huis te beginnen en vervolgens steeds verder weg te gaan om tenslotte de hele aarde te bereiken met het goede nieuws van Jezus. Het begon zo goed en het evangelie verspreidde zich als een prairievuur. Maar na enkele eeuwen bleef het steken en het zou vele eeuwen duren voordat de wereldzending weer op gang kwam.

Wist je trouwens dat Coca Cola, dat nog maar 100 jaar bestaat, al bekend is over alle landen van de wereld? En dat na 2000 jaar christendom nog steeds een derde deel van de wereld het evangelie nog niet heeft gehoord? En wat betekent Coca Cola vergeleken met het levende water van het evangelie? Hoe kunnen we dit aan de gever van de Grote Opdracht uitleggen?

Eerste zendingen beginnen met de Grote Opdracht

In het Nieuwe testament lezen we hoe de gelovigen begonnen met de uitvoering van de Grote Opdracht om alle volken voor Jezus te winnen. De eerste zendingen waren:

- **Filippus** - Mogelijk was hij de eerste die het evangelie buiten Jeruzalem verkondigde. Hij deed dat in Samaria (Handelingen 8:5-13). Hij verrichtte daarbij veel wonderen en doopte mensen die tot geloof kwamen. Vervolgens leidde de Heilige Geest hem een keer naar de Gazastrook om een hoge regeringsfunctionaris uit Ethiopië tot Jezus te leiden (Handelingen 8:26-40). Daarna bracht God hem naar Caesarea en onderweg bracht hij het evangelie aan alle steden waar hij langs kwam (Handelingen 8:40).
- **Petrus en Johannes** - Zij kwamen uit Jeruzalem naar Samaria om het werk van de apostel Filippus aan te vullen. Zij legden jonggelovigen de handen op zodat ze vervuld werden met Gods Geest. Op de terugweg naar Jeruzalem verkondigden ze het evangelie in Samaritaanse dorpen.
- **Petrus** - Hij werd via een visioen geleid om in Caesarea het evangelie uit te leggen aan de Romeinse hoofdman Cornelius en zijn ondergeschikten (Handelingen 10). Mogelijk had Cornelius daarvoor al iets van het evangelie gehoord uit de mond van Filippus.
- **Barnabas, Saulus en Johannes Marcus** - Zij gingen als het eerste zendingsteam naar Cyprus en Asia (Handelingen 13:4-14:28). Barnabas was de leider, maar gedurende de reis nam Saulus de initiatieven (Handelingen 13:9-13). Hij werd vanaf die tijd Paulus genoemd.
- **Barnabas en Marcus** - Na een meningsverschil met Paulus ging Barnabas naar Cyprus (Handelingen 15:36-39). Marcus was afgehaakt tijdens de eerste zendingreis (Handelingen 13:13) en Paulus wilde hem daarom niet terug in het team. Zijn oom Barnabas ontfermde zich over hem en onder diens leiding werd hij een bruikbare zendingswerker. Later kreeg zelfs Paulus waardering voor hem (2 Timoteüs 4:11).
- **Paulus en Silas** - Zij waren het team voor de tweede zendingreis van Paulus. Timoteüs en Lucas waren zijn reisgenoten voor een gedeelte van deze reis (Handelingen 15:40-21:14).
- **Apollos** - Deze Bijbelleraar was werkzaam in Efeze (Handelingen 18:24-28) en vulde als zodanig het werk van Paulus aan.

Van meet af aan de boodschap doorgeven

Zodra Paulus (toen nog Saulus) tot geloof was gekomen ging hij het evangelie doorgeven:

*"... en ging onmiddellijk in de synagogen verkondigen dat Jezus de Zoon van God is."
(Handelingen 9:20, NBV2004)*

Paulus prees de pas gestichte gemeente in Filippi vanwege hun reactie op de evangelieboodschap. Daardoor werd bevestigd dat ze het evangelie echt hadden begrepen:

"... omdat u vanaf de eerste dag tot nu toe hebt bijgedragen aan de verspreiding van het evangelie." (Filippenzen 1:4-5, NBV2004)

In dit opmerkelijke Bijbelvers zien we het volgende over evangelieverkondiging:

1. Verspreiding van het evangelie was de taak van de HELE gemeente.
2. De gelovigen hebben niet eerst een opleiding van twee jaar gehad, maar ze zijn er DIRECT mee begonnen nadat ze tot geloof waren gekomen.
3. Ze zijn er mee DOORGEGAAN.
4. Het uitdragen van het evangelie had een hoge PRIORITEIT bij de gelovigen.

Wat een verschil met al die naar binnen gerichte kerkelijke kringen van vandaag! Nergens lezen we in het Nieuwe Testament een opdracht om grote, imponerende kerken of kathedralen te bouwen, wel om het evangelie uit te dragen. Het doorgeven van de bevrijdende boodschap van het evangelie is de kerntaak binnen de Grote Opdracht van Jezus. Daaraan ontleent zij haar bestaansrecht! Jezus zei:

*"... Trek heel de wereld door om aan elk schepsel de goede boodschap te verkondigen.
(Marcus 16:15, WV1995)*

Kracht van de Heilige Geest

Evangelisatiewerk of zendingswerk kan natuurlijk niet worden uitgevoerd door mensen die niet zijn wedergeboren. Om Jezus te kunnen vertegenwoordigen moet je eerst in zijn Koninkrijk worden ingelijfd, anders kun je zijn ambassadeur niet zijn. Toch heb ik gesproken met een onbekeerde zending die naar Afrika was uitgezonden. Natuurlijk had hij nooit uitgezonden mogen worden, maar er gebeurde iets bijzonders. In Afrika kwam hij tot geloof na ontmoetingen met inheemse gelovigen. Echte gelovigen wel te verstaan. Wat een humor van God!

Gelovigen die niet vol zijn van Jezus, kunnen beter geen zendings- of evangelisatiewerk gaan doen. Er is meer nodig:

*"... maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en mijn getuigen zijn in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, en tot het uiteinde van de aarde."
(Handelingen 1:8, GNB1996)*

Eerst vol zijn van Jezus dus, eerst de kracht van de Heilige Geest ontvangen door met Hem vervuld te worden. Daarna de Grote Opdracht uitvoeren. Vooral als het gaat om veeleisende taken, is een krachtige vervulling met Gods Geest van groot belang.

"onze verkondiging aan u overtuigde immers niet alleen door onze woorden, maar ook door de overweldigende kracht van de heilige geest." (1 Tessalonicenzen 1:5, NBV2004)

Toerusting en onderwijs

Evangelieprediking zonder begeleidend onderwijs is niet compleet. Voor mensen die tot geloof zijn gekomen en gedoopt, geldt ook het derde onderdeel van de Grote Opdracht:

"... Leer hen altijd te doen wat Ik u heb gezegd." (Matteüs 28:19, HB2008)

De basis voor een krachtig geloofsleven wordt gelegd door een gedegen kennis van Gods Woord. Verder moeten nieuwe gelovigen leren deze kennis toe te passen in hun persoonlijke levenssfeer. Pastorale zorg is nodig om hen op het juiste spoor te houden en hen zo nodig te corrigeren.

"U kunt getuigen, en God zelf, hoe toegewijd, hoe oprecht en zuiver we bij u, die tot geloof gekomen bent, hebben geleefd. U weet dat we voor ieder van u waren als een vader voor zijn kinderen. We hebben u aangespoord en bemoedigd en u op het hart gedrukt zo te leven dat u God eer bewijst..." (1 Tessalonicenzen 2:10-12, NBV2004)

Zie ook onderwerp 'Gemeente als leerschool' in hoofdstuk 'Gemeente'.

Weerstanden

Bij de uitvoering van de Grote Opdracht kunnen we weerstanden verwachten van de satan, die niet wil dat zijn machtsgebied wordt bedreigd. De Grote Opdracht is immers een frontale aanval op zijn heerschappij over de wereld. In het Bijbelboek Handelingen lezen we enkele voorbeelden van weerstanden die de apostel Paulus heeft ervaren bij zijn evangelisatiecampagnes:

- Bij de evangelieprediking op Cyprus was er een occult figuur, Bar-Jezus, die de boodschap van Barnabas en Saulus probeerde te ontcrachten (Handelingen 12:6-12).
- In Iconium werd Paulus gestenigd, zodat hij half dood de stad uit werd gesleept. (Handelingen 14:19-20).
- In Filippi was er een demonisch bezeten vrouw die Paulus en Silas achterna schreeuwde. Nadat Paulus haar door Gods kracht bevrijd had van haar bezetenheid, werden ze beiden gevangen gezet. (Handelingen 16:16-24).
- In Tessalonica werden Paulus en Silas mishandeld en voor het gerecht gesleept vanwege hun evangelieprediking (Handelingen 17:5-9; 1 Tessalonicenzen 1:2).
- Paulus en Silas werden ook uit Berea weggejaagd (Handelingen 17_1013-14).
- In Korinte werden Paulus en Silas voor het gerecht gebracht (Handelingen 18:12-17).
- In Jeruzalem werd Paulus gevangen genomen (en bijna gelyncht) vanwege zijn evangelieprediking (Handelingen 21-28).

Lees ook 2 Korintiërs 6:3-10 waarin Paulus een samenvatting geeft van de moeiten die hij allemaal heeft meegemaakt. Dit is het slechte nieuws. Maar het goede nieuws is dat deze gebeurtenissen steeds deuren openden naar volgende mogelijkheden om het evangelie te verspreiden.

De Bijbel zelf geeft aan dat het evangelie weerstanden oproept. Het evangelie blijft namelijk hoe dan ook een dwaasheid voor heidenen en aanstootgevend voor de joden (1 Korintiërs 1:23). Het evangelie is goed nieuws, maar geen boodschap die lekker in de markt ligt. Nog steeds worden Jezus' volgelingen gemarteld, in gevangenschappen gegooid of gedood vanwege het 'dwaze' evangelie dat ze geloven.

8.5.2. Gods goedheid laten zien

Goedheid en waarheid

Toen Jezus op aarde was en onder de mensen leefde, deed Hij veel goeds. Veel mensen hielden er van om in de buurt van Jezus te zijn. Ze genoten van zijn vriendelijke gezelschap en nodigden Hem uit in hun huizen. Waarom?

"Het Woord (=Jezus) is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid..." (Johannes 1:14, NBV2004)

Het woord 'waarheid' kunnen we ook lezen als 'echtheid'. Jezus hield van de mensen en Hij was echt. Hij veroordeelde ze niet maar accepteerde ze, of ze nu veel of weinig zonden deden. En daarom accepteerden velen van hen zijn woorden. Dat was de aantrekkingskracht van Jezus.

Vandaag vinden heel veel ongelovigen het niet prettig om met christenen om te gaan. Wat hen het meest tegenstaat in christenen is dat ze vaak juist niet vol van goedheid en waarheid zijn:

- **goedheid** - Ongelovigen ervaren vaak een veroordelende houding bij niet-christenen. Ze voelen zich niet door hen geaccepteerd omdat ze zelf niet goed genoeg zijn in hun ogen. Christenen zijn geroepen om goed te doen tegenover alle mensen.

"En draag hun op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te delen." (1 Timoteüs 6:18, NBV2004)

- **waarheid, echtheid** - Ongelovigen horen nogal eens mooie, verheven woorden van christenen, maar zien in hun leven iets anders. Als ze weten dat christenen 's zondags braaf naar de kerk gaan, maar door de week zich net zo gedragen als anderen, net zo veel mopperen, zich net zo gauw ergeren, naar dezelfde Tv-programma's kijken en net zo reageren op omstandigheden als anderen, dan hebben ze geen boodschap aan hun mooie praatjes over het christelijke geloof.

Wervende kracht

In de eerste eeuwen na Christus ging de wervende kracht van het christendom vooral uit van de levensstijl van de christenen. Ze onderscheidden zich van anderen door hun liefde en hulpbetoon, ondersteuning van armen, weduwen en wezen, omzien naar de zwakkeren en zieken, slaven en gevangenen. In hun navolging van Jezus spraken hun daden een duidelijke taal en dat maakte meer indruk dan grote woorden die voor buitenstaanders vaak zo weinig betekenis hebben.

Ook de christenen van die tijd hadden te maken met verdorven culturen om hen heen, maar ze stelden zich niet wereldvreemd op. En in de loop der jaren kregen de mensen, en ook de overheden, steeds meer respect voor christenen.

"Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel." (Matteüs 5:16, NBV2004)

Het is nog altijd zo dat vriendelijkheid, behulpzaamheid en medeleven een grote getuigende waarde hebben. Jezus was zo en ook jij wordt opgeroepen om zijn voorbeeld te volgen. De wereld herkent dat. Lees maar eens de volgende opmerkelijke uitspraak van een bekende hindoe:

*"De wereld heeft geen behoefte aan meer christendom, maar aan meer van Christus."
(Mahatma Ghandi)*

Positieve invloed

Jezus zei:

"Jullie zijn het zout van de aarde. Maar als het zout zijn smaak verliest, hoe kan het dan weer zout gemaakt worden? Het dient nergens meer voor, het wordt weggegooid en vertrapt." (Matteüs 5:13, NBV2004)

Gods kinderen zijn geroepen om een positieve invloed te hebben in hun leefomgeving. De inspiratie die christengelovigen opdoen uit Gods Woord hoort te leiden tot een goede levensstijl die aanstekelijk werkt, omdat het de samenleving harmonieuzer en gelukkiger maakt. Om de beelddspraak van Jezus nog iets verder door te voeren: zout is niet alleen een smaakmaker, het is ook bederfwerend. Het houdt het voortwoekeren van zondige levenspraktijken tegen. Als gelovigen net zo gaan leven als ongelovigen, houdt het 'zout van de aarde' op smaakmakend en bederfwerend te zijn. Het dient dan nergens meer voor.

Er wordt op gelovigen gelet

Ongelovigen letten heel goed op of onze levenswandel overeenkomt met onze woorden en principes. Verschillen worden haarscherp opgemerkt. We moeten niet denken dat we hen voor de gek kunnen houden. Er wordt vooral gekeken hoe we omgaan met tegenslagen, want dan laat elk mens zien wat er in hem zit.

Jarenlang heb ik samengewerkt met een collega, met wie ik een kantoorruimte deelde. We hadden een plezierig contact met elkaar en zo af en toe konden we ook een goed gesprek hebben over het geloof. Hij was Rooms-katholiek en beleefde niet veel steun vanuit zijn kerkelijke achtergrond. Enige tijd nadat mijn eerste vrouw was overleden leek het of we meer diepe gesprekken konden voeren en toonde hij oprechte belangstelling naar de Bijbel, en een keer gingen we tijdens de lunchpauze de stad in om een Bijbel voor hem uit te zoeken. Sindsdien zag ik hem elke dag tijdens de lunchpauze zijn Bijbel lezen, en ik merkte aan zijn houding dat hij de Heer was gaan liefhebben. Hij vertelde me

wat de doorslag had gegeven. Hij had gezien dat ik kracht van boven had gekregen bij de rouwverwerking en dat zette bij hem de knop om en hij opende zich voor de Heer...

Er zijn wel mensen die zeggen "Getuig van de Heer met je daden, desnoods ook met woorden." Misschien is dat wel waar.

8.5.3. Evangelisatie en wonderen

Jezus de evangelist

Van wie zouden we meer kunnen leren over evangelisatie dan van de Heer zelf, die de eerste evangelist was?

"Van toen af begon Jezus te prediken en te zeggen: bekeer u, want het Koninkrijk der hemelen is nabijgekomen." (Matteüs 4:17, HSV2010)

Deze boodschap was niet gericht aan heidenen, maar aan gelovige joden. Evangelisatie begint met een oproep om totaal anders te gaan denken, want dat is de grondbetekenis van het woord 'bekeren'. Jezus wekte de mensen op om te denken vanuit de hemel en zich met hart en ziel aan God toe te wijden.

Tegenover de menigten sprak Hij meestal in begrijpelijke gelijkenissen, waarin Hij bepaalde principes van het Koninkrijk illustreerde. Aan de meer geïnteresseerde toehoorders gaf Hij diepgaand onderwijs. De evangelist Matteüs begint met het vermelden van een belangrijk stuk van dat diepgaande onderwijs, die bekend staat als de Bergrede (Matteüs 5-7). Diepgaand betekent bij Jezus niet dat het een hoog intellectueel gehalte heeft, geschikt voor diepgravende Schriftkenners, maar dat het onderwijs het diepste van het mensenhart aanraakt.

Om zijn boodschap geloofwaardig te maken en bovendien te bewijzen dat Hij de Zoon van God was, deed Jezus meer wonderen dan alle profeten en andere Godsmannen hadden gedaan.

"Jezus heeft nog veel meer gedaan: als al zijn daden, een voor een, opgeschreven zouden worden, zou de wereld, denk ik, te klein zijn voor de boeken die dan geschreven moesten worden." (Johannes 21:25, NBV2004)

De meest voorkomende soorten wonderen waren:

- zieken genezen
- uitdrijven van demonen
- doden opwekken

Let wel: eerst begon Jezus met verkondiging van het 'goede nieuws', vervolgens werd deze boodschap ondersteund met wonderen.

Jezus leidt evangelisten op

Jezus koos een groep van twaalf discipelen die Hem na zijn vertrek naar de hemel moesten opvolgen als apostelen. Omdat de keuze van de discipelen van groot belang was, bracht Jezus eerst een nacht van gebed door waarin Hij waarschijnlijk de details in overleg met zijn hemelse Vader uitwerkte.

"... Hij bracht de nacht door in het gebed tot God. En toen het dag geworden was, riep Hij zijn discipelen tot Zich en koos er twaalf uit, die Hij ook apostelen noemde." Simon, die Hij ook Petrus noemde, en Andreas, zijn broeder, en Jakobus en Johannes, en Filippus en Bartolomeüs, en Matteüs en Tomas, [en] Jakobus, de zoon van Alfeüs, en Simon, bijgenaamd de Zeloet, en Judas, de zoon van Jakobus, en Judas Iskariot, die de verrader geworden is." (Lucas 6:12-16, NBG1951)

Uit andere Bijbelgedeelten blijkt dat Jezus verschillende van hen al eerder had ontmoet en had gevraagd om Hem te volgen. Dit Bijbelvers lijkt eerder bedoeld om een kort overzicht te geven van de namen van de twaalf mensen die zijn naaste volgelingen waren. De keuze van de discipelen roept enkele vragen op:

1. Waarom waren er geen joodse leiders of farizeeën bij? Die zouden toch vanuit een zeker gezag kunnen optreden? Er waren wel enkelen van hen die in Jezus geloofden, maar ze durfden er niet voor uit te komen omdat ze bang waren hun positie te verliezen (Johannes 12:42-43). Bang en halfslachtige mensen zijn niet geschikt voor verantwoordelijke taken in Gods Koninkrijk!
2. Waarom alleen eenvoudige boerenjongens en vissers uit Galilea, een achtergebleven gebied (Handelingen 4:13)? En waarom geen intellectuelen? Wellicht omdat intellectuelen meestal grotere barrières hebben voor de doorwerking van Gods Geest. Ook omdat Gods kracht het beste werkt via menselijke zwakheid, en omdat Gods wijsheid het beste werkt door mensen die eenvoudig van hart zijn (1 Korintiërs 1:18-33).
3. Waarom heeft Jezus Judas gekozen, die Hem zou verraden? Daar heb ik geen goed antwoord op. Ik geloof in Gods wijsheid ook als ik die niet begrijp. Trouwens, het is de vraag of Jezus van zijn verraad wist op het moment dat Hij hem uitkoos. Jezus is niet alwetend zoals de Vader en misschien had de Vader het aan Hem niet geopenbaard...

Het doel van hun opleiding is door de evangelist Marcus kort en bondig beschreven:

"Hij stelde er twaalf aan

- opdat zij met Hem zouden zijn en

- opdat Hij hen zou uitzenden om te prediken, en

- om macht te hebben boze geesten uit te drijven." (Marcus 3:14-15, NBG1951)

Dit zijn drie kerndoelen, die ook vandaag de dag van belang zijn voor de opleiding van evangelisten.

Stageopdracht voor de discipelen

Minstens eenmaal heeft Jezus zijn twaalf discipelen uitgezonden om een kortdurende evangelisatieactie uit te voeren. Ze kregen als opdracht (zie Lucas 9:1-5 en Matteüs 10:1-8):

- het Koninkrijk van God verkondigen
- demonen uitdrijven bij mensen
- zieken genezen
- doden opwekken

Jezus gaf hen de volmacht om hun prediking met wonderen te ondersteunen, dezelfde wonderen als die Hij zelf gewend was te doen. Waarom hebben de meeste werkers in Gods Koninkrijk vandaag alleen het eerste geleerd en weten ze geen raad met het overige?

Uitzending van de apostelen

Direct na zijn opstanding uit de dood sprak Jezus al over de uitzending van de apostelen. Hij sprak de opmerkelijke woorden:

"... Zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend ik jullie uit." (Johannes 20:21, NBV2004)

De uitzending van de apostelen was dus geheel vergelijkbaar met het werk dat Jezus had uitgevoerd als evangelist. Hiervoor hebben we gezien dat Jezus deze taak uitvoerde door middel van prediking en wonderen, en dat Hij de discipelen precies hetzelfde liet doen tijdens hun praktijktraining. Wat de wondertekenen betreft lezen we in de Bijbel ook:

"Gaat heen in de gehele wereld, verkondig het evangelie aan de ganse schepping ... Als tekenen zullen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuwe tongen zullen zij spreken, slangen zullen zij opnemen, en zelfs indien zij iets dodelijks drinken zal hen hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden." (Marcus 16:15-18, NBG1951)

Het evangelie van Marcus eindigt met de vermelding dat deze tekenen inderdaad hebben plaatsgevonden.

"... zij gingen heen en predikten overal, terwijl de Here medewerkte en het woord bevestigde door de tekenen die erop volgde." (Marcus 16:20, NBG1951)

Dat gebeurde nadat de apostelen waren vervuld met de Heilige Geest. In het Bijbelboek Handelingen is dit te lezen. Evangeliste Corrie ten Boom sprak eens over dit onderwerp waarbij ze bovengenoemde teksten uit het Marcus evangelie aanhaalde. Na afloop ontving zij een kritische opmerking van een toehoorder: "Is het u niet bekend dat de aangehaalde teksten tussen haken staan, dus dat we niet zeker kunnen zijn of ze wel bij het oorspronkelijke evangelie van Marcus horen?" Waarop Corrie antwoordde: "Wat is God toch machtig dat Hij zelfs beloften waarmaakt die tussen haken staan." Tegen zoveel praktische wijsheid had de man weinig in te brengen.

8.5.4. Benadering bij evangelisatie

Evangelisatie

Evangelisatie en zending zijn in principe niet verschillend van elkaar. Bij evangelisatie denken we aan het verkondigen van het evangelie in de eigen leefomgeving, in tegenstelling tot zending, waarbij we vooral denken aan uitzending naar verre landen en onbereikte bevolkingsgroepen. Evangelisatie onder bijvoorbeeld immigranten zou even goed zending kunnen worden genoemd.

Jezus heeft zijn apostelen opgedragen om in hun eigen leefomgeving te beginnen met het uitdragen van het evangelie, vervolgens in het gebied er omheen om uiteindelijk de hele wereld als arbeidsterrein te kiezen:

"... en u zult Mijn getuigen zijn, zowel in Jeruzalem als in heel Judea en Samaria en tot aan het uiterste van de aarde." (Handelingen 1:8, HSV2010)

Bij het woord evangelisatie denken veel mensen aan speciale kerkdiensten voor belangstellenden, speciale acties, folders uitdelen en gesprekken aanknopen in de winkelstraten, verspreiding van lectuur of iets dergelijks. Er zijn natuurlijk nog veel andere manieren om de mensen in je omgeving te bereiken met het evangelie. In de praktijk blijkt evangeliseren vanuit een persoonlijke relatie met mensen effectiever dan het voeren van acties, maar acties kunnen helpen om de naambekendheid van Jezus te vergroten en mensen groepsgewijs te confronteren met de dingen van God.

In deze tijd is de werkplek het belangrijkste evangelisatieterrein geworden voor veel mensen. Een christengelovige kan tot veertig uur per week aan zijn collega's laten zien wat het betekent om Jezus te volgen. Dat begint gewoon door bijvoorbeeld open, vriendelijk, eerlijk en betrouwbaar te zijn. Lunchpauzes kunnen ook goede kansen bieden om te vertellen wat het belangrijkste in je leven is geworden. Ook als meningen worden uitgewisseld over allerlei onderwerpen kun je vaak het een en ander kwijt. Het voordeel van getuigen tegenover collega's is dat ze het verband zien tussen je woorden en de manier waarop je bij hen overkomt. Uiteraard moeten die met elkaar in overeenstemming zijn.

Zwakke mensen als doorgeefluiken

Het komt wel voor dat mensen spontaan tot geloof komen, bijvoorbeeld door het lezen van de Bijbel, door dromen of visioenen. Maar voor het merendeel geldt dat ze Jezus vinden nadat ze een medemens hebben ontmoet in wie Jezus woont. En ook al zijn we als gelovigen verre van volmaakt, voor de wereld zijn we als christengelovigen het venster waardoor Jezus zichtbaar gemaakt wordt.

Jezus kwam op aarde als een kwetsbaar mens. Als een eenvoudig, dienend persoon ging Hij naast de mensen staan, niet boven hen. En dat was een van de geheimen van zijn grote aantrekkingskracht. Daarom luisterden de massa's liever naar Hem dan naar de schriftgeleerden: Jezus stond naast hen, terwijl de schriftgeleerden zich boven hen stelden

Aansluiting zoeken bij de ander

Het is van belang te weten waar de belangstelling van de ander naar uitgaat, zodat je kunt inhaken op hun belevingswereld. Ook Paulus deed dat, toen hij in Athene een toespraak hield voor een aantal mensen. Zijn toehoorders waren filosofen, die leefden in een cultuur waarin veel verschillende goden werden aanbeden. Hij begon zijn toespraak met het noemen van het standbeeld voor de on-

bekende god, dat hij in Athene had gezien. Aan de hand daarvan sprak hij over de onzichtbare, almachtige God. In zijn toespraak gebruikte hij citaten van Griekse dichters om daarmee de taal van de toehoorders te spreken (Handelingen 17:22-31). De eerlijkheid gebiedt te zeggen dat het in dit geval niet veel effect had, maar toch...

Wat bezielt de ongelovige mens van vandaag?

- Hij is in de eerste plaats op zoek naar wie hij zelf is en naar de zin van het leven. De Bijbel geeft daar duidelijke antwoorden op.
- Hij heeft geen behoefte aan dogma's en tradities die ver van zijn belevingswereld afstaan. Er is vooral behoefte aan echtheid. Echte gelovigen, wedergeboren mensen dus, kunnen getuigen van een levende relatie met God en een merkbare uitwerking in hun leven.
- In onze technocratische samenleving is er een spiritueel vacuüm ontstaan, zodat er meer openheid is voor bovennatuurlijke zaken dan voorheen. Door wedergeboorte kan men op een unieke wijze in contact komen met de levende God en nieuw, geestelijk leven ontvangen.
- In een individualistische en onpersoonlijke samenleving zijn veel mensen eenzaam en verlangen zij naar relaties en aandacht. Een plaatselijke gemeente kan daar nadrukkelijk in voorzien, want de onderlinge liefdebond is een belangrijk kenmerk van een goede gemeente.

Het evangelie heeft dus heel relevante antwoorden op de vragen, waar heel veel mensen mee bezig zijn. Maar we moeten goed bedenken dat het soms andere aandachtsgebieden zijn dan waar we als gelovigen zelf mee bezig zijn!

8.5.5. Communiceren bij evangelisatie

Hoe kun je met ongelovigen communiceren?

Het is zinvol om te weten hoe je boodschap het beste overkomt en welke benadering het beste past bij degene met wie je wil spreken. In zijn boek 'Zo word je een aanstekelijk christen' noemt Bill Hybels een aantal verschillende manieren om te getuigen. We noemen er vier van, die aansluiten bij de vier karakteraspecten die in 'Herscheping' worden gehanteerd:

1. **Een intellectuele benadering** - Paulus koos er voor om het evangelie op een logische, doordachte manier te presenteren, en zo kon hij op een meesterlijke manier uitleggen dat ieder mens Jezus nodig heeft (Handelingen 17:22-31). Ook vandaag zijn er veel mensen, die door een heldere uitleg van het evangelie tot overtuiging komen, vooral mensen met een verstandelijk karakter.
2. **Een getuigende benadering** - De blinde man uit Johannes 9 vertelde de mensen eenvoudigweg dat hij Jezus had ontmoet en dat deze hem had genezen. Toen hij voor de joodse leiders werd gebracht ging hij een theologisch debat uit de weg, maar hij zei:
"... één ding weet ik, dat ik, die blind was, nu zien kan" (Johannes 9:25)
Voorals mensen met een gevoelsmatig karakter raken onder de indruk van dergelijke getuigenissen omdat bijzondere ervaringen hen erg aanspreken. Vanwege hun behoefte aan relaties is de relationele kant van het geloof voor hen ook erg belangrijk (relatie met God, omgang met medechristenen).
3. **Een confronterende benadering** - Petrus had een confronterende benadering. Op de eerste Pinksterdag sprak hij over Jezus tegenover een grote groep joden. Hij wond er geen doekjes om:
"Laat het hele volk van Israël er daarom zeker van zijn dat Jezus, die u gekruisigd hebt, door God tot Heer en messias is aangesteld." (Handelingen 2:36. NBV2004)
Daar konden ze het mee doen! Het gevolg was dat duizenden mensen diep in hun hart getroffen werden. Ook Charles Finney, de grote opwekkingsprediker uit Amerika (19e eeuw), sprak zijn toehoorders confronterend aan en wees hen stevast op de hel als eindbestemming voor ongelovigen. Vandaag vinden de meeste mensen dat onverteerbaar, maar toch zijn er heel wat mensen die alleen met een confronterende benadering op de knieën komen! Dit geldt vooral voor mensen met een wilskrachtig karakter. Bij evenwichtige typen werkt deze benadering juist averechts.

4. **Een dienende benadering** - In Handelingen 9:36 lezen we dat Dorkas veel goeds voor anderen deed en vaak aalmoezen gaf. Ze stond in haar directe omgeving bekend om haar liefdevolle dienstbetoon. Veel gelovigen hebben er moeite mee om met woorden van Jezus te getuigen, maar hebben twee handen die ze graag uit de mouwen willen steken voor anderen. Met hun handen kunnen ze effectiever evangeliseren dan menig gelovige met zijn mond! Vooral mensen met een evenwichtig karakter, maar ook veel anderen staan open voor een dergelijke manier om van Jezus te getuigen.

Afhankelijk van je eigen temperament zal de ene benadering je beter liggen dan de andere. Dit geldt zowel voor het temperament van degene die de boodschap BRENGT als voor degene wie de boodschap ONTVANGT. Ieder mens communiceert het gemakkelijkst met iemand die ongeveer hetzelfde temperament heeft als hij zelf. Maar tegenover iemand met een ander temperament dan jezelf moet je goed rekening houden met de stijl die bij de ander het beste past, anders kon de boodschap wel eens niet goed overkomen.

Hier nog even een samenvatting van het bovenstaande:

Karakter-aspect:	heeft behoefte aan:	meest passende benaderingswijze:	vooral geen:
verstandelijk	kennis, diepgang	intellectuele benadering (overtuigingskracht)	ervaringsverhalen zonder diepere inhoud
gevoelsmatig	stimulerende ervaringen, relaties	getuigende benadering (ook relatie met God en de kerkelijke samenleving benadrukken)	dogmatische of theologische verhalen
wilskrachtig	uitdagingen, actie	confronterende benadering (ook de uitdagingen van het geloof benadrukken)	emotionele verhalen en passieve vormen van christendom
evenwichtig	zekerheid, veiligheid	dienende benadering (ook de zekerheid van het geloof en de hoop op behoud benadrukken)	aandringen of aansporen om onmiddellijk iets te doen

Meest passende benaderingswijze bij evangelisatie per karakteraspect

Maar waar gaat het ECHT om?

Natuurlijk pleit ik niet voor een manier van evangeliseren die gebaseerd is op psychologische effecten, alsof die doorslaggevend zouden zijn. Er is namelijk niets belangrijker dan de geloofskracht die de getuigende christen in zich heeft. Ongelovigen denken meestal dat het bij een godsdienst gaat om het geloven in bepaalde waarheden en het zich houden aan een hele reeks voorgeschreven gedragsregels. Een wedergeboren persoon straalt kracht van de Heilige Geest uit, die hem uittilt boven zijn levensomstandigheden. Dat is een kenmerk van echtheid dat sterker spreekt dan een zorgvuldig geformeerde evangelieboodschap. Bij dat alles is het niet de getuigende christen, maar de Heilige Geest die iemands hart echt kan aanraken. Alleen verstandelijk overtuigen levert bijna nooit blijvend resultaat op.

Ook belangrijk is de oprechte liefde en bewogenheid van de gelovige voor de persoon met wie hij spreekt.

"Evangelisatie is de belangrijkste cursus voor naastenliefde." (J.J. Packer)

Verder is het belangrijk dat de kerkelijke gemeente, van waaruit de evangelisatie plaatsvindt, de liefde van Jezus uitstraalt. Jezus zei hierover:

"Hierdoor zullen allen inzien dat u Mijn discipelen bent: als u liefde onder elkaar hebt."
(Johannes 13:35, HSV2010)

Uitnodigen

De Samaritaanse vrouw, die eens een bijzondere ontmoeting met Jezus had en waarbij Hij haar de weg tot God had uitgelegd, ging terug naar haar woonplaats en nodigde iedereen uit om naar Jezus

te gaan. Het gevolg was dat velen Hem aannamen (Johannes 4:39-42). Veel mensen staan voor zo'n benadering open. Een opinieonderzoek van George Barna in Amerika wees uit dat 25% van de volwassen Amerikanen naar de kerk zou gaan als ze daarvoor werden uitgenodigd. Dat is meer dan de meeste mensen denken! Kortom, laten we deze benadering ook niet vergeten.

8.5.6. Persoonlijk getuigen

Wat is getuigen?

Gods kinderen zijn niet geroepen om te getuigen van hun geloof, maar van Jezus. Dat is een heel belangrijk verschil. Getuigen van Jezus wil zeggen: aan andere mensen vertellen wat Jezus in je leven heeft gedaan (dus niet zozeer wat je allemaal weet over de Bijbel!) met als doel hen dichter bij Hem te brengen. Let op. Veel gelovigen menen dat ze getuigen als ze hun geloofsovertuiging proberen uit te leggen aan een ongelovige, maar dat is nu net NIET wat getuigen is. Getuigen bij een rechtszitting hebben maar één taak: te zeggen wat ze hebben gezien, gehoord en meegemaakt. Hetzelfde geldt voor christenen die van Jezus willen getuigen.

Een van de manieren om te vertellen wat Jezus in je leven heeft gedaan is het 'geven van een getuigenis'. Daarmee bedoel ik het volgende: met zo weinig mogelijk woorden zo begrijpelijk mogelijk uitleggen wat Jezus in je leven heeft gedaan en waarom dat ook voor de ander van belang is.

Vermageringskuur

Een prima voorbeeld van een getuigenis is een denkbeeldige advertentie over een vermageringskuur. Je kent ze wel, paginagrote verhalen die bedoeld zijn om mensen zo gek te krijgen om hun geld uit te geven aan meestal waardeloze vermageringsproducten. In zulke advertenties kun je zo ongeveer het volgende tegen komen (lichtelijk overdreven):

1. **Hoe het was** - Er wordt een afzichtelijke foto getoond van een droevig kijkende dikkerd met een nog droeviger verhaal, zoals: "Vroeger was ik moddervet. Ik kon alleen overdwars door de deur en als ik de kamer binnenkwam, keek mijn man de andere kant op. Zelfs de hond begon dan zachtjes te janken. Ik was diep ongelukkig en ons huwelijk leed er onder. Als ik in de supermarkt liep, hoorde ik mensen giechelen en zag ik ze naar me wijzen. Het was afschuwelijk."
2. **Verandering** - "totdat ik iets las over Dr. Slanky's anti-vettine capsules. Ik besloot onmiddellijk om het middel te proberen. Het resultaat was verbluffend. De ponden vlogen met kilo's tegelijk van me af. Ik stond helemaal verbaasd. Mijn kleren (maat Jumbo-plus) begonnen om mijn lijf te slobberen en na enkele dagen moest ik mijn hele garderobe vervangen. Het wonder was geschied!"
3. **Uitwerking** - Bij dit gedeelte wordt een foto getoond van een slanke dame, bij voorkeur in bikini, stralend glimlachend. Bijna niemand weet of de foto wel van dezelfde vrouw is, maar een kniesoor die daar op let. Het verhaal gaat verder: "Mijn leven is totaal veranderd. Mijn man lacht weer naar me en als ik op straat loop geniet ik van de goedkeurende blikken van het mannelijke publiek. Ik maak weer gemakkelijker vrienden en iedereen is verbaasd en jaloers op wat ik heb meegemaakt."
4. **Uitnodiging** - Het zou geen advertentie zijn als er ook geen wervende tekst op volgde: "Aarzel niet en vul vandaag nog snel de bon in, zodat u recht hebt op 25% korting op de toch al bescheiden prijs van €120 per verpakking. Ook u zult versteld staan van het resultaat en u zult een anders mens worden."

Getuigenis

Dit flauwekulverhaal is een leerzaam voorbeeld over de manier waarop je als gelovige kunt getuigen van wat Jezus in je leven heeft gedaan. De vier genoemde onderdelen kunnen zo worden overgenomen bij het getuigen van Jezus. Laten we die onderdelen een voor een bekijken. Per onderdeel noem ik een paar zaken die genoemd kunnen worden:

1. Hoe het was:
 - hoe je leven er uitzag voordat je werd wedergeboren, vooral in geestelijk opzicht

- de onvrede die in je hart ontstond, waardoor het verlangen ontstond naar levensverandering

2. Verandering:

- wanneer en hoe je ertoe kwam om je hart open te stellen voor Jezus
- waarom je je leven aan Jezus hebt gegeven
- hoe je tot geloofsovergave bent gekomen en eventueel hoe je het hebt geuit

3. Uitwerking:

- wat er sindsdien in je leven is veranderd: kort na je bekering en op wat langere termijn
- iets over de strijd die je daarna hebt gehad om als christen te leven
- misschien iets over je belangrijkste beproeving en overwinning
- de belangrijkste lessen die je hebt geleerd in het leven met God
- over de vreugde en het perspectief van het christen-zijn

4. Uitnodiging:

- benadruk dat het nieuwe leven ook beschikbaar is voor de aangesprokene(n)
- noem de mogelijke levensveranderingen bij de aangesprokene(n)
- een enkele Bijbeltekst kan worden aangehaald ter ondersteuning, maar niet te veel

Bijbels voorbeeld van een getuigenis

In de Bijbel komen we enkele voorbeelden van een getuigenis tegen. Het bekendste is dat van Paulus voor Agrippa in Handelingen 26. Als je dat hoofdstuk doorleest, dan kom je de genoemde vier onderdelen van een getuigenis ook tegen:

Inleiding	vers 2-3	
1. Hoe het was.	vers 4-11	Opgegroeid als serieuze gelovige en vooraanstaande joodse leider; vervolger van christenen
2. Verandering	vers 12-18	Reis naar Damascus, verschijning van Jezus en zijn roeping om het evangelie bekend te maken en zijn acceptatie van Jezus' boodschap.
3. Uitwerking	vers 19-23	Gehoorzaamheid aan Jezus' roeping, de haat die het bij de joden heeft opgewekt.
4. Uitnodiging	vers 26-29	Aansluitend bij het begrip van Agrippa van het joodse geloof: uitnodiging om in zijn voetsporen te treden.

Schrijf je eigen getuigenis op

Nu je op dit punt bent aangekomen wil ik je vragen om je eigen getuigenis op papier te zetten als je dat nog nooit eerder hebt gedaan. Gebruik daarbij het bovenstaande model met de vier genoemde punten. Denk nou niet: dat doe ik niet want een getuigenis moet spontaan zijn. Het is namelijk een heel leerzame oefening voor iedereen, ook voor jou, waar je in de praktijk veel aan zult hebben.

Je getuigenis kan het beste kort zijn, zodat het op één zijde van een A4-tje past. Daardoor dwing je jezelf om alleen het allerbelangrijkste te vermelden. Neem er ruim de tijd voor, want het is toch niet zo gemakkelijk om in een paar zinnen te schrijven wat je belangrijk vindt. Als je ermee klaar bent heb je een goed overzicht van wat je getuigenis zou kunnen zijn en dit zal je helpen zodra de gelegenheid zich voordoet. Natuurlijk vertel je het in de praktijk elke keer weer anders, rekening houdend met de achtergrond van degene(n) die je aanspreekt. Maar als je een eerder gemaakt getuigenis in je achterhoofd hebt zitten, is dat beslist een steun in de rug.

Tips voor getuigenissen

Als je een getuigenis geeft, let dan op het volgende:

1. Houd het vooral heel kort. Twee tot vier minuten is het maximum, maar vaak is ook dat nog te lang. Misschien heb je maar de kans om één keer iets te zeggen tegen bepaalde mensen. Zorg dat je het dan ook gezegd hebt! Als de aangesprokene meer wil weten, stelt hij wel vragen. Als de ander er genoeg van heeft, stop dan en dring niet verder aan. Bid om een volgende gelegenheid voor een getuigende ontmoeting.
2. Vertel geen lange verhalen met veel details. Voor sommigen is dat heel moeilijk om zich daarin te beheersen.
3. Ga vooral niet preken. Ga niet het verlossingsplan uitleggen. Dat is misschien iets voor een andere gelegenheid.
4. Stel je niet superieur op tegenover de ander. Val de ander niet aan op zijn uitgangspunten of manier van leven.
5. Geef geen onrealistisch beeld van het leven als christen; God geeft vrede en blijdschap, maar moeilijkheden en lijden worden een christen niet bespaard.
6. Gebruik gewone taal en vooral geen geestelijk klinkende clichés, typisch kerkelijke taal of Bijbelse uitdrukkingen die vreemd zijn voor de ander.
7. Bedenk dat je leven sterker spreekt dan je woorden. Als je met je getuigenis een ander beeld van jezelf neerzet dan wat anderen in je zien, wordt het niet aangenomen.
8. Getuigen is jouw taak, overtuigen doet de Heilige Geest. Probeer dus niet de ander van je gelijk te overtuigen. Let op: het is heel moeilijk om dit NIET te doen! Voor je het weet kun je in discussies verzanden, die geen geestelijk resultaat opleveren.
9. Vertrouw op de Heilige Geest, die in je woont en door je spreekt. Onderschat zijn kracht niet, ongeacht hoe de aangesprokene reageert.
10. Als de ander fel tegen je getuigenis ingaat, kan het betekenen dat de boodschap heel goed is overgekomen.
11. Wek niet de indruk dat het leven van een christen altijd op rolletjes gaat. Iedere christen krijgt bijvoorbeeld te maken met dagelijkse problemen, net als ieder ander. Ze kunnen ook weerstanden ontmoeten bij familieleden en vrienden.

Effect van je getuigenis

Het doel van je getuigenis is om mensen te laten zien wat God in je leven heeft gedaan. Je hoopt natuurlijk dat je meer van het evangelie mag uitleggen, maar veel gelovigen zijn net iets te gretig om te veel ineens te willen bereiken. Vertrouw erop dat jouw getuigenis een schakeltje is in het plan van God voor de ander. Als die door jouw getuigenis een stapje dichterbij Jezus is gekomen, is dat iets om blij en dankbaar voor te zijn. Mogelijk dat God iemand anders gebruikt om de ander zo ver te brengen dat hij Jezus als zijn Heer aanvaardt. Wees dus beschikbaar om van Hem te getuigen, maar stel je bescheiden op ten opzichte van Gods plan met het leven van anderen en ga er niet krampachtig mee om, alsof alles van JOU afhangt.

8.5.7. Discipelen maken

Terugdeinzen voor de opdracht

Veel mensen deinzen terug voor begrippen als zending en evangelisatie. Zij vinden dat zulke taken niet bij hun karakter passen of ver uitstijgen boven hun eigen vermogens. Ze kijken hoog op tegen fulltime werkers in Gods Koninkrijk en laten het uitdragen van het evangelie dus maar liever over aan de 'specialisten'. Tegelijk vergeten ze dat de 'specialisten' waar ze het over hebben even menselijk zijn als zijzelf met evenveel beperkingen en zwakheden. Je wordt bijvoorbeeld geen zendeling door bepaalde voortreffelijke kwaliteiten, maar eenvoudigweg door beschikbaar te willen zijn om een klein stukje van de Grote Opdracht van de Koning uit te voeren. Niet meer en niet minder. Een uitspraak van evangeliste Corrie ten Boom:

"God wil graag mensen inschakelen in zijn Koninkrijk. Daarvoor ben je nooit te klein, wel soms te groot."

Het uitvoeren van de Grote Opdracht begint dicht bij huis. De apostelen moesten destijds in Jeruzalem beginnen, waar de mensen hen kenden, om vervolgens het werkgebied uit te breiden.

"Maar wanneer de heilige Geest over jullie komt, zullen jullie kracht ontvangen en van mij getuigen in Jeruzalem, in heel Judea en Samaria, tot aan de uiteinden van de aarde."
(Handelingen 1:8, NBV2004)

Sommigen zijn in Jeruzalem gebleven, zoals Petrus, omdat daar nog veel werk te doen was. Anderen zijn verder gegaan, zoals Paulus, die de hele wereld afreisde. Ieder op zijn eigen plek.

Optelprincipe

We gaan nu even rekenen. Stel dat jij een bekende evangelist zou zijn en de gelegenheid kreeg om zeven dagen per week ergens een evangelieboodschap te brengen. Laten we aannemen dat daarbij 100 mensen per dag tot geloof zouden komen. Dat zou toch geweldig zijn, nietwaar? Dat is dan liefst 36500 nieuwe gelovigen per jaar!

Maar hoe lang zou het dan duren voordat je de hele wereldbevolking zou hebben bereikt? Uitgaande van een wereldbevolking van zes miljard is dat maar liefst 164384 jaar! Ik ben bang dat de wereld daar niet op kan wachten. Ook vrees ik dat je het zelf ook niet zo lang volhoudt, vooral als je al die mensen ook nog wat nazorg wilt geven! Bovendien heeft elke nieuwe discipel van Jezus meestal meer nodig dan één enkele evangelieboodschap!

Vermenigvuldigprincipe

We gaan nu volgens een heel ander principe te werk, namelijk het vermenigvuldigprincipe van Paulus, dat hij aanreikte aan Timoteüs:

"En wat u van mij gehoord hebt onder vele getuigen, vertrouw dat toe aan trouwe mensen die bekwaam zijn om ook anderen te onderwijzen." (2 Timoteüs 2:2, HSV2010)

We zien hier vier generaties van discipelen:

1. Paulus
2. Timoteüs, die via Paulus tot geloof was gekomen
3. trouwe mensen, die via Timoteüs tot geloof waren gekomen
4. anderen, die door deze trouwe mensen zullen worden onderwezen

We weten dat de aanpak van Paulus behoorlijk grondig was en dat hij aan iedereen veel persoonlijke tijd besteedde:

"... herinnert u, dat ik drie jaren lang nacht en dag niet heb opgehouden ieder afzonderlijk onder tranen terecht te wijzen." (Handelingen 20:31, NBG1951)

Door het vermenigvuldigprincipe toe te passen is één man, Paulus, door Gods kracht in staat geweest om het evangelie te verspreiden over een groot deel van de toenmalig bekende wereld.

Dawson Trotman

De stichter van de evangelisatiebeweging 'Navigators', Dawson Trotman, heeft dit principe enkele tientallen jaren geleden weer onder de aandacht gebracht. We gaan zijn rekenvoorbeeld hierna uitwerken, zodat je kunt zien hoe het getalsmatig werkt.

We beginnen bij één gelovige, die een half jaar met één andere persoon optrekt, waarbij die persoon tot geloof komt, en waarbij hij die persoon intensief begeleidt en opleidt om zelf een nieuwe discipel van Jezus te maken. Na een half jaar zijn ze dan met zijn tweeën. Elk van beide maakt één andere persoon tot een discipel van Jezus, dus na een jaar zijn ze met zijn vieren. Nu weer de vraag: hoe lang duurt het tot de hele wereldbevolking uit discipelen van Jezus bestaat? We gaan het even doorrekenen:

- na 1 jaar 4 discipelen
- na 2 jaar $4 \times 4 = 16$ discipelen
- na 3 jaar $4 \times 16 = 64$ discipelen
- na 4 jaar $4 \times 64 = 256$ discipelen
- na 5 jaar $4 \times 256 = 1.024$ discipelen
- na 6 jaar $4 \times 1.024 = 4.096$ discipelen
- na 7 jaar $4 \times 4.096 = 16.384$ discipelen
- na 8 jaar $4 \times 16.384 = 65.536$ discipelen
- na 9 jaar $4 \times 65.536 = 262.144$ discipelen
- na 10 jaar $4 \times 262.144 = 1.048.576$ discipelen
- na 11 jaar $4 \times 1.048.576 = 4.194.304$ discipelen
- na 12 jaar $4 \times 4.194.304 = 16.777.216$ discipelen
- na 13 jaar $4 \times 16.777.216 = 67.108.864$ discipelen
- na 14 jaar $4 \times 67.108.864 = 268.435.456$ discipelen
- na 15 jaar $4 \times 268.435.456 = 1.073.741.824$ discipelen
- na 16 jaar $4 \times 1.073.741.824 = 4.294.967.296$ discipelen
- na 16,5 jaar $2 \times 4.294.967.296 = 8.589.934.592$ discipelen

Als je nog niet eerder zo'n berekening hebt gezien sta je waarschijnlijk perplex van het resultaat. Er is nog geen 17 jaar nodig om de hele wereld te bereiken als het vermenigvuldigprincipe wordt toegepast. Wat een verschil met de eerder berekende tijd van 1,6 miljoen jaar voor een evangelist, die per dag 100 mensen tot de Heer mag leiden! Het zijn natuurlijk maar rekenvoorbeeldjes, maar ik denk dat het principe zo wel duidelijk is.

Praktijkvoorbeeld van discipelen maken

Dat het vermenigvuldigingsprincipe in de praktijk ook werkt heeft de kerk van China laten zien. Een bekende Chinese evangelist schreef hier het volgende over:

"Veel van de huisgemeenten in zuidelijk Henan en Anhui kwamen in beweging voor de Heer. Een bepaalde groep riep een 'Evangelismaand Beweging' in het leven. Tussen Kerstmis en het Chinese Nieuwjaar moesten alle leden van die gemeente minstens drie mensen tot Christus leiden. Het evangelie verspreidde zich op deze manier razendsnel. Na de eerste Evangelismaand werden er 13.000 nieuwe gelovigen gedoopt! Vervolgens werden er nieuwe christenen getraind en uitgedaagd om deel te nemen aan de Evangelismaand van het volgende jaar. Aan het einde daarvan, slechts twee jaar na het ontstaan van deze beweging, werden er 123.000 mensen gedoopt! Ook in de jaren daarna was er sprake van spectaculaire groei, 'maar men hield op te tellen, want er was geen tellen meer aan' (Genesis 41:49)" (uit 'De hemelse man', broeder Yun)

Vriendschapsevangelisatie

In de praktijk blijkt dat vriendschapsevangelisatie, ofwel getuigen van Jezus door persoonlijke relaties, verreweg de meeste resultaten oplevert. Het werpt meer vruchten af dan alle andere evangelisatievormen bij elkaar. Bij vriendschapsevangelisatie gaat het om het doorgeven van de boodschap tegen de achtergrond van oprechte liefde en welgemeende belangstelling voor de ander, en om tijd te investeren in zijn leven.

Het vermenigvuldigprincipe sluit hier volledig bij aan. Het gaat uit van intensieve begeleiding van elke nieuwe discipel door een ervaren discipel. Gedurende een ruime periode ga je dan samen met de ander de Bijbel bestuderen, samen bidden, samen worstelen over levensproblemen, samen ervaringen uitwisselen en vriendschap opbouwen. Vergeet nooit dat veel tijd investeren in een enkele persoon vele malen effectiever kan zijn dan Bijbelonderwijs geven aan grote groepen.

Is dat te moeilijk voor een willekeurige gelovige? Ik denk het niet. Je zou eens kunnen bidden of God één persoon op je weg wil brengen, iemand die nog zoekend is of iemand die kortgeleden tot geloof

gekomen. Die zou je een tijdlang als een discipelmentor kunnen begeleiden. Dat ligt vast wel binnen je mogelijkheden. Neem je de uitdaging aan?

8.5.8. Wereldzending

Bij wereldzending denken we vooral aan taken als:

- evangelisatie
- gemeentestichting
- opleiding en training van lokale werkers
- hulpverlening
- overige ondersteunende taken.

Evangelisatie en gemeentestichting wordt steeds vaker door lokale mensen gedaan. Buitenlanders worden meer ingezet om lokale werkers te trainen en te ondersteunen op gebieden waar men niet de juiste mensen voor heeft.

Ondersteun zendingswerkers

Wereldzending is de uitvoering van de Grote Opdracht die Jezus zijn volgelingen heeft gegeven. Omdat het een zeer hoge prioriteit heeft in het Koninkrijk, is wereldzending een verantwoordelijkheid van alle individuele gelovigen. Niet iedereen kan worden uitgezonden (hoewel, zeg niet te snel dat JIJ niet kan worden uitgezonden...) maar iedereen kan wel een belangrijke bijdrage leveren aan dit werk.

Zendingswerkers, vooral degenen die naar het buitenland worden uitgezonden, kunnen niet functioneren zonder een ondersteunend thuisfront. Iedere gelovige kan worden ingeschakeld om het volgende te doen afhankelijk van de persoonlijke mogelijkheden:

- **Bidden** - voor specifieke zendingswerkers en -organisaties, en de mensen die door hen bereikt worden. Zorg dat je geïnformeerd blijft over hun wel en wee door middel van periodieke nieuwsbrieven met gebedsonderwerpen (liefst per email), zodat je gericht voorbede kunt doen.
- **Geven** - voor het werk; veel zendingswerkers zijn financieel afhankelijk van giften. Anderen worden min of meer vanuit de organisatie onderhouden, maar in dat geval heeft die organisatie geld nodig.
- **Contact onderhouden** - door te schrijven of te e-mailen naar zendingswerkers in het buitenland. Veel mensen moeten een flinke drempel overwinnen om daarmee te beginnen. Je moest eens weten hoeveel het voor zendingswerkers kan betekenen om post te krijgen, ook van mensen die ze nog niet of nog niet goed kennen!

Bidden voor zendingswerkers

Zendingswerkers kunnen niet zonder extra gebedsondersteuning. Laten we hen niet op een voetstuk zetten, waarop staat: buitengewoon geestelijke heiligen'. Het zijn ook mensen van vlees en bloed die ook strijd kennen en het soms niet meer zien zitten. Beschouw hen als soldaten aan in de frontlinie waar de strijd het felst is. Voor hen mag je zelf een stukje thuisfront zijn. Hier volgen enkele suggesties waarvoor je zou kunnen bidden, afhankelijk van hun omstandigheden.

Persoonlijke leefomstandigheden:

- persoonlijke geestelijke ontwikkeling, gebedsleven, zicht op Gods bedoelingen met hun leven
- huwelijk en gezin, vriendschappen, relaties met medegelovigen
- gezondheid en veiligheid
- voldoende rust en ontspanning, die zendingswerkers vaak niet dicht bij huis kunnen vinden

Taken en bedieningen:

- visa, mogelijkheden om in het land te (blijven) werken
- het vloeiend leren spreken van de plaatselijke taal
- fijngevoeligheid in het omgaan met een vreemde cultuur

- goede relaties met de mensen voor wie ze zich willen inzetten
- uitvoering van hun werkzaamheden, zonder te veel te willen doen
- overwinning over weerstanden van de satan

Voor meer details: Zie onderwerp 'Bidden voor zendingen' in hoofdstuk 'Bidden'.

Bidden om arbeiders voor wereldzending

Jezus heeft eens de volgende gebedsoproep uitgegeven:

"... De oogst is wel groot, maar er zijn weinig arbeiders. Vraag dus de eigenaar van de oogst of hij arbeiders wil sturen om zijn oogst binnen te halen." (Matteüs 9:37-38, NBV2004)

God vragen of Hij mensen wil aanwijzen om de oogst van de wereld binnen te halen in geestelijke zin is een opdracht, die we serieus moeten nemen. Bedenk wel dat het een heel gevaarlijk gebed is. God mocht jou eens op het oog hebben om je eigen gebed te verhoren...

Ga zelf

De Grote Opdracht van Jezus was: "GA". Niet 'ga zitten' maar 'ga naar de mensen toe'. Wacht niet tot ze naar je toe komen, want normaal gesproken gebeurt dat niet.

Veel toegewijde gelovigen worstelen met de vraag: wat wil God met mijn leven? Wil God dat ik fulltime in binnen- of buitenland ga werken met een zendingsorganisatie of iets dergelijks? Als dat verlangen in je hart is gegroeid, ben je al een heel eind op weg om in Gods werk te worden ingeschakeld. Veel gelovigen vragen God om een duidelijke roeping en dat is een heel goede zaak. Zulke belangrijke stappen zet je niet graag zonder bevestiging dat het Gods uitdrukkelijke wil is. Er zijn ook gelovigen die zending in gegaan die zeggen: ik hoef niet geroepen te worden, want door de Bijbel is iedere gelovige al geroepen; dit is voor hen voldoende motivatie om concrete plannen te gaan maken.

Er is de laatste jaren een verschuiving van fulltime werkers naar kortverbanders. Dat is een negatieve trend, ook al betekent dat niet dat kortverbanders nergens nuttige dingen kunnen doen. Kortstondige bouwprojecten zijn natuurlijk prima, maar voor zendingswerk waarbij het contact met de lokale bevolking voorop staat zijn korte uitzendingen niet zinvol, alleen leuk als persoonlijk ervaring. In de meeste situaties is een paar jaar eenvoudigweg te kort om zinvol bezig te zijn. Een ervaren zending schreef hierover eens:

"Het eerste jaar is omschakelen, het tweede jaar is oriëntatie, het derde jaar is proeven en het vierde jaar is klaarmaken voor vertrek. De uitgezondene heeft dan een prachtige exotische ervaring, maar de lokale bevolking heeft weinig rendement gezien. Over het algemeen kan er pas na drie jaar verblijf sprake zijn van enige substantiële hulp. We zullen onszelf tijd moeten geven om tot bloei te komen."

Oriënteren

In plaats van te wachten totdat God je gedetailleerde aanwijzingen geeft over de zendingsorganisatie en het soort werk dat je mag gaan doen, zou je kunnen beginnen je te oriënteren op het hele gebied van zending en hulpverlening. Bij de wat grotere christelijke evenementen kun je vaak stands vinden waar organisaties hun werk presenteren en waar je alle nodige informatie kunt krijgen. De meeste organisaties hebben ook websites.

Motivatie

Bij het motief om de zending in te gaan moet niet de mens, maar Jezus centraal staan. De Argentijnse predikant Juan Ortiz heeft dit zo goed verwoord, dat ik iets uit zijn boek 'de discipel' citeer:

"Zelfs bij motivering van de evangelieprediking staat de mens centraal. Ik weet nog dat ik op de Bijbelschool ettelijke keren gehoord heb: 'Studenten, denk toch aan al die verloren zielen. Ze komen om. De arme stakkers gaan naar de hel. Worden jullie daar nou niet beroerd van?' En dan schoot ons gemoed vol. We zeiden: 'Arme stakkers! Laten we ze maar

gaan redden,' Kijk - we gingen niet ter wille van Jezus, maar ter wille van die verloren zielen. Dat mag heel aardig klinken, maar het is verkeerd, omdat bij alles Christus onze drijfveer moet zijn. We moeten niet gaan preken tegen verloren zielen omdat ze verloren zijn. We moeten Gods Koninkrijk verkondigen omdat God dat zegt, en Hij is de Heer." (Juan Ortiz)

Ik las eens een advies van een zendeling die in Guinee Bissau heeft gewerkt:

"Je gaat niet naar het zendingsveld om daar een machtig werk voor de Heer te doen, maar je gaat voor de Héér, zodat Hij een machtig werk IN jou kan doen. En als Hij je bediening ook nog zegent, is dat meegenomen." (Hans Frinsel)